

**Кыргыз Республикасынын
ТӨЛӨМ ТЕҢДЕМИ**

2019-жыл үчүн

2020-жылдын июнь айы

Бишкек

РЕДАКЦИОННОЕ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Төрага	Н. Жениш
Кеңештин мүчөлөрү:	А. Айдарова А. Каракожаев
Жооптуу катчы	А. Султаналиева

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

“Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми” Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан даярдалган. Төлөм теңдемин түзүүнүн мыйзамдык негизинен болуп Кыргыз Республикасынын 2016-жылдын 16-декабрындагы № 206 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө” мыйзамы саналат. Басылмада экономиканын тышкы секторунун өнүгүшүнүн акыркы тенденциялары чагылдырылат жана төлөм теңдеми, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана эл аралык инвестициялык позициялар боюнча статистикалык маалыматтар, ошондой эле төлөм теңдемин түзүүнүн ыкмасы жана маалыматтык базасы камтылат. Басылма жылына 4 жолу - февраль, июнь, август, ноябрь айларында мамлекеттик, расмий жана англис тилдеринде чыгарылып турат.

Бул басылмада маалыматтарды жыл сайын кайра карап чыгуу жол-жобосуна ылайык 2019-жыл үчүн эл аралык кызмат көрсөтүүлөр боюнча маалыматтар жаңыланган.

Басылманын маалыматтарын жаңыртуунун акыркы күнү: 2020-жылдын 20-майы.

Шарттуу белгилер жана эскертүүлөр:

- ... маалыматтардын жок экендигин билдирет;
- көрсөткүчтөр 0 (нөлгө) барабар же бир аз экендигин билдирет;
- жылдар же айлар ортосундагы мезгил аралыгын (1994-1996-жылдар же январь-июль айлары) билдирет, бул жерде чектүү даталар аралыгындагы жылдар жана айлар камтылган.

Цифраларды тегеректөөдөн улам, акыркы саптарда суммаларды чыгарууда дал келбестиктер болушу мүмкүн.

Басылмада пайдаланылуучу эсепке алуу ыкмаларынын же буга чейин колдонулуп келген маалыматтардын өзгөртүлүшү ыктымалдыгына байланыштуу, мурда келтирилген маалыматтар коррективкалаанышы мүмкүн жана ага ылайык 10 жылды камтыган мезгил аралыгы “ачык” деп эсептелинет.

Басылмага байланыштуу суроолор боюнча:

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Финансы статистикасы жана маалымдоо башкармалыгынын
Төлөм теңдеми жана тышкы карыз бөлүмүнө
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168 дареги боюнча,
(+996 312) 66-90-07, 66-90-06 телефондору
(+996 312) 61-52-85; 61-07-30 факсы аркылуу кайрылсаңыздар болот.
Электрондук почта: asultanalieva@nbkr.kg

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы
Басылма Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинде 605 номеринде каттоодон өткөн.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2020-жыл
Басылманы кайрадан басып чыгаруу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксаты менен жүзөгө ашырылат, ал эми андан шилтеме келтирүүдө булагын көрсөтүү зарыл.

“М-МАХИМА” басма үйүндө басылып чыгарылды, Бишкек ш., Тыныстанов к., 197/1

Тел.: (+996 312) 90 04 35
e-mail: office@maxima.kg

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Улуттук банктын өткөн жыл үчүн толук отчету болуп саналат. Ал өзүнө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчетту, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Мамлекеттик, расмий англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика сектору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Ай сайын мамлекеттик, расмий жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Акча-кредит саясаты жөнүндө отчет

Акча-кредит саясаты жагында иштин негизги багыттары жөнүндө коомчулукка туруктуу негизде маалымдап туруу басылманын максаты болуп саналат. Басылмада, тышкы чөйрөнүн өнүгүшүнө жана өлкөдөгү макроэкономикалык абалга талдап-иликтөөлөр, инфляциянын динамикасы жана факторлору жөнүндө маалымат, инфляцияны болжолдоолору, Кыргыз Республикасынын, ошондой эле соода боюнча негизги өнөктөш-өлкөлөрдүн экономикасынын реалдуу жана тышкы секторлорунун өнүгүшү сунушталат. Чейрек сайын электрондук түрдө мамлекеттик, расмий жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жылына эки жолу мамлекеттик, расмий жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик актылары жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо, бул басылманын негизги максаты болуп саналат. Басылма айына бир жолу мамлекеттик жана расмий тилдеринде жарыяланып турат.

Басылмалар буйруу менен бекитилген тизмеге ылайык таркатылат жана Улуттук банктын www.nbk.kg дарегиндеги расмий интернет-сайтында “Басылмалар” бөлүгүндө жайгаштырылып келүүдө.

Кыскартылган сөздөрдүн тизмеси

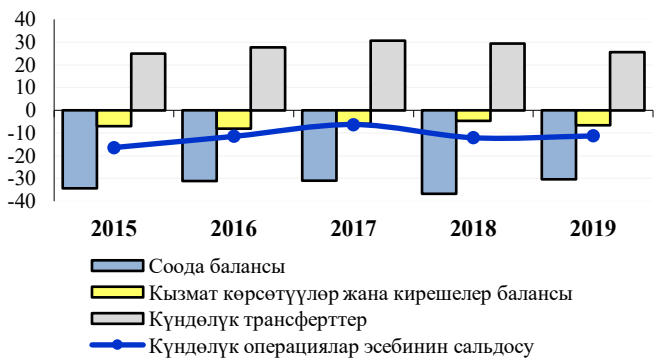
АКЖО	акча-кредиттик жөнгө салуу органдары
АКУ (SDR)	Атайы карыз алышуу укугу
АКШ	Америка Кошмо Штаттары
БАЭ	Бириккен Араб Эмираттары
БУУ	Бириккен Улуттар Уюму
БФКУ	банк эмес финансы-кредит уюмдар
ДТК	дүң тышкы карыз
ЕАЭБ	Евразия экономикалык бирлиги
Жеке ТК	жеке тышкы карыз
ЖТК	жалпы тышкы карыз
ИДӨ	ички дүң өнүм
КБ	коммерциялык банктар
Мамфинкөзөмөл	Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө мамлекеттик кызматы
МИ	мамлекеттик ишкана
ММК	массалык маалымат каражаттары
МТК	мамлекеттик тышкы карыз
НЭАК	номиналдуу эффективдүү алмашуу курсу
ОЭСР	Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюму
РЭАК	реалдуу эффективдүү алмашуу курсу
СИФ	импортёр-өлкөнүн чек арасындагы баа (cost, insurance, freight)
ТИМ	Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлиги
ТЭИТН	Тышкы экономикалык ишкердиктин товардык номенклатурасы
Улуттук банк	Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы
УСК	Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
Финансы министрлиги	Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги
ФОБ	экспортёр-өлкөнүн чек арасындагы баа (free on board)
ЭВФ	Эл аралык валюта фонду
ЭССК	Эл аралык стандарттык соода классификациясы

МАЗМУНУ

Төлөм теңдеминин күндөлүк абалы.....	7
Реалдуу эффективдүү алмашуу курсу.....	33
Кыргыз Республикасынын тышкы карызы.....	33
Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестициялык позициясы	39
I тиркеме. Таблицалар жана графиктер.....	41
I.1-таблица. Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми (нейтралдуу берүүдө)	42
I.2-таблица. ТЭИТНдин бөлүктөрү боюнча экспорттун бөлүштүрүлүшү	50
I.3-таблица. ЭССКнын бөлүктөрү боюнча экспорттун бөлүштүрүлүшү	51
I.4-таблица. ТЭИТНдин бөлүктөрү боюнча импорттун бөлүштүрүлүшү	52
I.5-таблица. ЭССКнын бөлүктөрү боюнча импорттун бөлүштүрүлүшү	52
I.6-таблица. Экспорттун функционалдык бөлүштүрүлүшү.....	53
I.7-таблица. Экспорттун географиялык бөлүштүрүлүшү	53
I.8-таблица. Импорттун функционалдык бөлүштүрүлүшү	54
I.9-таблица. Импорттун географиялык бөлүштүрүлүшү	55
I.10-таблица. Продукциялардын негизги түрлөрүнүн экспорту	56
I.11-таблица. Продукциялардын негизги түрлөрүнүн импорту	58
I.12-таблица. Баа индекстери жана экспорттун айкын көлөмү	60
I.13-таблица. Баа индекстери жана импорттун айкын көлөмү.....	61
Өлкөлөр боюнча экспорттолуучу товарлардын негизги түрлөрү.....	62
I.14-таблица. Россияга товарлардын экспорту	62
I.15-таблица. Казакстанга товарлардын экспорту.....	63
I.16-таблица. Өзбекстанга товарлардын экспорту	64
I.17-таблица. Беларуска товарлардын экспорту	65
I.18-таблица. Кытайга товарлардын экспорту.....	66
I.19-таблица. Түркияга товарлардын экспорту	67
I.20-таблица. Тажикстанга товарлардын экспорту	68
I.21-таблица. Улуу Британияга товарлардын экспорту	69
Өлкөлөр боюнча импорттолуучу товарлардын негизги түрлөрү	70
I.22-таблица. Россиядан товарлардын импорту	70
I.23-таблица. Казакстандан товарлардын импорту.....	71
I.24-таблица. Өзбекстандан товарлардын импорту	72
I.25-таблица. Украинадан товарлардын импорту	73
I.26-таблица. Беларусдан товарлардын импорту	74
I.27-таблица. Кытайдан товарлардын импорту.....	75
I.28-таблица. АКШдан товарлардын импорту	76
I.29-таблица. Түркиядан товарлардын импорту	77
I.30-таблица. Германиядан товарлардын импорту.....	78
I.31-таблица. Япониядан товарлардын импорту.....	79
I.32-таблица. Кореядан товарлардын импорту.....	80
I.33-таблица. БАЭден товарлардын импорту	81
I.1-график. Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индекстери	84
I.34-таблица. Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индекстери.....	82
I.35-таблица. Кыргыз Республикасына тике чет өлкө инвестицияларынын таза агылып кирүүсүнүн географиялык түзүмү	85
I.36-таблица. Кыргыз Республикасына экономикалык иштин түрлөрү боюнча тике чет өлкө инвестициялары	85
I.37-таблица. Эл аралык камдар	86
I.38-таблица. Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестицияларынын балансы	87
II тиркеме. Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеминин түзүү ыкмасы.....	88
III тиркеме. Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун эсептөө ыкмасы	96
IV тиркеме. Коммерциялык банктарда төлөмдөрдүн багытын эсепке алуу системасы	100
V тиркеме. Кыргыз Республикасынын тышкы карызын мүнөздөөчү коэффициенттерди эсептөө ыкмасы.....	103
VI тиркеме. Эл аралык инвестициялык позицияларды түзүү ыкмасы	105
VII тиркеме. Экономиканын ачыктыгын жана тышкы сооданын концентрациялануусун эсептөө ыкмасы.....	107

ТӨЛӨМ ТЕҢДЕМИНИН КҮНДӨЛҮК АБАЛЫ

1-график. Күндөлүк операциялар эсеби
(ИДӨгө карата пайыздарда)

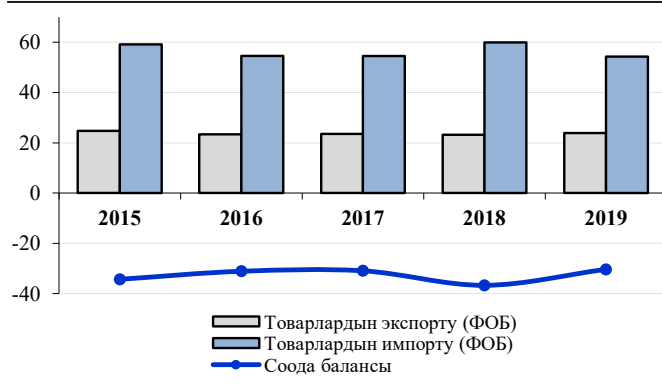

2019-жылдын жыйынтыгы боюнча товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр балансынын жакшырышы күндөлүк операциялар эсебинин терс сальдосунун 953,6 млн АКШ долларга (ИДӨгө карата 11,3 пайызга) чейин төмөндөшүнө өбөлгө түзгөн.

СООДА БАЛАНСЫ¹

2019-жылы алтын экспортунун көлөмүнүн өсүшү менен катар эле импорттук берүүлөрдүн төмөндөшү соода балансынын тартыштыгынын кыскарышын аныктаган.

2-график. Кыргыз Республикасынын соода балансы
(ИДӨгө карата пайыздарда)

Кыргыз Республикасынын соода балансынын терс сальдосу ФОВ баасында 2019-жыл жыйынтыгы боюнча 2 566,1 млн АКШ доллары (ИДӨгө карата 30,4 пайыз) өлчөмүндө түптөлүп, 2018-жылга салыштырганда 15,4 пайызга азайган.

Отчеттук жылы ФОВ баасында тышкы соода жүгүртүү көлөмү 2018-жылга салыштырганда 3,7 пайызга төмөндөө менен 6 610,6 млн АКШ долларын түзгөн.

Өлкөнүн товар жүгүртүүсүнүн ИДӨгө карата катышы катары эсептелген

экономиканын ачык-айкындуулук көрсөткүчү 2018-жылдагы ушул эле көрсөткүчкө салыштырганда 4,6 пайыздык пунктка азайып, 77,5 пайыз чегинде калыптанган. Көрсөткүчтүн мындай азайышы тышкы соода жүгүртүүнүн кыскарышы жана доллар эквивалентиндеги ИДӨ көлөмүнүн өсүшү менен шартталган.

1-таблица. Экономиканын ачык-айкындуулугу

	2015	2016	2017	2018	2019
Товарлардын экспорту, млн АКШ долларында	1 482,9	1 573,2	1 764,3	1 836,8	1 965,5
Товарлардын импорту (ФОВ), млн АКШ долларында	3 859,8	3 744,4	4 197,2	4 949,9	4 588,3
Ачык-айкындуулук, пайыздар	81,8	77,5	77,4	82,1	77,5

* УСКнын маалымат базасында Улуттук банктын эсептөөлөрү, УСКнын жана Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске албаганда

¹ Мында жана мындан ары текст боюнча, эгерде башка шилтеме келтирилбесе, товарларга декларациялардын маалымат базасы, ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соода жүргүзүүнү тандап иликтөө боюнча УСКнын кошумча баа берүүлөрү жана Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрү боюнча маалымат көрсөтүлгөн.

Тышкы соода операцияларынын товардык диверсификациясын мүнөздөгөн товарлар экспортунун жана импортунун товардык концентрациялануу² көрсөткүчүнө ылайык, 2019-жылы экспорттук товардын концентрациялануу көрсөткүчүнүн 5,5 пайыздык пунктка көбөйүшү байкалган, мындай жагдай өлкөнүн экспортунда алтындын салыштырма салмагынын өсүшү менен шартталган. Импорттун товардык ассортиментинин бир аз жогорулашы импорттук товардын концентрациялануу көрсөткүчүнүн 1,5 пайыздык пунктка төмөндөшүнө алып келген.

2- таблица. Сооданын товардык концентрациялануусу *
(пайыздарда)

	2015	2016	2017	2018	2019
Товарлардын экспорту	45,6	46,0	41,3	38,2	43,7
Товарлардын импорту	12,2	9,7	10,7	12,3	10,8

* УСКнын маалымат базасында Улуттук банктын эсептөөлөрү, УСКнын жана Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске албаганда

ФОБ баасында товарлар экспорту 2 022,2 млн АКШ доллары көлөмүндө түптөлгөн, бул 2018-жылдын ушул эле көрсөткүчүнөн 5,5 пайызга жогору. Отчеттук мезгил ичинде **алтынды эске алуусуз экспорт** 5,0 пайызга төмөндөө менен 1 189,4 млн АКШ долларын түзгөн. **Алтынды жана Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске албаганда экспорт** 3,4 пайызга төмөндөп, 1 132,6 млн АКШ долларын түзгөн.

² Өлкөнүн экспорттоолуучу жана импорттоолуучу товарларынын спектри канчалык кеңири экендигин көрсөтүп турат. Концентрациялоо коэффициентинин көбөйүшү өлкөлөр санынын (продукциянын түрлөрүнүн азайышын же айрым өлкөлөрдүн тышкы сооданын жалпы көлөмүндө үлүшүнүн (продукциянын түрлөрүнүн) жогорулашын түшүндүрөт.

3-таблица. Товарлардын негизги түрлөрүнүн экспорту

(млн АКШ долларында)

Аталышы	2015	2016	2017	2018	2019	экспортко карата пайыздарда, 2018	алтынды эске албаганда, экспортко карата пайыздарда, 2019
Бардыгы болуп экспорт¹	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2	100,0	–
Монетардык эмес алтын	665,4	701,6	700,4	664,2	832,9	41,2	–
Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары	19,1	135,7	161,0	130,6	165,2	8,2	13,9
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар	96,8	73,2	119,4	151,7	101,1	5,0	8,5
Жаңы үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар	68,1	93,1	75,8	62,9	86,3	4,3	7,3
Башка категорияларда камтылбаган, баалуулукка жатпаган түстүү металл сыныктары жана калдыктары	12,6	27,5	34,8	117,2	72,8	3,6	6,1
Авиакеросин ²	62,0	35,6	39,1	58,1	45,6	2,3	3,8
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	30,6	30,7	34,1	29,1	41,8	2,1	3,5
Пахта	20,0	20,8	24,7	37,6	35,2	1,7	3,0
Портландцемент	1,7	4,0	6,2	25,4	31,2	1,5	2,6
Тапталган айнек же жылмакайлатылган айнек	11,0	14,9	27,4	29,4	28,3	1,4	2,4
Көмүр, кокс жана брикеттер	6,0	7,4	10,8	20,3	27,6	1,4	2,3
Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар	7,8	9,1	5,9	22,7	25,2	1,2	2,1
Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары	24,5	12,1	14,5	18,7	22,2	1,1	1,9
Мунай майлары, чийки мунай	0,0	2,6	4,7	17,3	16,2	0,8	1,4
Башка товарлар	593,4	439,7	555,2	530,9	490,7	19,9	33,9
Бардыгы болуп, алтынды эске албаганда экспорт	953,6	906,3	1 113,5	1 251,8	1 189,4	–	100,0
Бардыгы болуп, алтынды жана Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске албаганда экспорт	817,6	871,6	1 063,9	1 172,6	1 132,6		

Эскертүү: УСК нын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөлөрдүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.² Борттук запастарды ташып чыгаруу.

2019-жылы экспорттун товардык түзүмүнүн негизин, мурдагыдай эле, өнөр жай өндүрүшү жана айыл чарба продукциялары түзгөн. Отчеттук мезгил ичинде товарлардын бул категориялары боюнча иштеп чыгуу өндүрүшүнүн жана айыл чарба продукциясын өндүрүү көлөмүнүн өсүшүнүн эсебинен, экспорттук берүүлөрдүн нарктык көлөмү көбөйгөндүгү белгиленген.

2019-жылы иштеп чыгаруу өндүрүшүнүн продукцияларын чыгаруу көлөмүнүн 2018-жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу 8,3 пайызга жогорулашы, эң башкысы, негизги металлдарды өндүрүү көлөмүнүн 11,8 пайызга өсүшү менен шартталган³. 2019-жылы алтын экспорту 25,4 пайызга көбөйүп, 832,9 млн АКШ долларын түзгөн. Белгиленген динамика алтынды берүү бааларынын 10,3 пайызга⁴ өсүшүнөн улам, анын айкын көлөмүнүн 13,7 пайызга өсүшү менен шартталган. Отчеттук жылы баалуу металлдардын рудаларынын жана концентраттарынын (34,6 млн АКШ долларына), чоюн жана болоттун (1,2 млн АКШ долларына), күмүш жана платина тобундагы металлдардын (0,2 млн АКШ долларына) экспорттоо көлөмүнүн өсүшү да байкалган.

³ “Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы (2019-жылдын январь-декабрь айлары)”, КР УСК.⁴ 2019-жылдын жыйынтыгы боюнча алтындын 1 трой унциясы үчүн орточо дүйнөлүк баа 1 392,8 АКШ долларын түзгөн, бул 2018-жылдагы баа деңгээлинен 9,9 пайызга жогору; булак: Reuters.

Мында, кымбат эмес түстүү металлдардын сыныктары жана калдыктары (44,3 млн АКШ долларына), кара металлургия сыныктары жана калдыктары (4,7 млн АКШ долларына) экспортунун кыскарышы белгиленген. Көрсөтүлгөн позициялардын нарктык көлөмүнүн өзгөрүүсү берүүлөрдүн айкын көлөмү сыяктуу эле, орточо бааларынын да өзгөрүүсү менен шартталган.

4-таблица. Металлургия өндүрүшүнүн негизги экспорттук продукциясы*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019
Монетардык эмес алтын	<i>t</i>	17,6	17,4	17,4	16,5	18,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	665,4	701,6	700,4	664,2	832,9
Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары	<i>миң t</i>	10,1	98,8	90,5	153,2	185,5
	<i>млн АКШ доллары</i>	19,1	135,7	161,0	130,6	165,2
Башка категорияларда камтылбаган, баалуулукка жатпаган түстүү металл сыныктары жана калдыктары ¹	<i>миң t</i>	197,8	22,3	21,7	37,5	27,0
	<i>млн АКШ доллары</i>	12,6	27,5	34,8	117,2	72,8
Металл сыныктары, кара металл калдыктары	<i>миң t</i>	88,1	42,2	98,7	92,7	85,4
	<i>млн АКШ доллары</i>	4,8	2,1	9,3	21,8	17,1
Чоюн жана болот	<i>миң t</i>	7,2	17,6	29,5	33,3	39,2
	<i>млн АКШ доллары</i>	5,3	16,0	17,1	14,6	15,8
Күмүш, платина жана платина топторуна кирген башка металлдар	<i>t</i>	5,6	7,6	10,5	8,5	7,9
	<i>млн АКШ доллары</i>	3,0	4,2	5,7	4,1	4,3

* УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде, УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөлөрдүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуусуз

¹ Күлдү жана төмөн нарктагы металлдарды камтыган калдыктарды берүүнүн көлөмү 2015-жылы натуралдык мааниде экспорттоодо негизги үлүштү ээлеген.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча республикада текстиль өндүрүшүндө, кийим кече жана бут кийим, булгаары жана башка булгаары буюмдары өндүрүшүндө чыгаруу көлөмү 18,2 пайызга өсүшү байкалган⁵. Буга карабай, 2019-жылы тигүү өндүрүшүнүн продукциясынын экспорту 101,1 млн АКШ долларын түзгөн, бул 2018-жылдагы деңгээлден 50,6 пайызга төмөн. Көрсөткүчтүн мындай динамикасы көбүнчө ири товардык позициялардын “трикотаждан аялдар жана кыздар үчүн тигилген же токулган кийимдердин” (47,5 млн АКШ долларына) жана “трикотаждан эркектер жана балдар үчүн тигилген же токулган кийимдердин” (22,9 млн АКШ долларына) экспортунун кыскарышына байланыштуу болгон. Белгиленген статьялардын экспортунун нарктык көлөмүнүн кыскарышы берүүлөрдүн айкын көлөмү жана орточо баалары төмөндөшүнүн натыйжасында келип чыккан. Башка товардык позициялар боюнча өзгөрүүлөр тигүү өндүрүшүнүн товарларынын динамикасына анчалык деле таасир тийгизген эмес.

⁵ “Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы (2019-жылдын январь-декабрь айлары)”, КР УСК.

5-таблица. Тигүү өндүрүшүнүн негизги экспорттук продукциясы*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019
Кийим-кече жана аларга тиешелүү буюмдар, бардыгы болуп	<i>млн АКШ доллары</i>	96,8	73,2	119,4	151,7	101,1
Аялдар жана кыздар үчүн токулган же согулган кийим-кечелер	<i>млн даана</i> <i>млн АКШ доллары</i>	7,9 9,8	7,5 23,1	31,3 53,8	33,0 101,4	20,6 53,9
Трикотаждан тигилген же токулган эр адамдар жана балдар үчүн кийим-кече	<i>млн даана</i> <i>млн АКШ доллары</i>	7,5 10,5	1,7 5,7	2,0 8,0	0,8 2,6	1,9 15,0
Текстиль кездемелеринен даярдалган, трикотаж же трикотаж эмес кийим-кечелерге тиешелүү буюмдар	— <i>млн АКШ доллары</i>	— 5,2	— 3,8	— 11,2	— 3,6	— 11,4
Эр адамдар жана балдар үчүн трикотаждан тигилген же токулган буюмдар	<i>млн даана</i> <i>млн АКШ доллары</i>	5,5 34,3	8,8 29,8	8,1 33,7	6,5 32,0	3,7 9,0
Трикотаждан тигилген же токулган аялдар жана кыздар үчүн кийим-кече	<i>млн даана</i> <i>млн АКШ доллары</i>	33,4 34,5	2,1 9,6	1,8 6,0	1,2 3,9	1,4 7,4
Токулган же токулбаган, согулган же согулбаган кийим-кечелерге тиешелүү буюмдар	— <i>млн АКШ доллары</i>	— 2,2	— 0,5	— 6,0	— 6,1	— 2,2
Текстиль кездемелеринен даярдалгандарды кошпогондо, кийим-кече буюмдары; баш кийимдер	— <i>млн АКШ доллары</i>	— 0,3	— 0,7	— 0,6	— 2,2	— 2,1

* УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде, УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөлөрдүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуусуз

УСКнын маалыматы боюнча 2019-жылы айыл чарба продукциясын дүнүнөн чыгаруу көлөмүнүн өсүшү өсүмдүк өстүрүү (2,6 пайызга) жана мал чарба (2,5 пайызга) продукциясынын өндүрүш көлөмүнүн көбөйүшү менен байланыштуу болгон⁶. Отчеттук мезгилде айыл чарба продукциясын экспорттоонун товардык түзүмүндө өсүмдүк өстүрүү тармагына тиешелүү товарлар басымдуу болгон. Ири товардык позициялардын арасында жашылчаларды (23,3 пайызга), жемиш жана жаңгактарды (12,7 млн АКШ доллары), сүттөн алынган майларды жана башка тоң майларды (6,5 млн АКШ долларына), балыктарды (2,7 млн АКШ долларына), сыр жана быштактарды (2,6 млн АКШ долларына) экспорттук берүүлөрдүн көбөйгөндүгүн белгилөөгө болот. Көпчүлүк белгиленген позициялар боюнча берүүлөрдүн орточо бааларынын төмөндөшүнө карабастан, берүүлөрдүн айкын көлөмүнүн көбөйүүсү экспорттун нарктык көлөмүнүн өсүшүн камсыздаган. Ошол эле учурда, баалардын төмөндөшү Кыргыз Республикасы тарабынан сунушталган пахта көлөмүнүн (2,4 млн АКШ доллары) кыскарышынын негизги факторунан болгон.

⁶ “Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы (2019-жылдын январь-декабрь айлары)”, КР УСК.

6-таблица. Айыл чарбасынын негизги экспорттук продукциясы*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019
Жаңы үзүлгөн же тондурулган жашылчалар	миң т млн АКШ доллары	310,4 68,1	176,4 93,1	144,1 75,8	97,8 62,9	150,1 86,3
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	миң т млн АКШ доллары	36,7 30,6	22,1 30,7	29,2 34,1	33,7 29,1	57,8 41,8
Пахта	миң т млн АКШ доллары	16,1 20,0	15,8 20,8	16,1 24,7	23,2 37,6	24,2 35,2
Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары	миң т млн АКШ доллары	48,6 24,5	17,7 12,1	19,9 14,5	23,6 18,7	23,9 22,2
Май жана сүттөн алынган май, башка тоң майлар	миң т млн АКШ доллары	0,6 2,2	2,0 7,7	3,0 12,2	2,5 9,5	3,5 16,0
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	миң т млн АКШ доллары	1,4 1,8	1,8 2,9	2,5 8,1	3,1 12,2	3,8 12,5
Сыр жана быштак	миң т млн АКШ доллары	1,3 2,7	2,1 5,0	4,1 10,2	2,3 6,3	2,9 8,8
Эт жана эт азыктары	миң т млн АКШ доллары	20,1 39,0	1,2 1,3	1,4 2,3	1,9 5,3	1,8 6,2
Балык, рак сыяктуу моллюскалар, сууда жашоочу омурткасыз жандыктар	миң т млн АКШ доллары	0,0 0,1	0,2 0,1	1,0 0,7	0,7 1,5	2,3 4,3

* УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде, УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөлөрдүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуусуз

2019-жылы экспортту географиялык бөлүштүрүүдө ЕАЭБге кирбеген өлкөлөрдүн үлүшү 68,4 пайызды (2018-жылы 65,1 пайызды) түзгөн. Отчеттук мезгил ичинде товарлардын экспортунун көбүрөөк көлөмү (ЕАЭБге кирбеген өлкөлөргө чогуу алгандагы экспорттун 62,0 пайызы) Улуу Британияга жөнөтүлгөн. Каралып жаткан мезгил ичинде ЕАЭБге кирбеген өлкөлөрдүн ичинен Өзбекстан, Түркия, Кытай жана Тажикстан да Кыргыз Республикасынын ири өнөктөштөрүнөн болуп саналган. Бул өлкөлөргө, негизинен, иштеп чыгаруу өнөр жайынын товарлары жана айыл чарба продукциялары сунушталган.

2019-жылы ЕАЭБ өлкөлөрүнө товарлардын экспорту 621,1 млн АКШ долларын түзүп, алардын товарлар экспортунун жалпы көлөмүндөгү салыштырма салмагынын 34,9 пайыздан 31,6 пайызга чейин кыскарышына алып келген. ЕАЭБ өлкөлөрүнө экспорттолуучу товарлардын ичинен айыл чарба жана иштеп чыгаруу өнөр жайынын продукциялары басымдуулук кылат. ЕАЭБ өлкөлөрүнүн ичинен ири соода өнөктөшүнөн болуп Казакстан Республикасы жана Россия Федерациясы саналат, алардын салыштырма салмагы ЕАЭБ өлкөлөрүнө экспорттун жалпы көлөмүндө тиешелүүлүгүнө жараша 54,3 жана 43,6 пайызды түзгөн.

7-таблица. Товарлардын айрым түрлөрүнүн экспортунун географиялык түзүмү*
(млн АКШ долларында)

Аталышы	Өлкөлөр	2015	2016	2017	2018	2019	жыйынтыгында, пайыздарда 2019 ¹
Монетардык эмес алтын	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	665,4	701,6	700,4	664,2	832,9	
	Улуу Британия	0,0	31,3	186,8	663,9	832,0	99,9
	Швейцария	559,3	644,0	484,7	0,0	0,0	0,0
	БАЭ	85,6	25,7	28,6	0,0	0,0	0,0
Металл кендери жана металл сыныктары	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	37,0	183,7	205,5	269,8	255,6	
	Казакстан	20,9	111,2	108,7	97,7	125,0	48,9
	Россия	3,0	17,8	32,2	79,5	62,5	24,4
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	96,8	73,2	119,4	151,7	101,1	
	Россия	41,9	40,4	90,2	134,6	72,0	71,2
	Казакстан	54,6	31,3	27,6	16,0	28,6	28,3
Жаңы үзүлгөн же тондурулган жашылчалар	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	68,1	93,1	75,8	62,9	86,3	
	Түркия	24,4	30,4	17,1	21,3	27,7	32,1
	Россия	7,6	21,5	19,9	8,4	14,6	16,9
	Иран	0,3	1,0	8,6	10,1	9,7	11,2
	Казакстан	15,3	24,9	12,1	1,9	6,8	7,9
	Болгария	4,6	4,3	3,7	5,1	5,0	5,8
Авиакеросин	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	62,0	35,6	39,1	58,1	45,6	
	Түркия	20,4	17,6	21,3	33,5	22,6	49,6
	Кытай	5,9	5,6	7,0	10,2	10,6	23,3
	Россия	28,7	2,9	2,7	4,5	4,2	9,2
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	30,6	30,7	34,1	29,1	41,8	
	Россия	11,1	15,0	18,0	16,5	25,1	60,0
	Казакстан	8,4	11,9	6,8	4,3	8,3	19,8
Пахта	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	20,0	20,8	24,7	37,6	35,2	
	Түркия	6,0	10,7	11,5	12,4	21,9	62,3
	Россия	12,5	7,2	10,8	17,7	9,2	26,0
Портландцемент	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	1,7	4,0	6,2	25,4	31,2	
	Өзбекстан	0,0	0,1	5,2	24,6	30,8	98,5
Тапталган айнек же жылмакайлатылган айнек	Бардыгы болуп <i>алардын ичинен</i>	11,0	14,9	27,4	29,4	28,3	
	Казакстан	5,2	9,0	17,0	13,3	13,5	47,6
	Россия	0,0	0,3	2,3	2,9	5,1	18,1
	Өзбекстан	2,8	2,4	4,9	9,4	5,0	17,6
	Казакстан	10,5	5,2	6,4	8,0	15,3	95,8

* УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде, УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөлөрдүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуусуз

¹ Ар бир товардык позициянын жыйынтыгына карата пайыздарда

ФОВ бааларында **товарлар импорту** 2019-жыл жыйынтыгы боюнча 4 588,3 млн АКШ долларын түзүү менен 2018-жылдагы тиешелүү көрсөткүчтөн 7,3 пайызга төмөндөгөн.

Эл аралык стандарттык соода классификациясы – “Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары” деген ири топтогу товарлар импортунун көлөмү – бир аз (0,4 пайызга) көбөйүп, 1 139,3 млн АКШ долларын түзгөн. Бөлүктүн товардык түзүмүндө “тюль, тор кездеме, сайма жана башка майда буюмдар” (17,7 млн АКШ долларына), “башка категорияларда камтылбаган чоюндан жана болоттон жасалган конструкциялар” (14,4 млн АКШ долларына), “жыгач-булалуу плита” (9,2 млн АКШ долларына) жана “башка категорияларда камтылбаган кагаздан жана картондон конструкциялар” (8,6 млн АКШ долларына) статьялар боюнча өсүш байкалган. Мында, айрым ири товардык позициялар боюнча импорттун олуттуу кыскарышы белгиленген. Атап айтканда, төмөндө жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер (68,2 млн АКШ долларына), слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар (20,2 млн АКШ долларына), чоюн жана болот (9,7 млн АКШ долларына) боюнча белгиленген.

8-таблица. “Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары”*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	<i>млн АКШ доллары</i>	781,6	831,7	1 043,7	1 134,6	1 139,3
Чоюн жана болот	<i>миң т</i>	355,2	363,0	362,0	392,2	400,9
Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер	<i>млн АКШ доллары</i>	243,4	203,4	189,0	240,8	231,0
	<i>млн кв. м</i>	292,3	712,8	732,3	819,6	445,6
Трикотаж же согулган кездемелер	<i>млн АКШ доллары</i>	101,8	200,3	287,4	243,6	175,5
	<i>миң т</i>	3,1	8,6	8,2	23,3	32,2
Слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар	<i>млн АКШ доллары</i>	7,6	22,3	20,6	63,2	69,9
	<i>миң т</i>	3,7	4,4	6,8	23,8	23,1
Резина дөңгөлөктөрү	<i>млн даана</i>	0,7	0,9	1,7	1,7	1,6
	<i>млн АКШ доллары</i>	32,0	35,3	45,6	49,3	44,5
Кагаз жана картон	<i>миң т</i>	39,1	24,3	28,3	33,0	32,3
	<i>млн АКШ доллары</i>	38,5	32,2	35,0	38,5	38,3
Башка категорияларда камтылбаган, кагаздан жана картондон жасалган буюмдар	<i>миң т</i>	6,9	6,9	8,8	10,3	40,9
	<i>млн АКШ доллары</i>	22,3	20,3	27,0	26,5	35,1
Чоюндан же болоттон жасалган, башка категорияларда камтылбаган конструкциялар	<i>миң т</i>	10,8	12,8	8,6	24,9	23,2
	<i>млн АКШ доллары</i>	20,7	17,7	13,3	13,8	28,3
Тапталган жана калыбына келтирилген жыгач	<i>млн куб. м</i>	5,4	2,0	0,7	2,2	5,5
	<i>млн АКШ доллары</i>	19,8	15,4	18,2	26,7	27,1
Жыгач-булалуу плита	<i>млн кв. м</i>	3,9	4,1	7,6	6,4	9,3
	<i>млн АКШ доллары</i>	12,2	11,1	16,5	15,9	25,1
Жука тордомо кездеме, тордолгон гүлдүү кездеме, саймалар жана башка майда буюмдар	<i>миң т</i>	0,6	0,9	3,1	1,7	11,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	0,9	2,1	6,9	3,8	21,5
Текстиль жиби	<i>миң т</i>	4,2	5,0	7,2	8,7	9,8
	<i>млн АКШ доллары</i>	6,9	11,4	20,5	21,3	19,2
Башка товарлар	<i>млн АКШ доллары</i>	266,7	250,3	348,1	302,2	354,8

* УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

Отчеттук мезгилде “машиналар жана транспорттук жабдуулар” товарлар тобунун импортунун суммардык наркы отчеттук мезгилде 6,7 пайызга көбөйүп, 1 069,8 млн АКШ долларын түзгөн. Белгиленген топтун товардык түзүмүндө берүүлөрдүн эң эле олуттуу өсүшү “электр линиялык телефон же телеграф аппараттары” (56,5 млн АКШ долларына), “топуракты, ташты, кендерди иргөө жана элөө машиналары; алардын тетиктери” (19,2 млн АКШ долларына) жана “жарандык курулуш үчүн каралган машиналардын тетиктери жана жабдуулары” (11,4 млн АКШ долларына) статьялар боюнча байкалган. Ошол эле учурда “адамдарды ташууга каралган жеңил автоунаалар жана транспорт каражаттары” (9,8 млн АКШ долларына), “механикалык күрөктөр, экскаваторлор жана сузгуч жүктөгүчтөр” (1,3 млн АКШ долларына), “электр жылуулук приборлору” (1,1 млн АКШ долларына) сыяктуу статьялары жана башка товардык позициялар боюнча импорт көлөмү кыскарган.

9-таблица. “Машиналар жана транспорттук жабдуулар” тобу боюнча негизги товарлар*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	<i>млн АКШ доллары</i>	809,0	902,8	835,1	1 002,9	1 069,8
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	<i>млн даана</i>	2,7	1,3	3,7	3,6	4,0
	<i>млн АКШ доллары</i>	59,9	58,2	95,6	144,0	200,5
Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	45,4	44,4	47,7	45,2	51,0
Кыртышты, ташты, кендерди майдалоо үчүн машиналар; алардын тетиктери	<i>миң даана</i>	5,1	5,5	7,7	7,2	11,2
	<i>млн АКШ доллары</i>	34,9	37,9	21,4	24,4	43,6
Жарандык курулуш үчүн машиналардын жана жабдуулардын башка категорияда камтылбаган тетиктери	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	26,6	23,5	29,4	24,3	35,6
Жүк ташуу үчүн жана атайы багытка каралган автоунаалар	<i>миң даана</i>	3,9	0,4	0,8	1,3	1,4
	<i>млн АКШ доллары</i>	68,3	30,2	29,6	31,0	35,6
Башка категорияда камтылбаган автоунаалар	<i>миң даана</i>	1,5	0,8	0,9	1,1	1,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	34,0	10,4	21,4	32,0	34,0
Маалыматтарды автоматтык түрдө иштеп чыгуучу машиналар	<i>миң даана</i>	294,5	302,6	220,0	346,6	329,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	23,3	18,1	26,5	21,4	32,0
Конкреттүү тармактар үчүн унаалар жана механикалык жабдуулар	<i>миң т</i>	10,3	76,8	125,9	31,1	10,9
	<i>млн АКШ доллары</i>	6,4	16,1	12,3	29,9	30,9
Башка категорияда камтылбаган электр жылытуу аспаптары	<i>млн даана</i>	1,2	1,7	3,1	3,5	2,5
	<i>млн АКШ доллары</i>	16,9	14,6	20,5	29,9	28,8
Жеңил автоунаалар жана адамдарды ташуу үчүн каралган транспорттук каражаттар	<i>миң т</i>	2,5	1,7	3,9	3,8	18,5
	<i>млн АКШ доллары</i>	40,4	92,7	34,7	35,0	25,1
Механикалык күрөктөр, экскаваторлор, өзү жүрүүчү сузгуч жүктөгүчтөр	<i>миң т</i>	1,2	0,2	0,4	0,6	0,4
	<i>млн АКШ доллары</i>	21,0	15,0	14,5	23,3	22,0
Башка товарлар	<i>млн АКШ доллары</i>	431,9	541,8	481,4	562,7	530,6

* УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

“Ар кандай даяр буюмдар” тобундагы товарлар импорту отчеттук жылы 30,8 пайызга төмөндөп, 733,3 млн АКШ долларын түзгөн. Нарктын төмөндөшү көбүнчө “кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар” жана “бут кийим” статьялары боюнча импорт көлөмүнүн кыскарышы менен шартталган, аларды берүүнүн нарктык көлөмү тиешелүүлүгүнө жараша 162,3 млн АКШ долларына жана 118,5 млн АКШ долларына кыскарган. Топтун башка товардык позициялары боюнча берүүлөрдүн нарктык көлөмүнүн бир аз өзгөрүүсү белгиленген.

10-таблица. “Ар түрдүү даяр буюмдар” тобу боюнча негизги товарлар*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	<i>млн АКШ доллары</i>	450,6	733,0	805,3	1 059,8	733,3
Бут кийим	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	94,8	258,3	300,5	372,6	254,1
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	141,6	261,4	263,7	388,9	226,6
Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	13,8	18,2	18,5	28,0	25,0
Башка категорияда камтылбаган, гигиенанын майда буюмдары	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	2,6	3,7	11,2	14,9	24,1
Ымыркайлар үчүн коляскалар, оюнчуктар жана спорт товарлары	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	20,2	16,1	16,0	19,3	14,7
Басып чыгаруучу материалдар	<i>миң т</i>	2,0	1,3	4,3	4,5	4,8
	<i>млн АКШ доллары</i>	22,6	7,3	15,1	15,3	13,7
Жана башка жолдо жүрүү буюмдары, баштыктар, чемодандар, контейнерлер	<i>млн даана</i>	2,3	4,4	5,8	2,9	5,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	2,2	5,5	8,7	6,9	12,5
Жана башка медициналык инструменттер жана аспаптар	<i>млн даана</i>	10,7	19,8	13,9	12,4	17,3
	<i>млн АКШ доллары</i>	5,8	5,0	7,7	11,1	11,5
Башка категорияда камтылбаган, пластмассадан жасалган буюмдар	—					
	<i>млн АКШ доллары</i>	10,2	7,4	8,2	17,5	10,9
Башка товарлар	<i>млн АКШ доллары</i>	137,0	150,1	155,6	185,4	140,1

* УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

2019-жылы “Минерал отун, майлоочу майлар жана ушул сыяктуу материалдар” бөлүгүнүн товардык позицияларын импорттоо 2018-жылга карата 3,0 пайызга кыскарып, 687,6 млн АКШ долларын түзгөн. Аталган топтун импортунун товардык түзүмүндө мурдагыдай эле мунай заттары басымдуу үлүштү ээлейт. Отчеттук мезгил ичинде мунай заттарынын импортунун нарктык көлөмү 24,2 пайызга төмөндөп, 620,5 млн АКШ доллары өлчөмүндө түптөлгөн. Дизель отунун (121,1 млн АКШ долларына), бензинди (80,4 млн АКШ доллары), авиакеросинди (11,5 млн АКШ долларына) жана башка мунай заттарын (8,9 млн АКШ долларына) берүү көлөмүнүн кыскарышы белгиленген. Мында, мазутту жана майлоочу материалдарды берүү көлөмүнүн тиешелүүлүгүнө жараша 17,1 жана 7,4 млн АКШ долларына өсүшү байкалган.

11-таблица. Мунай заттардын импорту*

Аталышы	өлчөө бирдиги	2015	2016	2017	2018	2019	жыйын- тыгында, пайыздарда, 2019
Мунай заттар, бардыгы болуп	<i>миң т</i>	1 620,1	1 555,3	1 418,6	1 856,6	1 384,7	100,0
	<i>млн АКШ доллары</i>	806,6	463,3	568,1	818,0	620,5	100,0
Дизель отуну	<i>миң т</i>	429,7	347,5	541,3	706,3	533,7	38,5
	<i>млн АКШ доллары</i>	228,3	131,3	225,2	409,2	288,1	46,4
Автоунаа бензини	<i>миң т</i>	716,9	719,5	628,9	852,5	655,5	47,3
	<i>млн АКШ доллары</i>	355,3	180,3	220,5	302,0	221,5	35,7
Авиакеросин	<i>миң т</i>	88,5	181,2	80,0	75,1	60,7	4,4
	<i>млн АКШ доллары</i>	52,0	56,6	54,3	48,2	36,7	5,9
Майлоочу материалдар	<i>миң т</i>	121,6	13,9	16,2	18,5	24,1	1,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	85,0	18,6	22,4	25,8	33,2	5,4
Мазут	<i>миң т</i>	205,7	223,5	76,2	13,8	58,3	4,2
	<i>млн АКШ доллары</i>	66,9	57,4	17,8	4,5	21,6	3,5
Иштетиле элек мунай	<i>миң т</i>	1,3	14,7	1,3	2,1	1,2	0,1
	<i>млн АКШ доллары</i>	0,7	4,4	0,5	0,7	0,5	0,1
Жана башка мунай заттар	<i>миң т</i>	56,5	54,9	74,8	188,4	51,4	3,7
	<i>млн АКШ доллары</i>	18,3	14,7	27,5	27,7	18,8	3,0

* УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

Импортту географиялык бөлүштүрүүдө ЕАЭБге кирбеген өлкөлөрдүн үлүшү 2018-жылга салыштырганда бир аз төмөндөө менен 58,9 пайызды түзгөн. Белгиленген динамика, негизинен керектөө товарларын берүү көлөмүнүн кыскарышынын натыйжасында болгон. ЕАЭБге кирбеген өлкөлөрдүн ичинен ири соода өнөктөштөрүнөн Кытай (ЕАЭБге кирбеген өлкөлөрдөн импорттун жалпы көлөмүнүн 60,1 пайыз), Түркия (7,7 пайыз), Өзбекстан (6,9 пайыз) жана АКШ (3,1 пайыз) болгон.

Отчеттук мезгилде ЕАЭБге кирген өлкөлөрдөн берүүлөрдүн үлүшү бир аз көбөйүп, 41,1 пайызды түзгөн. ЕАЭБ өлкөлөрүнөн келген импорттун товардык түзүмүндө негизги орунду, мурдагыдай эле отун-энергетикалык товарлар ээлейт, булардын негизги көлөмү Россия Федерациясынан жана Казакстан Республикасынан келип түшөт. Энергия продукцияларынан тышкары, Кыргыз Республикасына керектөө багытындагы товарлар кеңири алып келинет.

12-таблица. Товарлардын айрым түрлөрүнүн импортунун географиялык түзүмү*

(млн АКШ долларында)

Аталышы	Өлкөлөр	2015	2016	2017	2018	2019	жыйын- тыгында, пайыздарда, 2019 ¹
Мунай заттары	Бардыгы болуп алардын ичинен	806,6	463,3	568,1	818,0	620,5	
	Россия	725,2	384,0	513,8	676,7	497,1	80,1
	Казакстан	63,3	64,6	36,6	115,3	98,2	15,8
Бут кийим	Бардыгы болуп алардын ичинен	94,8	258,3	300,5	372,6	254,1	
	Кытай Түркия	78,6	243,0	273,1	344,9	233,8	92,0
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар	Бардыгы болуп алардын ичинен	141,6	261,4	263,7	388,9	226,6	
	Кытай Түркия	95,2	182,3	146,0	247,1	145,9	64,4
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	Бардыгы болуп алардын ичинен	59,9	58,2	95,6	144,0	200,5	
	Кытай	49,2	48,1	82,8	130,9	165,3	82,4
Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер	Бардыгы болуп алардын ичинен	101,8	200,3	287,4	243,6	175,5	
	Кытай	97,1	196,3	284,6	241,4	172,8	98,5
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)	Бардыгы болуп алардын ичинен	153,1	114,8	167,7	149,8	168,4	
	Индия	11,5	13,2	16,2	19,0	24,7	14,7
	Россия	24,1	17,0	27,6	17,7	22,3	13,2
	Түркия	9,2	5,8	9,7	10,1	14,5	8,6
	Германия	6,9	10,4	10,3	12,7	9,6	5,7
	Словения	7,2	8,0	9,7	9,0	8,7	5,2
Автоунаалар	Бардыгы болуп алардын ичинен	206,7	189,5	149,5	161,1	166,9	
	Кытай	43,0	44,8	34,0	35,8	57,0	34,2
	Литва	3,2	0,8	14,6	20,4	20,0	12,0
	Казакстан	14,1	53,9	16,9	12,3	14,9	9,0
	Россия	13,1	32,1	20,1	31,5	14,9	8,9
	Германия	26,1	2,7	7,7	10,8	14,2	8,5
Эфир майлары, жуугуч каражаттар	Бардыгы болуп алардын ичинен	75,1	80,2	83,8	103,7	89,1	
	Россия	27,4	22,7	33,6	31,1	37,7	42,3
	Казакстан	15,8	35,2	25,2	21,1	20,9	23,5
	Франция	4,2	4,3	5,5	6,3	7,6	8,5
	Түркия	4,5	3,1	2,7	5,9	4,3	4,8
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	Бардыгы болуп алардын ичинен	27,2	33,0	45,2	69,8	83,0	
	Кытай	12,4	15,1	8,1	13,6	29,6	35,7
	Өзбекстан Эквадор	0,2	4,3	22,1	36,6	28,9	34,8
Трикотаж же согулган кездемелер	Бардыгы болуп алардын ичинен	7,6	22,3	20,6	63,2	69,9	
	Кытай Түркия	0,4	1,4	4,2	34,2	33,6	48,1
Кофе, чай, какао жана алар аралаштырып жасалган таттуу азыктар	Бардыгы болуп алардын ичинен	64,2	56,9	65,3	65,6	62,0	
	Россия	35,3	30,9	38,9	41,2	40,3	64,9
	Казакстан	7,4	10,5	13,0	11,7	9,9	15,9
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	Бардыгы болуп алардын ичинен	35,2	28,7	44,3	44,7	53,3	
	Россия Казакстан	22,1	18,6	26,7	29,5	33,1	62,1
		4,8	5,3	12,7	10,0	16,0	30,0

* УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде, УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөлөрдүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен

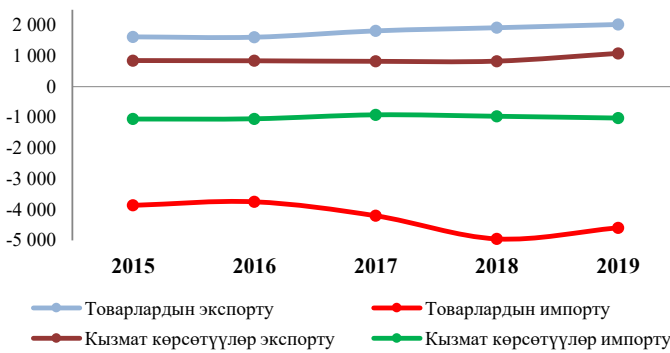
¹ Ар бир товардык позициянын жыйынтыгына карата пайыздарда.

ЭЛ АРАЛЫК КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨР БАЛАНСЫ

Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр жана кыдыруулар балансынын жакшыруусу эл аралык кызмат көрсөтүүлөрдүн оң балансынын калыптанышын шарттаган.

3-график. Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр боюнча тышкы соода *

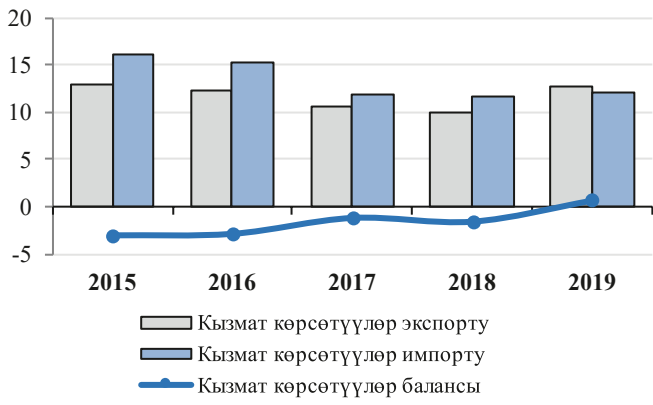
(млн АКШ долларында)

* УСКнын маалыматтарынын негизинде, УСКнын жана Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен

4-график. Эл аралык кызмат көрсөтүүлөр балансы

(ИДӨгө карата пайыздарда)

2019-жыл жыйынтыгы боюнча эл аралык кызмат көрсөтүүлөр жүгүртүүсү 17,3 пайызга көбөйүп, 2 103,5 млн АКШ долларын түзгөн.

Эл аралык кызмат көрсөтүүлөр балансы 2019-жыл жыйынтыгы боюнча оң мааниде түптөлүп, 61,8 млн АКШ долларын түзгөн, ал эми 2018-жылы кызмат көрсөтүүлөр боюнча сальдо 133,0 млн АКШ доллары өлчөмүндө терс түптөлгөн. Белгиленген динамика резидент эместер тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөр (көбөйүү 6,0 пайыз) көлөмүнө салыштырмалуу кызмат көрсөтүүлөр экспортунун (30,5 пайызга) өсүшүнөн улам келип чыккан.

Отчеттук мезгилде кызмат көрсөтүүлөр экспорту 1 082,7 млн АКШ долларын түзгөн, бул товарлар экспортунун көлөмүнүн 53,5 пайызына дал келет. Кызмат көрсөтүүлөр импорту 1 020,8 млн АКШ долларында түптөлгөн, бул товарлар импортунун 22,5 пайызын түзгөн.

2019-жылы кызмат көрсөтүүлөрдүн негизги статьяларынан болуп кыдыруулар, ошондой эле транспорттук жана ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү эсептелген, буларга чогуу алганда эл аралык кызмат көрсөтүүлөр жүгүртүүсүнүн 89,5 пайызы туура келет.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча “кыдыруулар” статьясынын сальдосу 73,8 пайызга көбөйүп, 252,4 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң түптөлгөн. Бул чет өлкө жарандарынын Кыргыз Республикасына келүүсүнө байланыштуу кызмат көрсөтүүлөрдүн 40,0 пайызга өсүшүнөн улам болгон. Резиденттер чет өлкөдө жүргөн учурда сунушталган кызмат көрсөтүүлөр көлөмү (кыдыруулар импорту) 24,5 пайызга өскөн.

Отчеттук мезгилде транспорттук кызмат көрсөтүүлөр сальдосу терс түптөлүп, 183,6 млн АКШ долларын түзгөн, бул 2018-жылдын көрсөткүчүнө салыштырганда 34,4 пайызга аз. Мында, транспорттук кызмат көрсөтүүлөр экспортунун 26,3 пайызга (көбүнчө автоунаа жана аба транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнүн өсүшүнүн эсебинен) көбөйүшү байкалган, ал эми импорт боюнча операциялар көлөмү 8,2 пайызга (темир жол жана автоунаа транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнүн төмөндөшүнөн улам) кыскарган.

Отчеттук мезгил ичинде ишкердик кызмат көрсөтүүлөрүнүн таза экспорту терс түптөлгөн жана 38,0 пайызга көбөйүү менен 25,2 млн АКШ долларын түзгөн. Отчеттук жылы консультация берүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр экспортунун көбөйүшү ишкердик кызмат көрсөтүүлөр балансынын өзгөрүшүнө таасирин тийгизген негизги фактор болгон.

КИРЕШЕЛЕР

“Кирешелер” статьясынын динамикасы отчеттук жылы негизинен тике инвестициялар боюнча кирешелер көлөмүнүн өзгөрүшү менен аныкталган.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча “кирешелер” статьясынын сальдосу 617,8 млн АКШ доллары (2018-жылы 251,0 млн доллар) өлчөмүндө түптөлгөн. Ишканалардын кайра инвестицияланган пайдасынын көлөмү 339,5 млн АКШ долларына жана дивиденддер түрүндө бөлүштүрүлгөн кирешелер көлөмү 204,2 млн АКШ долларына чейин өсүшүнүн эсебинен тике чет өлкө инвесторлорунун кирешелеринин көбөйүшү кирешелерге негизги таасирин тийгизген. Натыйжада, тике инвестициялар боюнча резидент эместердин кирешелери отчеттук жылдын жыйынтыгы боюнча 547,9 млн АКШ долларын (2018-жылы 191,8 млн АКШ долларын) түзгөн.

Отчеттук мезгилде буга чейин алынган кредиттер боюнча пайыздарды төлөө көлөмү 81,3 млн АКШ долларын түзүп, жеке жана мамлекеттик секторлордун кредиттери боюнча пайыздарды төлөөнүн эсебинен 5,3 пайызга өскөн. Белгиленген динамика, “башка инвестициялар боюнча башка кирешелер” статьясы боюнча кирешелердин 24,2 пайызга төмөндөшү менен бирге “башка инвестициялар боюнча кирешелер” статьясынын тартыштыгынын 25,8 пайызга (57,3 млн АКШ долларына чейин) өсүшүнө өбөлгө түзгөн.

“Эмгекке төлөө” статьясынын сальдосу 12,6 млн АКШ доллары өлчөмүндө терс түптөлгөн жана резидент эместердин Кыргыз Республикасындагы ишинен түшкөн кирешенин чогуу алгандагы көлөмүнүн азайышынын натыйжасында 7,8 пайызга төмөндөгөн.

ТРАНСФЕРТТЕР

Күндөлүк трансферттер боюнча түшүүлөрдүн көлөмү иштеп жаткандардын акча которууларынын азайышы себебинен улам өткөн жылдагы деңгээлден төмөн түптөлгөн.

Күндөлүк трансферттердин алгылыктуу балансы 2019-жыл жыйынтыгы боюнча 10,4 пайызга төмөндөө менен 2 168,4 млн АКШ долларын түзгөн. Күндөлүк трансферттер эсебине расмий жана жеке трансферттер (башка секторлор) таасирин тийгизген.

Жеке трансферттер түзүмүндө, мурдагыдай эле, келип түшүүлөрдүн дээрлик бүтүндөй көлөмү иштеп жаткандардын акча которуулары менен камсыздалган. Отчеттук мезгилде акча которуулардын таза агылып кирүүсүнүн кыскарышы алардын дүң агылып кирүүсүнүн 10,6 пайызга төмөндөшү менен шартталган, ал эми акча которуулардын агылып чыгуусу 2,2 пайызга өскөн.

13-таблица. Иштеп жаткандардын акчалай которууларынын түзүмү*

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
1.1. Иштеп жаткандардын акчалай которуулары	1 478,3	1 796,5	2 231,5	2 356,0	2 036,9
1.1.1. Түшүүлөр	1 822,1	2 158,0	2 688,8	2 902,9	2 595,7
алардын ичинен:					
Акча которуу системалары боюнча түшүүлөр	1 683,6	1 991,3	2 482,4	2 685,3	2 406,9
Жеке адамдардын банк аркылуу түшкөн трансферттери ¹	2,9	2,4	2,3	2,4	2,7
Почта аркылуу калктын акча которуулары	1,2	0,9	1,1	0,9	0,9
Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрү ²	134,4	163,4	203,1	214,3	185,2
1.1.2. Агылып чыгуу	-343,8	-361,5	-457,3	-546,9	-558,9

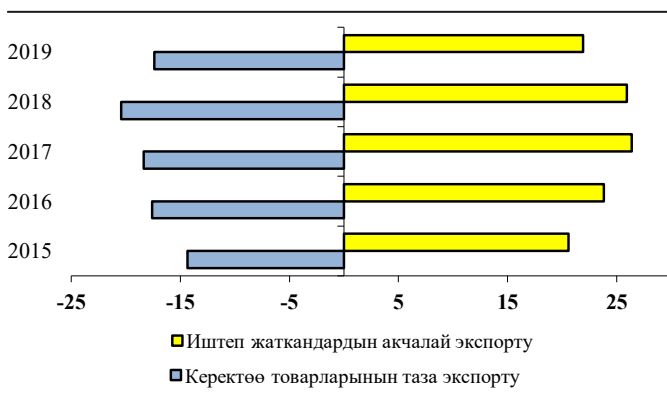
* Кошумча баа берүүлөрдү эске алганда, Улуттук банктын маалыматтары боюнча

¹ 3000 АКШ долларынан ашпаган өлчөмдөгү которуулар эске алынган.

² Эмгек мигранттарынын нак формада ишке ашырылган которууларынын бөлүгүн кошумча эсептөө үчүн 10% өлчөмүндө кошумча баа берүүнүн коэффициенти колдонулат.

Эмгек мигранттарынын өлкөгө акча которууларынын негизги ыкмасы болуп, мурдагыдай эле, акча которуу системалары саналат⁷. 2019-жылы акча которуулар системасы аркылуу келип түшкөн каражаттардын таза көлөмү 2406,9 млн АКШ долларын⁸ түзгөн, бул 2018-жылдын көрсөткүчүнөн 10,4 пайызга аз. Өлкөдөн жөнөтүлгөн которуулардын көлөмү 2,3 пайызга көбөйүп, 554,6 млн АКШ долларын түзгөн. Акча которуулардын географиялык түзүмү дээрлик өзгөрүүсүз калган. Отчеттук жылдын жыйынтыгы боюнча акча которуулардын басымдуу бөлүгү Россия Федерациясынан (98,0 пайыз) келип түшкөн. Кыргыз Республикасынан жөнөтүлгөн акча которуулардын түзүмүндө олуттуу көлөмү да Россия Федерациясына (98,0 пайыз) туура келет.

5-график. Акча которуулардын жана керектөө товарларынын таза экспортунун сальдосу
(ИДӨгө карата пайыздарда)

Акча которуулар соода тартыштыгын каржылоонун негизги булагы бойдон калууда. Акча которуулар сальдосу, мурдагыдай эле керектөө товарларынын таза экспортун жабат, бул өз кезегинде, 1 470,6 млн АКШ доллары өлчөмүндө терс мааниде түптөлгөн.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча мамлекеттик башкаруу секторунун күндөлүк трансферттер сальдосу 2018-жылдын деңгээлинен кыйла көбөйүп (45,6 млн АКШ доллары), 111,8 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң мааниде түптөлгөн. Расмий трансферттер боюнча түшүүлөрдүн өсүшү мамлекеттик сектор тарабынан 117,9 млн АКШ долларына чейин алынган акчалай гранттардын көлөмүнүн көбөйүүсү менен шартталган.

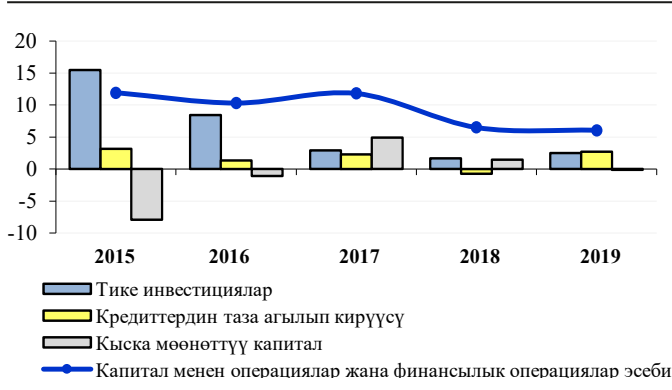
⁷ Anelik, Blizko, Contact, Migom, MoneyGram, Western Union, Unistream, Золотая Корона, Лидер, Быстрая почта, Аллюр жана башка акча которуу системалары жана “Кыргызпочтасы” мамлекеттик ишканасы аркылуу которуулар.

⁸ Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске албаганда.

КАПИТАЛ МЕНЕН ОПЕРАЦИЯЛАР ЖАНА ФИНАНСЫЛЫК ОПЕРАЦИЯЛАР ЭСЕБИ

Отчеттук мезгилде капитал менен операциялардын жана финансылык операциялардын эсеби боюнча келип түшүүлөрдүн төмөндөшү байкалган, ал негизинен, 2018-жылдын капитал менен операциялар эсеби боюнча жогору базасынын таасири астында шартталган. Финансылык эсеп боюнча каражаттардын каражаттардын түшүүсү өскөндүгү байкалган.

6-график. Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби
(ИДӨгө карата пайыздарда)

2019-жыл жыйынтыгы боюнча капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби (төлөм теңдеминин аналитикалык жактан берилиши) 512,9 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң сальдодо түптөлгөн, бул 2018-жылдын көрсөткүчүнөн 4,4 пайыз.

Отчеттук мезгилде капитал менен операциялар эсебинин оң сальдосу 88,4 млн АКШ долларына чейин кыскарган. Көрсөткүчтүн мындай төмөндөөсү 2018-жылда Россия Федерациясынын 240,0 млн АКШ доллары өлчөмүндө карызды эсептен алып салышы менен

шартталган, бул базалык мезгилде капитал менен операциялар эсебинин оң сальдосун кыйла жогорулаткан.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча финансылык эсеп 2018-жылдын деңгээлинен (201,3 млн АКШ доллары) кыйла жогорулоо менен 424,5 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң сальдодо түптөлгөн. Финансылык эсептин калыптанышына “тике инвестициялар” жана “башка инвестициялар” статьялары негизги таасирин тийгизген.

“Тике инвестициялар” статьясы боюнча сальдо отчеттук мезгил ичинде оң мааниде түптөлүү менен, 2018-жылдын жыйынтыгы боюнча 139,3 млн АКШ долларына каршы 208,6 млн АКШ долларын түзгөн. Мындай тенденцияга кайра инвестицияланган пайданын көлөмү 339,5 млн АКШ долларына чейин көбөйүшүнүн эсебинен Кыргыз Республикасына тике инвестициялардын өсүшү негизги таасирин тийгизген. Отчеттук мезгилде акционердик капиталга инвестицияланган финансылык каражаттардын көлөмү 7,9 млн АКШ доллары өлчөмүндө терс мааниде түптөлгөн.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча “башка инвестициялар” статьясы боюнча келип түшкөн каражаттардын көлөмү 190,9 млн АКШ долларын (2018-жылы 71,6 млн АКШ долларын) түзгөн. Жалпысынан, отчеттук мезгилде резиденттердин чет өлкө активдеринин жана резидент эместер алдында милдеттенмелеринин көбөйгөндүгү байкалган.

2019-жылы резиденттердин чет өлкө активдери 116,0 млн АКШ долларына көбөйгөн. Мындай динамикага резидент ишканалардын дебитордук карызынын көлөмүнүн (81,1 млн АКШ долларына) өсүшү негизги таасирин тийгизген. 2019-жылдын акырына карата абал боюнча дебитордук карыздын дүң көлөмүнүн чогуу алганда 80,0 пайыздан көбүрөөгү иштеп чыгаруу өнөр жайы тармагында, кесиптик, илимий жана техникалык чөйрөдө иш жүргүзгөн ишканаларга, ошондой эле дүң жана чекене соода жүргүзгөн мекемелерге туура келген. Резиденттердин чет өлкө банктарындагы эсептеринде жайгаштырылган каражаттарынын көлөмү отчеттук мезгилде 1,5 млн АКШ долларына көбөйгөн.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча резидент эместер алдында милдеттенмелер 306,9 млн АКШ долларына көбөйгөн. Мамлекеттик жана жеке секторго кредиттердин таза агылып кирүүсү отчеттук мезгилде оң сальдодо түптөлүп, 229,0 млн АКШ долларын түзгөн. Мында, мамлекеттик секторго кредиттер боюнча каражаттардын таза агылып чыгуусу 66,2 млн АКШ доллары өлчөмүндө (2018-жылы көрсөткүч 191,2 млн АКШ доллары суммасында терс түптөлгөн⁹) катталган, бул карыздын негизги суммасы боюнча төлөөлөр көлөмү (122,0 млн АКШ доллары) отчеттук мезгилде мамлекеттик сектор тарабынан алынган кредиттердин көлөмүнөн (188,0 млн АКШ доллары) ашкандыгынын натыйжасында келип чыккан. Ал эми мамлекеттик эмес сектор тарабынан алынган кредиттер көлөмү карыздын негизги суммасы (тиешелүүлүгүнө жараша 478,9 жана 316,1 млн АКШ доллары) боюнча төлөөлөрдүн көрсөткүчүнөн ашкан, мунун натыйжасында, жеке сектордун кредиттеринин таза көлөмү 162,8 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң сальдодо түптөлгөн. Отчеттук мезгил ичинде коммерциялык банктардын нак акча жана чет өлкө эсептериндеги депозит түрүндөгү милдеттенмелери 16,4 млн АКШ долларына көбөйгөн.

Отчеттук мезгилде резидент-ишканалардын кредитордук карызынын көлөмү 61,5 млн АКШ долларына көбөйгөн. Бүтүндөй алганда, кредитордук карыздын жалпы көлөмүндө басымдуу салыштырма салмак дүң жана чекене соода, иштеп чыгаруу өнөр жайы, пайдалуу кендерди казып алуу, маалымат жана байланыш чөйрөсүндө иш жүргүзгөн ишканалар ээлейт, аларга карыздын жалпы суммасынын чогуу алганда 80,0 пайыздан ашыгы туура келет.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча **төлөм тендеминин жалпы сальдосу** 46,7 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң түптөлгөн.

“Каталар жана калтырып кетүүлөр” статьясынын балансы Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен 487,3 млн АКШ доллары өлчөмүндө оң мааниде түптөлгөн. 2019-жылдын акырына карата эл аралык дүң камдардын көлөмү 2 424,1 млн АКШ долларын түзгөн, бул товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн келечектеги импортунун 5,2 айын¹⁰ жабат.

⁹ Олуттуу таза агылып чыгуу көлөмү, Россия Федерациясы алдында 240,0 млн АКШ доллары өлчөмүндөгү карызды бир жолку эсептен алып салууну мамлекеттик сектордун 2018-жыл үчүн карызынын негизги суммасы боюнча төлөөлөрдүн жалпы көлөмүндө чагылдыруу менен шартталган.

¹⁰ Маалымат үчүн: камдык активдердин көлөмү товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн келечектеги импортунун 4,7 айын жабат.

14-таблица. Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми (аналититикалык түрдө берүү)

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Күндөлүк операциялар эсеби	-1 068,9	-788,0	-481,8	-997,0	-953,6
Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	-2 445,4	-2 340,0	-2 475,3	-3 166,9	-2 504,3
Соода балансы ¹	-2 240,8	-2 136,5	-2 383,3	-3 033,8	-2 566,1
Экспорт (ФОВ)	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2
ЕАЭБ өлкөлөрү	410,2	447,2	541,5	640,6	621,1
ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары башка өлкөлөр	1 208,8	1 160,7	1 272,4	1 275,4	1 401,1
Импорт (ФОВ)	3 859,8	3 744,4	4 197,2	4 949,9	4 588,3
ЕАЭБ өлкөлөрү	1 919,8	1 519,8	1 733,4	2 011,0	1 880,9
ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары башка өлкөлөр	1 940,0	2 224,6	2 463,8	2 938,9	2 707,5
Кызмат көрсөтүүлөр балансы	-204,6	-203,5	-92,0	-133,0	61,8
Көрсөтүлгөн кызматтар	848,9	841,0	823,8	829,9	1 082,7
Алынган кызматтар	-1 053,5	-1 044,5	-915,8	-962,9	-1 020,8
Транспорттук кызматтар	-265,4	-239,4	-225,9	-176,3	-183,6
Кыдыруулар	17,9	-28,6	136,2	130,3	252,4
Курулуш	37,2	45,8	8,2	6,3	6,9
Башка кызматтар	25,6	38,7	9,5	4,5	6,2
Техникалык жардам	-20,0	-20,0	-20,0	-15,0	-20,0
Кирешелер ¹	-251,0	-350,7	-371,6	-251,0	-617,8
Тике инвестициялар боюнча кирешелер	-181,3	-269,5	-295,9	-191,8	-547,9
Портфельдик инвестициялар боюнча кирешелер	0,9	—	—	—	—
Башка инвестициялар боюнча кирешелер	-51,8	-64,9	-56,9	-45,6	-57,3
Кредиттер боюнча пайыздар (график)	-69,2	-69,8	-76,2	-77,2	-81,3
Эмгекке төлөөлөр	-18,7	-16,3	-18,8	-13,6	-12,6
Күндөлүк трансферттер	1 627,5	1 902,7	2 365,1	2 420,9	2 168,4
Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби	779,2	708,1	909,3	536,3	512,9
Капитал менен операциялар эсеби	79,1	112,6	131,3	335,0	88,4
Капиталдык трансферттер ¹	79,1	112,6	131,3	335,0	88,4
Финансылык эсеп	700,1	595,5	778,0	201,3	424,5
Тике инвестициялар ¹	1 009,1	579,0	221,9	139,3	208,6
Портфельдик инвестициялар	-129,0	-7,2	-24,9	-9,2	25,0
Финансылык деривативдер	5,3	6,3	2,8	-0,4	—
Башка инвестициялар	-185,2	17,5	578,2	71,6	190,9
Активдер (“-” көбөйүү)	-409,4	-98,3	424,4	-72,2	-116,0
Коммерциялык банктар	-157,1	92,1	-5,5	-3,7	-20,1
Жана башка активдер	-252,2	-190,4	429,9	-68,5	-96,0
Милдеттенмелер (“+” көбөйүү)	224,2	115,8	153,8	143,8	306,9
Коммерциялык банктар	17,4	-33,7	-13,2	47,7	16,4
Кредиттер	206,2	92,1	176,2	-61,3	229,0
Мамлекеттик секторго кредиттер	234,2	237,4	214,8	-191,2	66,2
Алынган	305,5	343,5	326,3	150,0	188,1
Амортизация (график)	-71,3	-106,1	-111,5	-341,2	-122,0
Жеке секторго кредиттер	-28,0	-145,4	-38,6	130,0	162,8
Алынган	521,6	342,2	344,6	460,9	478,9
Амортизация (график)	-549,6	-487,6	-383,2	-330,9	-316,1
Жана башка милдеттенмелер	0,6	57,4	-9,2	157,4	61,5
Каталар жана калтырып кетүүлөр	210,4	385,5	-412,1	297,1	487,3
Жалпы баланс	-79,2	305,6	15,3	-163,6	46,7
Каржылоо	79,2	-305,6	-15,3	163,6	-46,7
Улуттук банктын резервдери (“-” көбөйүү)	66,8	-311,8	-43,7	187,9	-16,5
ЭВФтин кредиттери	12,5	6,2	1,4	-29,1	-25,5
Өзгөчө каржылоо	—	—	26,9	4,8	-4,7
Калган каржылоолор	—	—	—	—	—

¹ Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.² ЭВФтин методологиясына ылайык Кыргыз Республикасынын резиденттеринен сатылып алынган камдык активдердин курамына кошуу үчүн операциялардын натыйжасында куйма түрүндөгү алтын өзгөртүүлөрдөн алынып салынып, башка өзгөртүүлөргө киргизилген.

2018				2019				
I	II	III	IV	I	II	III	IV	
-486,2	-277,7	-165,4	-67,7	-313,3	-288,9	-214,8	-136,7	Күндөлүк операциялар эсеби
-848,0	-859,1	-805,2	-654,6	-617,1	-681,0	-665,7	-540,4	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр
-790,8	-800,2	-827,1	-615,8	-608,5	-657,3	-746,3	-554,0	Соода балансы ¹
404,7	486,6	377,5	647,3	477,5	476,7	460,7	607,4	Экспорт (ФОБ)
149,1	206,8	104,8	179,9	143,8	148,6	167,9	160,7	ЕАЭБ өлкөлөрү
255,6	279,8	272,7	467,3	333,7	328,1	292,7	446,6	ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары башка өлкөлөр
1 195,5	1 286,8	1 204,5	1 263,0	1 085,9	1 134,0	1 207,0	1 161,4	Импорт (ФОБ)
429,1	519,9	501,5	560,5	422,8	495,7	502,7	459,6	ЕАЭБ өлкөлөрү
766,4	766,9	703,0	702,5	663,1	638,2	704,3	701,8	ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары башка өлкөлөр
-57,2	-58,9	21,9	-38,8	-8,6	-23,8	80,6	13,7	Кызмат көрсөтүүлөр балансы
170,0	204,9	259,8	195,2	212,1	260,5	351,4	258,7	Көрсөтүлгөн кызматтар
-227,2	-263,8	-237,9	-234,0	-220,7	-284,2	-270,9	-245,0	Алынган кызматтар
-69,9	-97,5	-52,1	-60,5	-50,3	-51,4	-49,4	-32,6	Транспорттук кызматтар
20,1	32,1	65,3	27,7	44,8	27,7	125,6	54,4	Кыдыруулар
2,3	0,6	0,4	0,5	-0,2	1,5	2,4	3,2	Курулуш
-4,7	10,8	13,2	-1,5	2,1	3,4	6,9	-6,3	Башка кызматтар
-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	Техникалык жардам
-82,0	-72,5	-18,2	-78,2	-196,2	-115,9	-122,1	-183,6	Кирешелер ¹
-67,3	-57,7	-1,2	-65,7	-179,8	-99,5	-99,2	-169,4	Тике инвестициялар боюнча кирешелер
—	—	—	—	—	—	—	—	Портфельдик инвестициялар боюнча кирешелер
-11,9	-11,1	-13,5	-9,1	-13,3	-13,3	-20,0	-10,8	Башка инвестициялар боюнча кирешелер
-18,7	-19,0	-20,3	-19,2	-19,8	-20,6	-24,2	-16,6	Кредиттер боюнча пайыздар (график)
-2,9	-3,8	-3,5	-3,4	-3,2	-3,1	-3,0	-3,3	Эмгекке төлөөлөр
443,9	653,9	658,0	665,1	500,1	508,1	573,1	587,2	Күндөлүк трансферттер
37,8	332,5	23,2	142,8	135,6	120,8	3,6	253,0	Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби
262,3	20,8	24,6	27,3	14,8	18,6	31,2	23,7	Капитал менен операциялар эсеби
262,3	20,8	24,6	27,3	14,8	18,6	31,2	23,7	Капиталдык трансферттер ¹
-224,5	311,7	-1,4	115,6	120,8	102,2	-27,7	229,3	Финансылык эсеп
-130,3	139,2	9,6	120,8	0,5	118,0	-57,3	147,4	Тике инвестициялар ¹
-9,6	0,2	—	0,2	10,0	20,0	-0,1	-4,9	Портфельдик инвестициялар
0,1	-0,3	—	-0,2	0,2	—	—	-0,3	Финансылык деривативдер
-84,7	172,6	-11,1	-5,2	110,1	-35,9	29,7	87,1	Башка инвестициялар
-26,7	96,3	-67,9	-73,9	81,7	-168,4	-99,9	70,5	Активдер (“-” көбөйүү)
-32,6	49,4	-27,7	7,1	34,6	-37,3	-90,9	73,5	Коммерциялык банктар
5,9	46,9	-40,2	-81,0	47,1	-131,1	-9,0	-3,0	Жана башка активдер
-58,0	76,3	56,8	68,7	28,4	132,4	129,5	16,6	Милдеттенмелер (“+” көбөйүү)
37,2	-14,5	12,3	12,7	-6,2	40,2	9,0	-26,5	Коммерциялык банктар
-156,4	17,2	8,3	69,7	15,1	57,2	102,9	53,8	Кредиттер
-242,5	-2,4	-11,6	65,3	-25,3	0,4	21,8	69,2	Мамлекеттик секторго кредиттер
17,7	21,0	21,9	89,3	9,1	23,9	57,8	97,4	Алынган
-260,2	-23,5	-33,5	-24,0	-34,3	-23,5	-36,0	-28,2	Амортизация (график)
86,1	19,6	19,9	4,4	40,3	56,8	81,1	-15,4	Жеке секторго кредиттер
134,1	110,6	66,0	150,2	139,9	117,1	155,5	66,4	Алынган
-48,0	-91,0	-46,2	-145,8	-99,5	-60,3	-74,4	-81,8	Амортизация (график)
61,3	73,7	36,2	-13,7	19,5	35,0	17,7	-10,7	Жана башка милдеттенмелер
429,0	-114,7	72,2	-89,3	173,5	129,4	179,0	5,4	Каталар жана калтырып кетүүлөр
-19,4	-60,0	-70,0	-14,2	-4,2	-38,7	-32,2	121,7	Жалпы баланс
19,4	60,0	70,0	14,2	4,2	38,7	32,2	-121,7	Каржылоо
22,5	71,6	73,0	20,8	12,0	48,9	35,2	-112,5	Улуттук банктын резервдери (“-” көбөйүү)
-3,2	-11,6	-3,1	-11,2	-3,1	-10,2	-3,0	-9,2	ЭВФтин кредиттери
0,1	—	0,2	4,6	-4,7	—	—	—	Өзгөчө каржылоо
—	—	—	—	—	—	—	—	Калган каржылоолор

Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) жана эл аралык инвестициялык позициянын сунуш-көрсөтмөлөрүнө ылайык методологияга өтүү

Учурда Кыргыз Республикасынын төлөм теңдемнин статистикасы, Улуттук банк тарабынан Эл аралык валюта фондунун төлөм теңдеми боюнча колдонмосунун (5-басылмасы) талаптарына ылайык түзүлөт. Муну менен бирге эле, тышкы сектордун статистикасынын методологиясы жаңы эл аралык стандарттарга ылайык келишин камсыз кылуу максатында, Улуттук банк ЭВФтин жаңы методологиясынын төлөм теңдемнин статистикасын түзүү — Төлөм теңдеми боюнча колдонмого (6-басылма) өтүү жагында иштерди жүргүзүүдө.

Бул кыстырмада Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми (аналитикалык маалымат), ошондой эле Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) сунуш-көрсөтмөлөрүнө ылайык түзүлгөн Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестициялык позициясы берилген.

Колдонмонун 6-басылмасы буга чейинки 5-басылмага ылайык түзүлгөндүктөн, жаңы методологияга негизденген төлөм теңдемнин статистикалык маалыматтары, бүтүндөй алганда, колдонмонун 5-басылмасына ылайык түзүлгөн маалыматтарга дал келет. Мында, 6-басылмада төлөм теңдемнин айрым статьяларын кайра топтоштуруу зарылчылыгы келип чыккандыктан, төлөм теңдемнин эсептеринин мааниси өзгөргөн.

Колдонмонун 5-басылмасына салыштырмалуу 6-басылмада операцияларды эсепке алуу системасындагы негизги өзгөрүүлөр 1-таблицада келтирилген.

1-таблица. Төлөм теңдеминде операцияларды чагылдыруу

		Төлөм теңдемнин колдонмосунун 5-басылмасы		Төлөм теңдемнин колдонмосунун 6-басылмасы	
Негизги статьялардын аталыштары		1. Күндөлүк операциялар эсеби - Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр - Кирешелер - Күндөлүк трансферттер 2. Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби - Капитал менен операциялар эсеби - Финансылык эсеп		1. Күндөлүк операциялардын эсеби - Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр - Баштапкы кирешелер - Экинчи кирешелер 2. Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби 3. Финансылык эсеп	
		<i>Кредит</i>	<i>Дебет</i>	<i>Кредит</i>	<i>Дебет</i>
Күндөлүк операциялар эсеби жана капитал менен операциялар эсеби	Өткөрүүлөр боюнча операцияларды чагылдыруу	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспорту, алууга трансферттер жана өндүрүлбөгөн финансылык эмес активдердин чыгарылышы	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр импорту, төлөөгө киреше, төлөөгө трансферттер жана өндүрүлбөгөн финансылык эмес активдердин сатылып алынышы	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспорту, алууга баштапкы киреше, алууга экинчи киреше жана өндүрүлбөгөн финансылык эмес активдердин чыгарылышы	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр импорту, төлөөгө баштапкы киреше, төлөөгө экинчи киреше жана өндүрүлбөгөн финансылык эмес активдердин сатылып алынышы
	Өткөрүүлөрдө белгилерди колдонуу	Кредит боюнча чагылдырылган операциялар, “плюс” (+) белгиси менен белгиленет	Дебет боюнча чагылдырылган операциялар “минус” (-) белгиси менен белгиленет	Кредит боюнча чагылдырылган операциялар “плюс” (+) белгиси менен белгиленет	Дебет боюнча чагылдырылган операциялар “плюс” (+) белгиси менен белгиленет
	Сальдо аныктамасы	Жыйынтык сальдо = кредит + дебет		Жыйынтык сальдо = кредит - дебет	

	Төлөм теңдеминин колдонмосунун 5-басылмасы		Төлөм теңдеминин колдонмосунун 6-басылмасы	
Финансылык эсеп	<i>Агылып кирүү</i>	<i>Агылып чыгуу</i>	<i>Финансылык активдерди таза сатып алуу</i>	<i>Милдеттенмелерди таза кабыл алуу</i>
Өткөрүүлөр боюнча операцияларды чагылдыруу	Активдердин азаюусу, милдеттенмелердин көбөйүүсү	Активдердин көбөйүүсү, милдеттенмелердин азаюусу	Активдердин азаюусун алып салуу менен активдерди сатып алуу (финансылык активдердин таза өзгөрүүсү)	Милдеттенмелердин азаюусун алып салуу менен милдеттенмелерди кабыл алуу (финансылык милдеттенмелердин таза өзгөрүүсү)
Өткөрүүлөрдө белгилерди колдонуу	Активдер: “минус” (-) белгиси – көбөйүү, “плюс” (+) белгиси – азаюу Милдеттенмелер: “плюс” (+) белгиси – көбөйүү, “минус” (-) белгиси – азаюу		Активдер: “плюс” (+) белгиси – көбөйүү, “минус” (-) белгиси – азаюу Милдеттенмелер: “плюс” (+) белгиси – көбөйүү, “минус” (-) белгиси – азаюу	
Сальдо аныктамасы	Финансылык эсептин жыйынтык сальдосу = активдердин өзгөрүүсү + милдеттенмелердин өзгөрүүсү		Таза кредиттөө (+)/таза карыз алуу (-) = активдердин өзгөрүүсү – милдеттенмелердин өзгөрүүсү	

Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылманын) методологиясына ылайык Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеминин эсептери боюнча өзгөрүүлөрдүн тизмеги

Товарлар

Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылманын) методологиялык талаптарына ылайык, “Товарлар” статьясында аталган эсепти сунуштоо формасына, статьяларды кайра топтоштурууга жана финансы рынокторунда өзгөчө ролунан улам, айрым товарларды бөлүүгө тиешелүү олуттуу өзгөрүүлөр жүргөн. Ошентип, “Товарлар” статьясында төмөнкүдөй компоненттерди чагылдыруу сунушталаат: *товарларды төлөм теңдеминин методологиясы боюнча экспорттоо/импорттоо, чет өлкөдө товарларды кайра сатуунун алкагында товарларды таза экспорттоо, монетардык эмес алтын.*

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеминин товарлар эсептерин Колдонмонун 6-басылмасынын талаптарына ылайык келтирүүдө төмөнкүдөй өзгөртүүлөр белгиленген:

- негизги компонент катары төмөнкүлөр чагылдырылат: товарларды экспорттоо/импорттоо жана монетардык эмес алтын;
- товарлар экспортунун курамында реэкспорт кошумча статья түрүндө өзүнчө бөлүп көрсөтүлөт;
- жүк ташуучулар тарабынан порттордо сатып алынуучу товарлар, товарларды экспорттоо/импорттоо статьясына камтылат, ал эми Колдонмонун 5-басылмасына ылайык мындай товарлар өзүнчө статья түрүндө көрсөтүлгөн;
- мигранттардын жеке буюмдары товарларды экспорттоо/импорттоо статьясына камтылбайт жана төлөм теңдеминин эсептеринде чагылдырылбайт, анткени жаңы түшүндүрмөгө ылайык, аталган түшүнүк операция катары классификацияланбайт;
- кайра иштеп чыгуу үчүн товарлар, ремонттон өткөрүлүүчү товарлар “Товарлар” статьясынан алынып салынат, бул Колдонмонун 6-басылмасына ылайык, резидент менен резидент эмес ортосунда товарга менчик укугу өткөрүлбөй тургандыгынан улам шартталган.

Кызмат көрсөтүүлөр

Төлөм тендемине эл аралык кызмат көрсөтүүлөрдү эсепке алуунун жалпы концепциясы олуттуу өзгөрүүлөргө дуушар болгон эмес. Жаңы методологияга ылайык негизги корректировкаларда бир катар көрсөткүчтөрдү эсепке алуу тартибин жана методологиясын тактоо, ошондой эле кызмат көрсөтүүлөр эсептерин Улуттук эсептер тутумунун 2008 жана Эл аралык кызмат көрсөтүүлөр статистикасы боюнча колдонмонун (БУУ, 2011) концептуалдык негиздерине ылайык келтирүү максатында, кызмат көрсөтүүлөр боюнча бөлүктөрдү жана айрым статьяларды кайра топтоштуруу же атоолорду кайра өзгөртүү камтылат.

Колдонмонун 6-басылмасынын методологиясына ылайык келтирүү максатында, Кыргыз Республикасынын төлөм тендеминин кызмат көрсөтүүлөр эсеби боюнча төмөнкүдөй корректировкалар жүргүзүлгөн:

- кызмат көрсөтүүлөр бөлүгүнө “Башка тараптарга таандык материалдык ресурстарды иштеп чыгуу боюнча кызмат көрсөтүүлөр” жаңы статьясы киргизилген. Башка тараптарга таандык материалдык ресурстарды иштеп чыгуу боюнча кызмат көрсөтүүлөргө ага таандык болбогон материалдык ресурстарды иштеп чыккан тарап алган төлөм гана кирет;
- почта жана курьердик байланыш кызмат көрсөтүүлөрү (мурда “Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү” статьясынын курамында чагылдырылуучу) “Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр” статьясына киргизилген;
- “Курулуш кызмат көрсөтүүлөрү” статьясы “Курулуш” статьясына өзгөртүлгөн, бул эң башкысы, аталган статьяда курулуш иши жүргүзүлүп жаткан өлкөдө курулушту жүзөгө ашырып жаткан резидент эмес-ишкана тарабынан сатылып алынган курулуш иштери сыяктуу эле, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү да эсепке алуу фактысын чагылдырат. Курулуш чет өлкөдөгү курулуш жана Кыргыз Республикасындагы курулуш болуп бөлүнөт;
- “Роялти жана лицензиялык төлөмдөр” статьясы (мурда “Ишкердик кызмат көрсөтүүлөр” статьясынын курамында чагылдырылуучу) Колдонмонун 6-басылмасынын методологиясына ылайык кайра өзгөртүлүп, “Башка категорияларга тиешелүү болбогон интеллектуалдык менчикти пайдалануу үчүн төлөм” деген аталыштагы өзүнчө статьяны түшүндүрөт;
- Телекоммуникациялык (мурда “Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү” статьясында чагылдырылуучу) кызмат көрсөтүүлөр мурда өзүнчө статья болгон компьютердик жана маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр менен биригүүчү жаңы статьяга киргизилген.

Баштапкы кирешелер

Тышкы экономикалык иш эсептери менен улуттук эсептер ортосунда макулдашылгандыгын камсыз кылуу үчүн “Кирешелер” статьясы жана анын компоненттери улуттук эсептер системасынын (УЭС 2008-жыл) “Баштапкы кирешелер эсеби” статьясына ылайык келтирилген. Финансылык инструменттердин функционалдык жана инструменталдык классификациялар менен аны байланыштырууга мүмкүн кылган инвестициялык кирешени кылдат бөлүштүрүү киргизилген. Бүтүндөй алганда, статьянын көрсөткүчтөрүн Колдонмонун 5-басылмасынын методологиясы боюнча түзүлгөн маалыматтарга салыштырууга болот.

Экинчилик кирешелер

Бүтүндөй алганда, төлөм тендемине күндөлүк трансферттерди эсепке алуунун концептуалдык негиздери олуттуу деле өзгөрүүлөргө дуушар болгон эмес жана Төлөм тендеми боюнча колдонмонун (5-басылма) методологиясы менен улантуучулукту сактап калган. Төлөм тендеми боюнча колдонмонун (6-басылма) методологиялык талаптарына ылайык, “Күндөлүк трансферттер” эсеби “Экинчилик кирешелерге” өзгөртүп түзүлгөн. Күндөлүк трансферттердин түрлөрүнүн кыйла кеңири классификациясы каралган, экинчилик кирешелер эсебинин айрым кичи статьяларынын айрым аныктамалары жана эсепке алуу тартиби такталган жана чектелген.

Финансылык эсеп

Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) талаптарына ылайык финансылык эсепти түзүүнүн негизги принциптери жалпысынан өзгөргөн эмес. Жаңы методологияда тике инвестициялар жөнүндө түшүнүктөр такталган, алар “ОЭСР тике чет өлкө инвестицияларды базалык аныктоо” төртүнчү басылмасына ылайык келтирилген. Атап айтканда, контролдоого жана таасир этүүгө карата аныктама, инвестициялык иш ыргагын жана туунду ишканаларды эсепке алуу ыкмалары, ошондой эле активдер жана милдеттенмелер базасында маалыматтарды дүнүнөн жана багытталышы принцибине ылайык сунуштоо кайра каралып чыккан. Финансылык эсептин функционалдык жана инструменталдык категориялары кеңейтилген жана толукталган.

Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) талаптарына ылайык келтирүүдө Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеминин финансылык эсебине төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилген (1-таблицада чагылдырылган финансылык эсеп бөлүгүндөгү тилкелердин аталышына жана белгилердин түшүндүрмөсүнө тиешелүү өзгөртүүлөрдөн тышкары):

- Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) методологиясына ылайык тике инвестицияларда “Кайра инвестицияланган инструменттер” статьясынын аталышы баштапкы кирешелер эсеби боюнча корреспонденттик статья менен чектөө максатында, “Кирешелерди кайра инвестициялоо” статьясына өзгөртүп түзүлгөн;
- товарлар жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочуларга түздөн-түз берилген кредиттер, ошондой эле Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) талаптарына ылайык “Дебитордук жана кредитордук карыз” статьяларында эсепке алынуучу товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн кардарга төлөп берилген аванстар жана алдын ала төлөмдөр “Соода кредиттери жана аванстар” статьясында эске алынган. Ошондой эле, соода кредиттерине жана аванстарга же финансылык эсептин башка инструменттерине таандык болбогон башка карыз башка кредитордук/дебитордук карыз курамында чагылдырылган;
- тике инвестицияларга таандык болбогон капиталга катышкан башка инструменттер өзүнчө статья түрүндө башка инвестициялардын курамына киргизилет;
- мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз милдеттенмени жоюуга чейин мурдагы инструмент боюнча чагылдырууну улантат, ал эми Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (5-басылма) талабына ылайык буга чейинки милдеттенменин орду жабылып, анын ордуна жаңысы түзүлүшү жана мындай шарттуу операция “Башка активдер/башка милдеттенмелер” статьясы боюнча чагылдырылуусу болжолдонууда.

Жогоруда көрсөтүлгөн өзгөртүүлөр менен бирге, Улуттук банк төлөм теңдеминин эсептерин статистикалык эсепке алууну андан ары тактоо жана өркүндөтүү боюнча ишти төлөм теңдеми боюнча колдонмонун (6-басылма) методологиялык талаптарына ылайык улантат.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми: аналитикалык түрдө берүү

(млн АКШ доллары)

	2015	2016	2017	2018	2019
Күндөлүк операциялар эсеби	-1 071,4	-794,0	-535,6	-961,7	-947,2
Соода балансы*	-2 220,0	-2 136,3	-2 410,2	-2 993,8	-2 564,4
Экспорт	1 571,4	1 572,6	1 749,3	1 904,5	2 004,3
Төлөм теңдеми методологиясына ылайык экспорт анын ичинде <i>Резспорт</i>	906,1	871,0	1 048,9	1 240,3	1 171,5
	107,2	47,8	77,6	98,2	86,2
Монетардык эмес алтын	665,4	701,6	700,4	664,2	832,9
Импорт	3 791,4	3 708,9	4 159,5	4 898,3	4 568,7
Кызмат көрсөтүүлөр балансы	-218,8	-203,5	-92,0	-133,0	61,8
Экспорт	849,3	841,0	823,8	829,9	1 082,7
Импорт	1 068,1	1 044,5	915,8	962,9	1 020,8
Башка тараптарга тиешелүү товарларды иштеп чыгуу кызматтары	-11,8	-	-	-	-
Транспорттук кызматтар	-265,8	-240,3	-227,2	-280,8	-184,4
Кыдыруулар	17,9	-28,6	136,2	145,3	252,4
Курулуш	37,2	45,8	8,2	3,9	6,9
Башка категорияларда камтылбаган, интеллектуалдык менчикти пайдалануу үчүн төлөм	-4,6	-4,9	-4,5	-5,3	-3,9
Телекоммуникациялык компьютердик жана маалыматтык кызматтар	17,2	37,1	15,3	-1,6	-8,6
Башка кызматтар	-9,0	-12,7	-20,0	5,6	-0,6
Баштапкы кирешелер балансы	-260,7	-357,8	-398,4	-255,8	-613,1
Эмгекке төлөөлөр (нетто)	-18,7	-16,3	-18,8	-13,6	-12,6
Инвестициялык кирешелери	-242,0	-341,4	-379,6	-242,2	-600,6
Алууга кирешелер	29,2	20,4	32,0	41,8	37,5
Төлөөгө кирешелер	271,2	361,8	411,6	284,0	638,1
Экинчи кирешелердин балансы	1 628,1	1 903,6	2 365,1	2 420,9	2 168,4
Алууга	1 976,8	2 271,8	2 830,4	2 974,3	2 733,6
Төлөөгө	348,7	368,2	465,3	553,4	565,2
Капитал менен операциялар эсебинин балансы	79,1	112,6	131,3	335,0	88,4
Алууга	97,5	129,4	145,3	351,8	105,7
Төлөөгө	18,4	16,8	13,9	16,7	17,3
Камдык активдерден тышкары, финансылык эсептин сальдосу (таза кредиттөө (+) / таза карыз алуу (-))	-685,3	-571,9	-813,1	-195,3	-408,4
Тике инвестициялар**	-1 009,1	-579,0	-221,9	-139,3	-208,6
Финансылык активдерди таза сатып алуу (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	135,0	40,3	-29,1	5,0	2,1
Капиталда катышуу (реинвестирилген кирешелерден тышкары)	132,6	36,9	-29,1	5,0	2,1
<i>Реинвестирилген кирешелер</i>	-	-	-	-	-
Карыздык инструменттер	2,4	3,3	-	-	-
Милдеттенмелерди таза кабыл алуу (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	1 144,1	619,2	192,8	144,2	210,7
Капиталда катышуу (реинвестирилген кирешелерден тышкары)	889,8	445,6	-16,9	86,2	331,6
<i>Реинвестирилген кирешелер</i>	185,8	140,4	-129,9	51,3	339,5
Карыздык инструменттер	254,2	173,7	209,7	58,0	-120,9
Портфельдик инвестициялар	129,0	7,2	24,9	9,2	-25,0
Финансылык активдерди таза сатып алуу (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	130,0	5,0	25,0	9,8	-24,8
Милдеттенмелерди таза кабыл алуу (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	1,0	-2,2	0,0	0,6	0,2
Туунду финансылык инструменттер (нетто)	-5,3	-6,3	-2,8	0,4	0,0
Башка инвестициялар	200,1	6,1	-613,3	-65,7	-174,8
Финансылык активдерди таза сатып алуу (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	410,3	108,7	-424,4	72,2	116,0
Нак валюта жана депозиттер	380,0	-13,8	-129,4	-40,5	34,0
Ссуда жана насыялар	4,9	2,9	-7,3	4,2	-2,1
Соода кредиттери жана аванстар	26,2	174,3	-283,0	109,9	81,1
Башка дебитордук карыздар	-0,8	-54,7	-4,7	-1,4	3,0
Милдеттенмелерди таза кабыл алуу (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	210,2	102,5	188,9	137,9	290,8
Нак валюта жана депозиттер	18,2	-33,5	-11,4	47,7	16,4
Ссуда жана насыялар	191,4	78,6	188,6	-67,2	212,8
Соода кредиттери жана аванстар	0,6	57,4	-9,2	157,4	61,5
Башка дебитордук карыздар	-	-	20,91	-	-
Каталар жана калтырып кетүүлөр	240,2	421,3	-365,2	243,5	466,9
Жалпы балансы	66,8	-311,8	-43,7	187,9	-16,5
Камдык активдердин өзгөрүүсү (“+” – өсүш, “-” – төмөндөө)	-66,8	311,8	43,7	-187,9	16,5

* УСКнын айыл чарба продукциялары боюнча (2016-жылга чейин) жана жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча УСК тарабынан жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен берки), ошондой эле Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен

** Улуттук банктын баа берүүлөрүн эске алуу менен

2018				2019				
I	II	III	IV	I	II	III	IV	
-453,2	-272,9	-163,9	-71,7	-308,5	-290,2	-213,2	-135,3	Күндөлүк операциялар эсеби
-757,7	-795,3	-825,4	-615,3	-608,4	-658,6	-744,6	-552,7	Соода балансы*
401,3	481,3	377,1	644,8	469,9	471,9	459,4	603,1	Экспорт
279,2	348,1	249,7	363,2	273,8	272,5	291,6	333,6	Төлөм теңдеми методологиясына ылайык экспорт
17,4	33,6	24,1	23,1	20,2	23,2	19,9	22,8	анын ичинде <i>Резекспорт</i>
122,1	133,2	127,3	281,6	196,1	199,4	167,8	269,5	Монетардык эмес алтын
1 159,1	1 276,6	1 202,5	1 260,1	1 078,3	1 130,6	1 204,0	1 155,8	Импорт
-57,2	-58,9	21,9	-38,8	-8,6	-23,8	80,6	13,7	Кызмат көрсөтүүлөр балансы
170,0	204,9	259,8	195,2	212,1	260,5	351,4	258,7	Экспорт
227,2	263,8	237,9	234,0	220,7	284,2	270,9	245,0	Импорт
-	-	-	-	-	-	-	-	Башка тараптарга тиешелүү товарларды иштеп чыгуу кызматтары
-70,1	-97,7	-52,3	-60,7	-50,4	-51,6	-49,5	-32,8	Транспорттук кызматтар
20,1	32,1	65,3	27,7	44,8	27,7	125,6	54,4	Кыдыруулар
2,3	0,6	0,4	0,5	-0,2	1,5	2,4	3,2	Курулуш
-1,5	-1,2	-1,8	-0,8	-1,3	-1,1	-0,8	-0,8	Башка категорияларда камтылбаган, интеллектуалдык менчикти пайдалануу үчүн төлөм
-0,3	0,3	1,0	-2,6	-3,0	-5,2	-0,2	-0,3	Телекоммуникациялык компьютердик жана маалыматтык кызматтар
-7,7	6,9	9,2	-2,9	1,5	4,9	3,1	-10,0	Башка кызматтар
-82,1	-72,5	-18,4	-82,7	-191,5	-116,0	-122,2	-183,6	Баштапкы кирешелер балансы
-2,9	-3,8	-3,5	-3,4	-3,2	-3,1	-3,0	-3,3	Эмгекке төлөөлөр (нетто)
-79,2	-68,8	-14,9	-79,3	-188,3	-112,9	-119,2	-180,2	Инвестициялык кирешелери
8,9	11,2	9,9	11,8	8,9	10,4	9,1	9,2	Алууга кирешелер
88,1	79,9	24,8	91,1	197,3	123,2	128,2	189,4	Төлөөгө кирешелер
443,9	653,9	658,0	665,1	500,1	508,1	573,1	587,2	Экинчи кирешелердин балансы
554,3	788,0	810,6	821,4	619,0	642,4	710,1	762,1	Алууга
110,4	134,2	152,6	156,2	119,0	134,3	137,1	174,8	Төлөөгө
262,3	20,8	24,6	27,3	14,8	18,6	31,2	23,7	Капитал менен операциялар эсебинин балансы
264,0	26,7	29,3	31,7	18,2	22,8	35,9	28,7	Алууга
1,7	5,9	4,6	4,5	3,4	4,2	4,7	5,0	Төлөөгө
224,4	-305,5	1,2	-115,5	-116,1	-99,9	27,6	-220,1	Камдык активдерден тышкары, финансылык эсептин сальдосу (таза кредиттөө (+) / таза карыз алуу (-))
130,3	-139,2	-9,6	-120,8	-0,5	-118,0	57,3	-147,4	Тике инвестициялар**
2,0	-0,3	-3,4	6,6	6,4	-4,2	-0,1	0,0	Финансылык активдерди таза сатып алуу ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)
2,0	-0,3	-3,4	6,6	6,4	-4,2	-0,1	0,0	Капиталда катышуу (реинвестицияланган кирешелерден тышкары)
-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Решестирленген кирешелер</i>
-	-	-	-	-	-	-	-	Карыздык инструменттер
-128,3	138,9	6,2	127,4	6,9	113,8	-57,4	147,4	Милдеттенмелерди таза кабыл алуу ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)
44,1	-9,0	3,5	47,6	-8,4	60,6	108,9	170,5	Капиталда катышуу (реинвестицияланган кирешелерден тышкары)
59,2	-43,9	-21,3	57,4	-12,1	86,0	98,6	167,0	<i>Решестирленген кирешелер</i>
-172,4	147,9	2,7	79,8	15,3	53,3	-166,3	-23,2	Карыздык инструменттер
9,6	-0,2	0,0	-0,2	-10,0	-20,0	0,1	4,9	Портфельдик инвестициялар
9,95	-0,1	0,1	-0,1	-9,9	-19,9	0,0	5,0	Финансылык активдерди таза сатып алуу ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)
0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,1	Милдеттенмелерди таза кабыл алуу ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)
-0,1	0,3	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,3	Туунду финансылык инструменттер (нетто)
84,6	-166,5	10,9	5,3	-105,4	38,2	-29,7	-77,9	Башка инвестициялар
26,7	-96,3	67,9	73,9	-81,7	168,4	99,9	-70,5	Финансылык активдерди таза сатып алуу ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)
-35,0	-20,4	19,6	-4,8	-28,8	64,6	70,9	-72,7	Нак валюта жана депозиттер
0,0	0,0	0,0	4,2	-2,1	3,0	-1,5	-1,4	Ссуда жана насыялар
62,0	-75,8	48,8	74,9	-51,4	101,2	28,6	2,8	Соода кредиттери жана аванстар
-0,3	-0,1	-0,6	-0,5	0,6	-0,4	1,9	0,8	Башка дебитордук карыздар
-57,9	70,1	57,0	68,6	23,7	130,2	129,6	7,4	Милдеттенмелерди таза кабыл алуу ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)
37,2	-16,5	14,3	12,7	-6,2	40,2	9,0	-26,5	Нак валюта жана депозиттер
-156,3	13,0	6,5	69,6	10,4	55,0	102,9	44,6	Ссуда жана насыялар
61,3	73,7	36,2	-13,7	19,5	35,0	17,7	-10,7	Соода кредиттери жана аванстар
-	-	-	-	-	-	-	-	Башка дебитордук карыздар
392,8	-125,0	67,6	-91,8	165,6	122,8	174,4	4,1	Каталар жана калтырып кетүүлөр
22,5	71,6	73,0	20,8	12,0	48,9	35,2	-112,5	Жалпы балансы
-22,5	-71,6	-73,0	-20,8	-12,0	-48,9	-35,2	112,5	Камдык активдердин өзгөрүүсү ("+" – өсүш, "-" – төмөндөө)

Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестициялык позициясы

(млн АКШ доллары)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
	карата калдык	карата калдык	карата калдык	карата калдык	карата калдык
А. Активдер	4 135,8	4 584,8	4 340,4	4 284,1	4 919,7
Чет өлкөгө тике инвестициялар	629,3	689,3	690,6	630,3	910,1
Капиталга катышуу инструменттери	618,6	681,9	690,6	630,3	910,1
Карыздык инструменттер	10,7	7,3	-	-	-
Портфельдик инвестициялар	155,1	160,1	185,0	194,8	170,0
Туунду финансылык инструменттер	46,9	20,0	5,6	5,1	9,7
Башка инвестициялар	1 836,7	1 942,2	1 488,6	1 534,7	1 653,5
Нак акчалар жана депозиттер	1 109,3	1 100,1	1 005,5	946,5	983,4
Депозиттик уюмдар	521,7	434,8	453,1	440,8	466,1
Башка секторлор	277,3	469,2	346,5	269,3	269,5
Кредиттер	95,5	52,1	40,7	39,7	40,9
Депозиттик уюмдар	12,2	13,4	3,9	7,4	8,4
Башка секторлор	83,3	38,7	36,8	32,4	32,5
Соода кредиттери жана аванстар	631,9	790,1	442,3	548,4	629,2
Башка активдер	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Камдык активдер	1 467,9	1 773,3	1 970,7	1 919,2	2 176,4
Монетардык алтын	144,0	170,6	289,6	460,3	701,2
АКУ	184,4	183,5	168,8	136,5	147,1
Жана башка камдык активдер	1 139,5	1 419,2	1 512,2	1 322,4	1 328,0
Б. Милдеттенмелер	10 781,9	11 414,8	11 604,9	11 692,9	12 241,6
Кыргыз Республикасына тике инвестициялар*	4 648,4	5 252,9	5 221,3	5 300,5	5 590,4
Капиталга катышуу инструменттери	3 044,9	3 474,0	3 470,9	3 548,8	3 898,7
Карыздык инструменттер	1 603,5	1 778,9	1 750,4	1 751,7	1 691,8
Портфельдик инвестициялар	3,5	6,8	4,0	4,3	4,4
Туунду финансылык инструменттер	35,7	17,3	5,7	5,1	9,7
Башка инвестициялар	6 094,3	6 137,8	6 373,8	6 383,0	6 637,1
Нак акчалар жана депозиттер	134,2	111,0	116,7	162,2	194,8
Кредиттер	5 182,6	5 157,3	5 411,5	5 209,1	5 353,1
АКЖО	38,8	24,8	13,3	2,3	0,0
Мамлекеттик башкаруу сектору	3 562,3	3 718,0	4 076,5	3 823,4	3 850,7
Депозиттик уюмдар	210,4	163,8	169,2	192,3	211,6
Башка секторлор	1 371,2	1 250,8	1 152,5	1 191,1	1 290,8
Соода кредиттери жана аванстар	660,0	755,9	725,0	894,2	972,3
Бөлүштүрүлгөн АКУ	117,4	113,6	120,6	117,5	116,8
С. Таза эл аралык инвестициялык позиция (А-Б)	-6 646,1	-6 829,9	-7 264,5	-7 408,8	-7 321,9

* Улуттук банктын баа берүүлөрүн эске алуу менен

РЕАЛДУУ ЭФФЕКТИВДУУ АЛМАШУУ КУРСУ

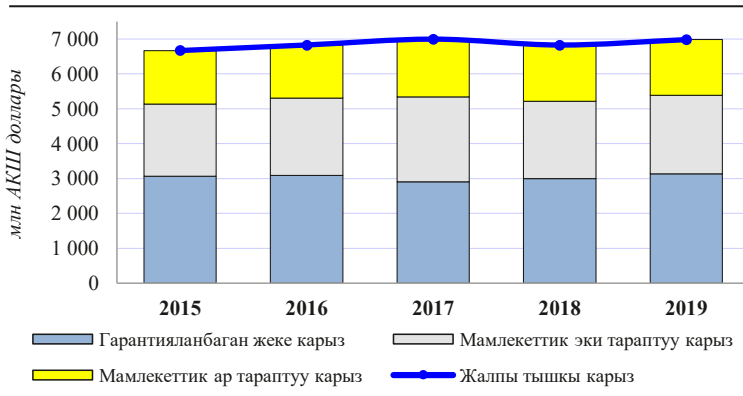
Кыргыз сомунун номиналдуу эффективдүү алмашуу курсунун (НЭАК) индекси 2019-жылдын баш жагынан тартып 1,8 пайызга жогорулап, отчеттук жылдын акырына 123,6 түзгөн. Өсүш, 2018-жылдын акырына карата орточо курска салыштырганда 2019-жылдын акырына кыргыз сомунун түрк лирине карата (10,2 пайызга), казак теңгесине карата (3,5 пайызга) жана еврого карата (2,5 пайызга) бекемделиши менен шартталган¹¹. Ушуну менен бирге, кыргыз сомунун орус рублине карата 6,0 пайызга нарксыздашы байкалган.

Отчеттук мезгилде Кыргыз Республикасындагы инфляция 2,7 пайызды түзгөн, ал эми соода боюнча негизги өнөктөш-өлкөлөрдө инфляциянын орточо деңгээли 5,7 пайыз өлчөмүндө түптөлгөн. Инфляция деңгээли жогору болгондугуна карабастан, соода боюнча өнөктөш өлкөлөрдө сомдун НЭАК индексинин өсүшү реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун (РЭАК) индексинин төмөндөшүн шарттаган, ал 2018-жылдын декабрь айынан тартып 1,1 пайызга кыскарып, 2019-жылдын акырына карата 116,4 түзгөн.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ТЫШКЫ КАРЫЗЫ

7-график. Кыргыз Республикасынын жалпы тышкы карызынын бир мезгилдин акырына карата абал боюнча түзүмү*

(млн АКШ долларында)

* Улуттук банктын маалыматтары боюнча

2019-жылдын 31-декабрына карата абал боюнча номиналдуу тышкы карыздын жалпы көлөмү¹² (алынган жана орду жабылбаган) 6 983,5 млн АКШ долларын түзгөн, бул 2018-жылдын тиешелүү көрсөткүчүнөн 2,3 пайызга жогору. Карыздын белгиленген көлөмү мамлекеттик жана жеке секторлордун карызы түзгөн:

- мамлекеттик тышкы карыз 3 850,7 млн АКШ долларын түзгөн, бул жалпы тышкы карыздын 55,1 пайызды түзөт;
- мамлекет тарабынан гарантияланбаган жеке сектордун карызы¹³ 3 132,8 млн АКШ долларын түзгөн (чогуу алгандагы карыздын 44,9 пайызы).

2019-жылдын акырына карата абал боюнча Кыргыз Республикасын төмөнкүдөй негизги карыздык көрсөткүчтөр мүнөздөйт:

- ИДӨгө карата номиналдуу жалпы тышкы карыз¹⁴ – 82,4 пайыз;
- товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортуна карата номиналдуу жалпы тышкы карыз – 224,9 пайыз.

¹¹ Сомдун номиналдуу эки тараптуу алмашуу курсу боюнча маалымат келтирилген, индекси эсептөө үчүн базалык мезгил катары 2010-жыл алынган.

¹² Мамлекеттик жана жеке секторлордун расмий кредиторлор алдында сунушталган кредиттер боюнча милдеттенмелери.

¹³ УСКнын маалыматы боюнча.

¹⁴ Көрсөткүчтү эсептөө үчүн Улуттук банктын 2019-жылдын 31-декабрына карата сомдун АКШ долларына карата курсу боюнча эсептелген ИДӨнүн жылдык мааниси пайдаланылган.

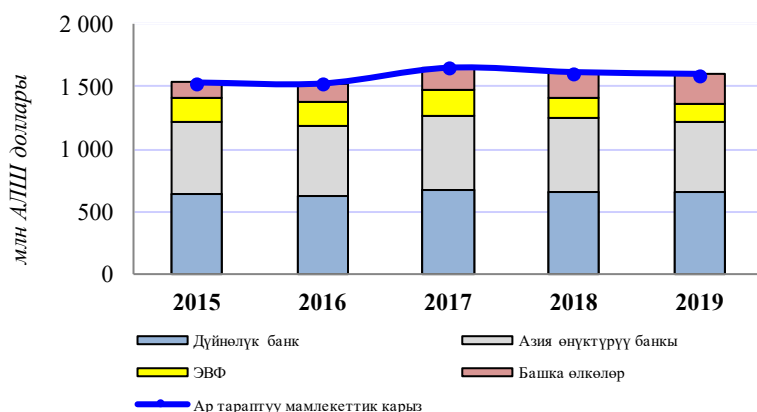
МАМЛЕКЕТТИК ТЫШКЫ КАРЫЗ

2019-жылдын 31-декабрына карата абал боюнча Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тышкы карызынын көлөмү 2018-жылдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 0,7 пайызга көбөйүп, 3 850,7 млн АКШ долларын түзгөн.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тышкы карызынын түзүмүн 2019-жылдын акырына көп тараптуу жана эки тараптуу кредиторлор алдында карыздар түзгөн, алар мамлекеттик тышкы карыздын жалпы көлөмүнүн, тиешелүүлүгүнө жараша 41,6 жана 58,4 пайызын ээлейт.

8-график. Кыргыз Республикасынын кредиторлорунун мамлекеттик ар тараптуу карызынын бир мезгилдин акырына карата абал боюнча түзүмү*

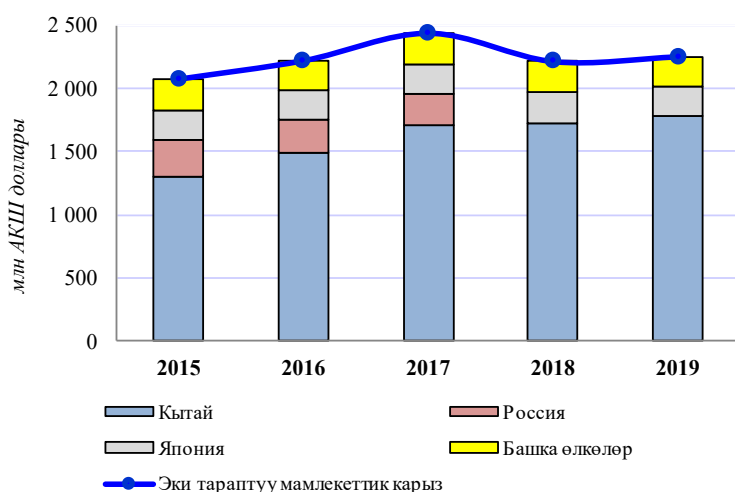
(млн АКШ долларында)

* Улуттук банктын маалыматтары боюнча

9-график. Кыргыз Республикасынын кредиторлорунун мамлекеттик эки тараптуу карызынын бир мезгилдин акырына карата абал боюнча түзүмү*

(млн АКШ долларында)

* Улуттук банктын маалыматтары боюнча

2019-жыл жыйынтыгы боюнча көп тараптуу кредиторлор алдында мамлекеттик тышкы карызынын номиналдуу көлөмү 0,9 пайызга төмөндөп, 1 600,9 млн АКШ доллар көлөмүндө түптөлгөн. Кыргыз Республикасынын көп тараптуу кредиторлорунан болуп эл аралык финансы институттар, Дүйнөлүк банк, Азия өнүктүрүү банкы, Эл аралык валюта фонду, Ислам өнүктүрүү банкы, Эл аралык айыл чарбаны өнүктүрүү фонду, Европа реконструкциялоо жана өнүктүрүү банкы сыяктуу саналат. Кредиторлор боюнча көп тараптуу карыздын түзүмү акыркы жылдарда олуттуу деле өзгөргөн жок, алсак, көп тараптуу кредиттер боюнча карыздын жалпы көлөмүнүн 85,2 пайызы Дүйнөлүк банк, Азия өнүктүрүү банкы жана Эл аралык валюта фондусу алдында милдеттенмелерге туура келет.

2019-жылы эки тараптуу кредиторлор алдында тышкы карыздын номиналдуу көлөмү 1,8 пайызга көбөйүп, 2 249,8 млн АКШ долларын түзгөн. 2019-жылдын акырына карата Кыргыз Республикасынын негизги эки тараптуу кредиторлору катары Кытай жана Япония катталган (чогуу алганда эки тараптуу карыз көлөмүнүн 89,7 пайыз).

Көп тараптуу жана эки тараптуу донорлордон түшкөн кредиттер, негизинен инфраструктуралык долбоорлорду каржылоого, энергетиканы, финансы системасын, айыл чарбасын өнүктүрүүгө жана түзүмдүк өзгөртүүлөргө багытталган.

Финансылык шарттарга ылайык мамлекеттик тышкы карыздын түзүмү өзгөчө жеңилдетилген насыялардан турган (төмөн пайыздык чендер жана узак мөөнөттүү ордун жабуу мезгил аралыгы)¹⁵, алардын көлөмү жалпы көлөмдүн 98,0 пайызынан көбүн түзөт.

2019-жылдын акырына карата абал боюнча мамлекеттик тышкы карызды төмөнкүдөй негизги карыздык көрсөткүчтөр мүнөздөйт:

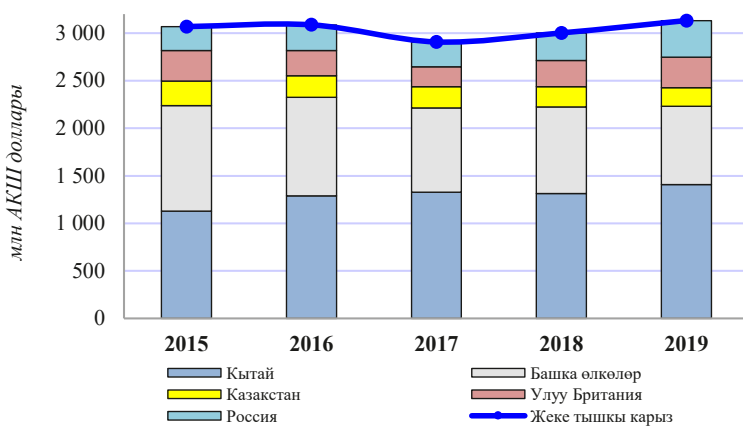
- ИДӨгө карата номиналдуу мамлекеттик тышкы карыз – 45,5 пайыз;
- товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортуна карата номиналдуу мамлекеттик тышкы карыз – 124,0 пайыз.

ЖЕКЕ ТЫШКЫ КАРЫЗ¹⁶

2019-жылдын 31-декабрына карата абал боюнча мамлекет тарабынан гарантияланбаган жеке тышкы карыздын көлөмү 2018-жылдын ушул эле көрсөткүчүнө салыштырганда 4,3 пайызга көбөйүү менен 3 132,8 млн АКШ долларын түзгөн.

10-график. Кредиторлорунун жеке тышкы карызынын бир мезгилдин акырына карата абал боюнча түзүмү*

(млн АКШ долларында)

*УСК маалыматы боюнча

Жеке тышкы карыздын түзүмүн тике жана башка чет өлкө инвесторлорунан алынган кредиттер түзгөн, алардын көлөмү тиешелүүлүгүнө жараша 1 630,4 млн АКШ доллары жана 1 502,4 млн АКШ доллары чегинде калыптанган.

Жеке сектордун ири кредиторлору катары Кытай (жеке тышкы карыздын жалпы көлөмүнүн 45,0 пайызы), Россия (12,3 пайыз), Улуу Британия (10,2 пайыз) жана Казакстан (6,2 пайыз) болгон.

2019-жыл жыйынтыгы боюнча жеке секторго (тике инвесторлордон алынган кредиттерди эске алуу менен) тышкы кредиттердин дүң агылып кириши 5,2 пайызга кыскарып,

762,0 млн АКШ долларын түзгөн, негизги карызды тейлөө боюнча төлөмдөр көлөмү 648,4 млн АКШ доллары деңгээлинде түптөлгөн. Жыйынтыгында, мамлекеттик эмес секторго кредиттердин таза агылып кирүүсү 12,0 пайызга кыскарып, 113,6 млн АКШ долларын түзгөн.

2019-жылдын акырына карата абал боюнча жеке тышкы карыздын көрсөткүчтөрү төмөнкүдөй болгон:

- ИДӨгө карата номиналдуу жеке тышкы карыз – 37,0 пайыз;
- товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортуна карата номиналдуу жеке тышкы карыз – 100,9 пайыз.

¹⁵ Кыргыз Республикасы үчүн карыздын жеңилдетилиши кредит берүү мөөнөттөрүн, колдонулуучу пайыздык ченге жараша болот жана кеминде 35% түзүүгө тийиш болгон грант-элементин эсептөөдөн улам аныкталат.

¹⁶ Жеке тышкы карыз – бул Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн кепилдигине алынбаган кредиттер жана насыялар түрүндөгү жеке сектордун (коммерциялык банктар, банк эмес финансы-кредит уюмдар жана ишканалар) карызы. Аталган өлкөнүн резиденттеринин карыздын негизги суммасын пайыздар же пайызсыз төлөө боюнча резидент эместер алдында иш жүзүндө кабыл алынган жана орду жабылбаган карыздык милдеттенмелиринин суммасын (кайсы болбосун ошол учурга) түшүндүрөт.

15-таблица. Кыргыз Республикасынын тышкы карызынын кредиторлордун түрү боюнча түзүмү
(бир мезгилдин акырына карата абал боюнча)

	2015		2016		2017		2018		2019	
	млн АКШ долл.	эсүй. карата пайызда	млн АКШ долл.	эсүй. карата пайызда	млн АКШ долл.	эсүй. карата пайызда	млн АКШ долл.	эсүй. карата пайызда	млн АКШ долл.	эсүй. карата пайызда
Жалпы тышкы карыз (I+II)	6 670,1	100,0	6 830,1	100,0	6 997,5	100,0	6 828,3	100,0	6 983,5	100,0
I. Мамлекеттик ж-а мамлекет тарабынан гарантияланган карыз	3 601,1	54,0	3 742,7	54,8	4 089,8	58,4	3 825,7	56,0	3 850,7	55,1
I.1 Көп тараптуу карыз¹	1 531,3	23,0	1 523,8	22,3	1 650,3	23,6	1 615,1	23,7	1 600,9	22,9
ЭВФ	188,2	2,8	188,0	2,8	200,3	2,9	166,8	2,4	140,3	2,0
Дүйнөлүк банк	639,3	9,6	618,2	9,1	666,8	9,5	660,2	9,7	657,7	9,4
Европа реконструкциялоо жана өнүктүрүү банкы	41,0	0,6	42,5	0,6	50,9	0,7	51,8	0,8	50,8	0,7
Евразия өнүктүрүү банкы	3,5	0,1	5,5	0,1	11,5	0,2	27,4	0,4	32,2	0,5
Европа бирлиги	5,4	0,1	15,8	0,2	18,0	0,3	17,2	0,3	16,8	0,2
Азия өнүктүрүү банкы	575,4	8,6	567,9	8,3	600,8	8,6	582,2	8,5	565,6	8,1
Европа инвестициялык банкы	—	—	—	—	—	—	—	—	11,2	0,2
Ислам өнүктүрүү банкы	59,5	0,9	64,6	0,9	77,0	1,1	79,9	1,2	92,9	1,3
Айыл чарбасын өнүктүрүүнүн эл аралык фондусу	9,9	0,1	12,2	0,2	15,6	0,2	20,1	0,3	24,3	0,3
ОПЕК	4,5	0,1	4,8	0,1	4,7	0,1	5,4	0,1	5,1	0,1
Түндүк өнүктүрүү фонду	4,6	0,1	4,3	0,1	4,7	0,1	4,3	0,1	4,0	0,1
I.2 Эки тараптуу карыз	2 069,7	31,0	2 219,0	32,5	2 439,6	34,9	2 210,6	32,4	2 249,8	32,2
I.2.1 ЕАЭБ өлкөлөрү	300,0	4,5	270,0	4,0	240,0	3,4	—	—	—	—
Россия ²	300,0	4,5	270,0	4,0	240,0	3,4	—	—	—	—
I.2.2 ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары	1 769,7	26,5	1 949,0	28,5	2 199,6	31,4	2 210,6	32,4	2 249,8	32,2
Түркия	97,0	1,5	97,0	1,4	97,0	1,4	97,0	1,4	93,3	1,3
Япония ²	229,0	3,4	236,0	3,5	243,6	3,5	244,4	3,6	239,2	3,4
Германия ²	100,1	1,5	81,7	1,2	93,3	1,3	86,7	1,3	82,0	1,2
Кытай	1 296,4	19,4	1 482,8	21,7	1 708,1	24,4	1 719,4	25,2	1 778,5	25,5
Франция ²	4,8	0,1	4,7	0,1	5,3	0,1	5,0	0,1	4,7	0,1
Кувейт	9,7	0,1	8,6	0,1	7,6	0,1	11,1	0,2	6,9	0,1
Корея Республикасы	15,6	0,2	15,1	0,2	17,0	0,2	16,0	0,2	14,8	0,2
Дания ²	3,2	—	3,1	—	3,0	—	2,9	—	2,8	—
Сауд Аравиясы	7,4	0,1	11,2	0,2	15,5	0,2	17,7	0,3	19,6	0,3
БАЭ	6,4	0,1	8,8	0,1	9,1	0,1	10,6	0,2	8,2	0,1
I.3 Мамлекет тарабынан гарантияланган карыз	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Гарантияланбаган карыз	3 069,0	46,0	3 087,4	45,2	2 907,6	41,6	3 002,6	44,0	3 132,8	44,9

¹ Эл аралык финансы институттарын кошпо алганда, көп тараптуу негизде иш алып баруучу кредиторлор.

² Париж Клубуна каттыуучу өлкөлөр.

16-таблица. Кыргыз Республикасынын тышкы карызы

	2015	2016	2017	2018	2019
Бир мезгилдин акырына карата ДТК (млн АКШ доллары)	7 702,4	7 920,7	8 128,2	8 138,9	8 333,0
Бир мезгилдин акырына карата ЖТК (млн АКШ доллары)	6 670,1	6 830,1	6 997,5	6 828,3	6 983,5
Бир мезгилдин акырына ИДӨгө карата ЖТК (пайыздар) ¹	119,5	99,3	90,8	83,8	82,4
Бир мезгилдин акырына товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортунa карата ЖТК (пайыздар) ²	270,3	278,9	265,3	248,7	224,9
ЖТК боюнча төлөмдөр графиги (млн АКШ доллары) ³	1 042,0	786,5	931,3	901,6	881,4
ЖТКны иш жүзүндө тейлөө (млн АКШ доллары)	1 042,1	786,5	926,5	901,6	881,4
Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортунa карата ЖТКны тейлөө коэффициенти (пайыздар)					
- график боюнча	42,2	32,1	35,3	32,8	28,4
- иш жүзүндө тейлениши	42,2	32,1	35,1	32,8	28,4
Бир мезгилдин акырына карата МТК (млн АКШ доллары)	3 601,1	3 742,7	4 089,8	3 825,7	3 850,7
Бир мезгилдин акырына ИДӨгө карата МТК (пайыздар) ¹	64,5	54,4	53,1	46,9	45,5
Бир мезгилдин акырына товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортунa карата МТК (пайыздар) ²	145,9	152,8	155,1	139,3	124,0
МТК боюнча төлөмдөр графиги (млн АКШ доллары) ³	128,5	144,8	157,4	184,0	203,1
МТКнын иш жүзүндө тейлениши (млн АКШ доллары)	128,5	144,8	157,4	184,0	203,1
Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортунa карата МТКны тейлөө коэффициенти (пайыздар)					
- график боюнча	5,2	5,9	6,0	6,7	6,5
- иш жүзүндө тейлениши	5,2	5,9	6,0	6,7	6,5
Бир мезгилдин акырына карата Жеке ТК (млн АКШ доллары)	3 069,0	3 087,4	2 907,6	3 002,6	3 132,8
Бир мезгилдин акырына ИДӨгө карата Жеке ТК (пайыздар) ¹	55,0	44,9	37,7	36,8	37,0
Бир мезгилдин акырына товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортунa карата Жеке ТК (пайыздар) ²	124,4	126,1	110,2	109,3	100,9
Жеке ТКнын иш жүзүндө тейлениши (млн АКШ доллары)	913,6	641,6	769,1	717,6	678,3
Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспортунa карата Жеке ТКны тейлөө коэффициенти (пайыздар)	37,0	26,2	29,2	26,1	21,8

¹ Көрсөткүчтөр, акыркы төрт чейректи камтыган өзгөрүлмөлүү жылдык ИДӨ маалыматтарынын негизинде келтирилген. ИДӨнүн доллар эквиваленти чейректин акырына карата курс боюнча эсептелинген.

² Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөрдүн жылдык экспортунa карата.

³ Пайыздардын жана негизги суммалардын төлөмдөрүн камтыйт.

17-таблица. Кыргыз Республикасынын жеке тышкы карызынын географиялык түзүмү
(млн АКШ долларында)

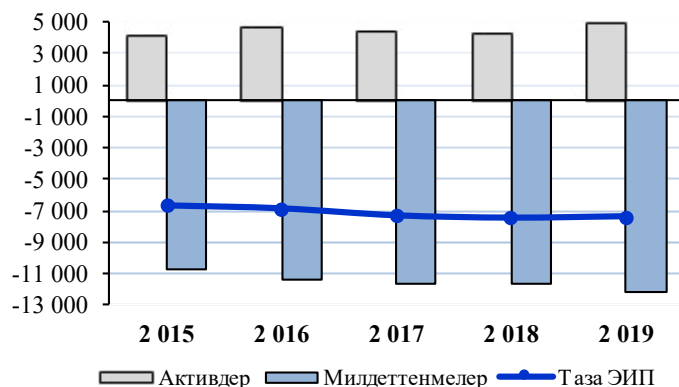
	2015		2016		2017		2018		2019	
	млн АКШ карата	эсый. карата	млн АКШ карата	эсый. карата	млн АКШ карата	эсый. карата	млн АКШ карата	эсый. карата	млн АКШ карата	эсый. карата
Бардыгы	3 069,0	100,00	3 087,4	100,00	2 907,6	100,00	3 002,6	100,00	3 132,8	100,00
Кытай	1 128,2	36,76	1 287,9	41,72	1 327,2	45,64	1 313,6	43,7	1 408,5	45,0
Россия	250,9	8,18	272,0	8,81	263,1	9,05	291,6	9,7	385,7	12,3
Казакстан	259,0	8,44	226,0	7,32	221,9	7,63	212,6	7,1	195,5	6,2
Түркия	141,2	4,60	107,3	3,48	98,9	3,40	108,9	3,6	46,4	1,5
Австралия	100,7	3,28	102,6	3,32	73,4	2,52	72,2	2,4	71,4	2,3
Кипр	105,3	3,43	84,1	2,72	88,4	3,04	81,0	2,7	81,3	2,6
Нидерланд	121,2	3,95	89,7	2,90	83,3	2,86	74,0	2,5	61,3	2,0
Белиз	65,2	2,12	63,5	2,06	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Виргин аралдары, Улуу Британия	44,2	1,44	74,9	2,42	72,0	2,48	64,9	2,2	54,5	1,7
АКШ	61,4	2,00	60,5	1,96	63,2	2,17	51,8	1,7	41,6	1,3
Люксембург	104,3	3,40	54,5	1,77	61,4	2,11	80,1	2,7	105,8	3,4
Швейцария	50,5	1,64	51,4	1,66	43,7	1,50	22,7	0,8	23,5	0,7
Германия	47,2	1,54	39,8	1,29	53,1	1,83	71,0	2,4	69,7	2,2
Канада	37,9	1,23	37,9	1,23	39,6	1,36	45,2	1,5	29,7	0,9
Корея Республикасы	49,3	1,61	54,8	1,78	50,3	1,73	45,3	1,5	50,0	1,6
Улуу Британия	320,4	10,44	263,7	8,54	207,8	7,15	273,8	9,1	320,1	10,2
Жана башка өлкөлөр	182,3	5,94	216,7	7,02	160,3	5,51	194,0	6,5	187,8	6,0

Эскертүү: УСКнын маалыматтары боюнча

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЭЛ АРАЛЫК ИНВЕСТИЦИЯЛЫК ПОЗИЦИЯСЫ

11-график. ЭИП динамикасы

(млн АКШ долларында, жылдын акырына карата)

2019-жыл жыйынтыгы боюнча Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестициялык позициясы 7321,9 млн АКШ доллары деңгээлинде терс түптөлгөн, бул өлкөнүн тышкы дүйнө алдындагы милдеттенмелеринин колдо болгон чет өлкө активдеринен артышы натыйжасынан болгон.

Өлкөнүн чет өлкө активдери 2019-жылдын акырына карата 4919,7 млн АКШ доллары өлчөмүндө түптөлгөн, бул 2018-жылдын ушул эле көрсөткүчүнөн 14,8 пайызга жогору. Мындай тенденция негизинен, тышкы экономикалык операциялардын, баалардын, валюталык курстардын

өзгөрүүсүнүн жана башка себептер боюнча келип чыккан өзгөрүүлөрдүн натыйжасында келип чыккан өзгөрүүлөр менен аныкталган.

Активдердин түзүмүндө “тике инвестициялар” статьясы боюнча запастардын 44,4 пайызга же 279,8 млн АКШ долларга Кыргыз Республикасынын резиденттеринин ээлигинде турган акцияларга баанын өсүшүнүн эсебинен көбөйүшү белгиленген. Отчеттук мезгилде “башка инвестициялар” боюнча активдер 7,7 пайызга же 118,8 млн АКШ долларына көбөйгөн. Дебитордук карыз түрүндөгү активдердин 14,7 пайызга же 80,7 млн АКШ долларына операциялардын эсебинен көбөйүшү өсүштүн негизги факторунан болгон. Резиденттердин нак акча жана депозиттер түрүндөгү активдери 3,9 пайызга (абсолюттук мааниде алган 36,9 млн АКШ долларына) көбөйгөн. 2019-жылы Улуттук банктын камдык активдери 2018-жылдын деңгээлинен 13,4 пайызга жогору түптөлүп, 2 176,4 млн АКШ долларын түзгөн.

Резиденттердин тышкы милдеттенмелеринин 2019-жылдын акырына карата көлөмү 2018-жылдын ушул эле көрсөткүчүнө карата 4,7 пайызга өсүп, 12 241,6 млн АКШ долларын түзгөн. Милдеттенмелердин түзүмүндө тике жана башка чет өлкө инвестициялар боюнча кыйла көбөйүшү байкалган.

2019-жылы “тике инвестициялар” статьясы боюнча милдеттенмелер ишке ашырылган операциялардын жана башка өзгөрүүлөрдүн натыйжасында 5,5 пайызга көбөйүп, 5 590,4 млн АКШ долларын түзгөн. Бул тенденцияга тике чет өлкө инвесторлордун кайра инвестицияланган пайда көлөмүнүн өсүшү негизги таасирин тийгизген.

2019-жылдын акырына карата резидент эместердин алдында “башка инвестициялар” боюнча милдеттенмелери 6 637,1 млн АКШ долларын түзгөн, бул 2018-жылдын деңгээлинен 4,0 пайызга жогору. “Башка инвестициялар” түзүмүндө бардык секторлордун кредиттери боюнча өзгөрүүлөр белгиленген. Алсак, мамлекеттик башкаруу секторунун милдеттенмелери 3 850,7 млн АКШ долларына¹⁷ чейин өскөн, ал эми калган секторлордун кредиттер боюнча милдеттенмелери (банк секторун кошо алганда) 1 502,4 млн АКШ долларына чейин көбөйгөн. Акча-кредиттик жөнгө салуу органдарынын 2,3 млн АКШ доллар өлчөмүндөгү ЭВФ кредиттери боюнча милдеттенмелери 2019-жылдын акырына карата толугу орду жабылган. Соода кредиттеринин көлөмү отчеттук жылдын акырына карата 972,3 млн АКШ долларына чейин өскөн, бул да ишке ашырылган операциялардын эсебинен өзгөрүүлөрдүн натыйжасынан болгон.

¹⁷ Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан алынган ЭВФтин кредиттери Акча-кредиттик жөнгө салуу органдарынын секторуна кирет.

18-таблица. Кыргыз Республикасынын чет өлкө активдеринин жана милдеттенмелеринин динамикасы

(млн АКШ долларында)

	31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.18	31.12.19
	карата	карата	карата	карата	карата
	калдык	калдык	калдык	калдык	калдык
А. Активдер	4 125,1	4 577,5	4 340,4	4 284,1	4 919,7
Чет өлкөгө тике инвестициялар ¹	618,6	681,9	690,6	630,3	910,1
Портфельдик инвестициялар	155,1	160,1	185,0	194,8	170,0
Акционердик капиталга	—	—	—	—	—
Карыздык баалуу кагаздар	155,1	160,1	185,0	194,8	170,0
Финансы деривативдери	46,9	20,0	5,6	5,1	9,7
Башка инвестициялар	1 836,7	1 942,2	1 488,6	1 534,7	1 653,5
Накталай акча жана депозиттер	1 109,3	1 100,1	1 005,5	946,5	983,4
Кредиттер	95,5	52,1	40,7	39,7	40,9
АКЖО	—	—	—	—	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	—	—	—	—	—
Банктар	12,2	13,4	3,9	7,4	8,4
Башка секторлор	83,3	38,7	36,8	32,4	32,5
Соода кредиттери	631,9	790,1	442,3	548,4	629,2
Башка активдер	—	—	—	—	—
Камдык активдер	1 467,9	1 773,3	1 970,7	1 919,2	2 176,4
Монетардык алтын	144,0	170,6	289,6	460,3	701,2
АКУ	184,4	183,5	168,8	136,5	147,1
ЭВФтеги камдык позиция	—	—	—	—	—
Чет өлкө валютасы	1 139,5	1 419,2	1 512,2	1 322,4	1 328,0
Б. Милдеттенмелер	10 771,3	11 407,4	11 604,9	11 692,9	12 241,6
Кыргыз Республикасына тике инвестициялар ¹	4 637,7	5 245,5	5 221,3	5 300,5	5 590,4
Портфельдик инвестициялар	3,5	6,8	4,0	4,3	4,4
Акционердик капиталга	3,0	2,8	—	—	—
Карыздык баалуу кагаздар	0,5	4,0	4,0	4,3	4,4
Финансы деривативдери	35,7	17,3	5,7	5,1	9,7
Башка инвестициялар	6 094,3	6 137,8	6 373,8	6 383,0	6 637,1
Накталай акча жана депозиттер	134,2	111,0	116,7	162,2	194,8
Кредиттер	5 182,6	5 157,3	5 411,5	5 209,1	5 353,1
АКЖО	38,8	24,8	13,3	2,3	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	3 562,3	3 718,0	4 076,5	3 823,4	3 850,7
Банктар	263,4	213,3	196,0	211,6	241,1
Башка секторлор	1 318,2	1 201,3	1 125,6	1 171,8	1 261,3
Соода кредиттери	660,0	755,9	725,0	894,2	972,3
Башка милдеттенмелер ²	117,4	113,6	120,6	117,5	116,8
В. Эл аралык таза инвестициялык позиция (А-Б)	-6 646,1	-6 829,9	-7 264,5	-7 408,8	-7 321,9

¹ Улуттук банктын баа берүүлөрүн эске алуу менен.

² Мында өлкөлөрдүн төлөм теңдемин колдоого алуу үчүн ЭВФке мүчө болгон өлкөлөр арасында АКУну бөлүштүрүү камтылат.

I тиркеме. Таблицалар жана графиктер

I.1-таблица. Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми (нейтралдуу берүүдө)

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Күндөлүк операциялар эсеби	-1 068,9	-788,1	-481,8	-997,0	-953,6
Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	-2 445,4	-2 340,0	-2 475,3	-3 166,9	-2 504,3
Товарлар ¹	-2 240,8	-2 136,5	-2 383,3	-3 033,8	-2 566,1
Товарлардын экспорту (ФОВ)	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2
экспорт	953,6	906,3	1 113,5	1 251,8	1 189,4
порттордон алынган товарлар	—	—	—	—	—
монетардык эмес алтын	665,4	701,6	700,4	664,2	832,9
камтуу чөйрөсүнө оңдоолор	—	—	—	—	—
кайра иштетүү үчүн товарлар	—	—	—	—	—
Товарлардын импорту (ФОВ)	-3 859,8	-3 744,4	-4 197,2	-4 949,9	-4 588,3
импорт (СИФ)	-4 152,6	-4 000,2	-4 494,7	-5 291,9	-4 903,8
нарк боюнча оңдоолор	294,0	255,9	297,5	342,1	315,5
порттордон алынган товарлар	-1,3	-0,1	—	—	—
камтуу чөйрөсүнө оңдоолор	—	—	—	—	—
кайра иштетүү үчүн товарлар	—	—	—	—	—
Кызмат көрсөтүүлөр	-204,6	-203,5	-92,0	-133,0	61,8
экспорт	848,9	841,0	823,8	829,9	1 082,7
импорт	-1 053,5	-1 044,5	-915,8	-962,9	-1 020,8
Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр	-265,4	-239,4	-225,9	-280,0	-183,6
экспорт	188,7	165,9	206,4	213,3	269,5
импорт	-454,0	-405,3	-432,2	-493,4	-453,1
Темир жол транспорту	-272,5	-235,0	-251,8	-276,4	-272,4
экспорт	46,1	28,8	38,1	43,4	43,8
импорт	-318,6	-263,8	-289,8	-319,7	-316,3
Аба транспорту	26,3	29,6	25,2	52,5	99,2
экспорт	99,7	107,7	102,7	120,8	145,6
импорт	-73,4	-78,1	-77,5	-68,3	-46,4
Автоунаа транспорту	-6,0	-27,3	-8,1	-55,6	2,5
экспорт	36,8	23,1	46,9	36,1	63,2
импорт	-42,8	-50,4	-55,0	-91,7	-60,7
Транспорттун башка түрлөрү	-13,1	-6,7	8,7	-0,5	-12,8
экспорт	6,1	6,3	18,7	13,1	16,9
импорт	-19,2	-13,0	-10,0	-13,6	-29,7
Кыдыруулар	17,9	-28,6	136,2	145,3	252,4
экспорт	421,3	432,4	428,6	459,5	643,5
импорт	-403,4	-461,0	-292,3	-314,2	-391,1
Иш боюнча кыдыруулар	-32,6	-58,4	29,3	31,0	69,4
экспорт	181,1	185,9	184,3	197,6	276,7
импорт	-213,8	-244,3	-154,9	-166,5	-207,3
Жеке кыдыруулар	50,5	29,8	106,9	114,2	183,0
экспорт	240,1	246,5	244,3	261,9	366,8
импорт	-189,6	-216,7	-137,4	-147,7	-183,8
Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	26,2	42,5	24,0	7,3	1,3
экспорт	39,4	62,5	37,2	19,3	10,1
импорт	-13,1	-20,0	-13,3	-12,0	-8,8
Курулуш жагынан кызмат көрсөтүүлөр	37,2	45,8	8,2	3,9	6,9
экспорт	65,9	61,2	19,0	11,3	14,7
импорт	-28,7	-15,4	-10,8	-7,5	-7,8
Камсыздандыруу жагынан кызмат көрсөтүүлөр	-8,2	-8,3	-7,9	-6,0	-5,2
экспорт	0,1	0,1	0,3	0,4	0,8
импорт	-8,4	-8,5	-8,3	-6,4	-6,0
Экскурсиялык бюро кызматы	—	—	—	—	—
экспорт	—	—	—	—	—
импорт	—	—	—	—	—

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.

2018				2019				
I	II	III	IV	I	II	III	IV	
-486,2	-277,7	-165,4	-67,7	-313,3	-288,9	-214,8	-136,7	Күндөлүк операциялар эсеби
-848,0	-859,1	-805,2	-654,6	-617,1	-681,0	-665,7	-540,4	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр
-790,8	-800,2	-827,1	-615,8	-608,5	-657,3	-746,3	-554,0	Товарлар ¹
404,7	486,6	377,5	647,3	477,5	476,7	460,7	607,4	Товарлардын экспорту (ФОБ)
282,6	353,4	250,1	365,7	281,4	277,3	292,9	337,8	экспорт
—	—	—	—	—	—	—	—	портгордон алынган товарлар
122,1	133,2	127,3	281,6	196,1	199,4	167,8	269,5	монетардык эмес алтын
—	—	—	—	—	—	—	—	камтуу чөйрөсүнө оңдоолор
—	—	—	—	—	—	—	—	кайра иштетүү үчүн товарлар
-1 195,5	-1 286,8	-1 204,5	-1 263,0	-1 085,9	-1 134,0	-1 207,0	-1 161,4	Товарлардын импорту (ФОБ)
-1 275,2	-1 377,0	-1 288,3	-1 351,4	-1 156,5	-1 213,0	-1 288,9	-1 245,4	импорт (СИФ)
79,7	90,3	83,8	88,4	70,6	79,0	81,9	84,0	нарк боюнча оңдоолор
—	—	—	—	—	—	—	—	портгордон алынган товарлар
—	—	—	—	—	—	—	—	камтуу чөйрөсүнө оңдоолор
—	—	—	—	—	—	—	—	кайра иштетүү үчүн товарлар
-57,2	-58,9	21,9	-38,8	-8,6	-23,8	80,6	13,7	Кызмат көрсөтүүлөр
170,0	204,9	259,8	195,2	212,1	260,5	351,4	258,7	экспорт
-227,2	-263,8	-237,9	-234,0	-220,7	-284,2	-270,9	-245,0	импорт
-69,9	-97,5	-52,1	-60,5	-50,3	-51,4	-49,4	-32,6	Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр
40,9	49,7	65,6	57,2	50,4	59,9	73,5	85,6	экспорт
-110,8	-147,2	-117,7	-117,7	-100,8	-111,3	-122,9	-118,2	импорт
-64,9	-69,5	-70,0	-72,0	-64,0	-67,3	-71,7	-69,5	Темир жол транспорту
10,6	9,1	11,5	12,2	10,1	9,5	11,0	13,3	экспорт
-75,5	-78,6	-81,5	-84,2	-74,1	-76,7	-82,7	-82,8	импорт
-1,7	9,6	25,1	19,4	17,2	18,9	29,5	33,6	Аба транспорту
17,8	28,9	42,6	31,6	27,4	30,4	41,8	45,9	экспорт
-19,4	-19,3	-17,5	-12,1	-10,3	-11,5	-12,4	-12,3	импорт
-5,2	-36,9	-6,4	-7,1	-5,8	0,7	1,7	5,8	Автоунаа транспорту
7,4	8,8	9,7	10,2	8,4	15,5	17,0	22,4	экспорт
-12,6	-45,7	-16,1	-17,2	-14,2	-14,8	-15,3	-16,5	импорт
1,9	-0,7	-0,8	-0,9	2,3	-3,7	-8,9	-2,5	Транспорттун башка түрлөрү
5,1	2,9	1,8	3,3	4,5	4,6	3,7	4,0	экспорт
-3,2	-3,6	-2,6	-4,2	-2,2	-8,3	-12,6	-6,6	импорт
20,1	32,1	65,3	27,7	44,8	27,7	125,6	54,4	Кыдыруулар
98,8	110,9	144,2	105,7	126,6	153,3	233,4	130,2	экспорт
-78,7	-78,7	-78,9	-77,9	-81,8	-125,6	-107,8	-75,8	импорт
0,8	6,0	20,2	4,1	11,1	-0,7	43,2	15,8	Иш боюнча кыдыруулар
42,5	47,7	62,0	45,4	54,4	65,9	100,4	56,0	экспорт
-41,7	-41,7	-41,8	-41,3	-43,4	-66,6	-57,2	-40,1	импорт
19,3	26,2	45,1	23,6	33,7	28,3	82,4	38,6	Жеке кыдыруулар
56,3	63,2	82,2	60,2	72,2	87,4	133,1	74,2	экспорт
-37,0	-37,0	-37,1	-36,6	-38,5	-59,0	-50,7	-35,6	импорт
2,0	3,6	2,9	-1,2	-1,3	-1,3	1,5	2,5	Байланыш кызмат көрсөтүүлөрү
5,5	6,1	5,8	2,0	1,5	1,3	3,9	3,3	экспорт
-3,5	-2,5	-2,9	-3,2	-2,8	-2,7	-2,4	-0,9	импорт
2,3	0,6	0,4	0,5	-0,2	1,5	2,4	3,2	Курулуш жагынан кызмат көрсөтүүлөр
4,5	3,1	1,3	2,4	1,2	3,3	4,3	5,9	экспорт
-2,2	-2,5	-0,9	-1,9	-1,4	-1,8	-1,9	-2,8	импорт
-1,2	-1,1	-2,0	-1,6	-1,0	-1,3	-1,3	-1,6	Камсыздандыруу жагынан кызмат көрсөтүүлөр
0,1	0,1	0,1	—	0,3	0,3	0,1	0,1	экспорт
-1,4	-1,2	-2,1	-1,7	-1,3	-1,6	-1,4	-1,7	импорт
—	—	—	—	—	—	—	—	Экскурсиялык бюро кызматы
—	—	—	—	—	—	—	—	экспорт
—	—	—	—	—	—	—	—	импорт

I.1-таблица (уландысы)

	2015	2016	2017	2018	2019
Финансылык кызмат көрсөтүүлөр	-4,7	-10,7	-2,4	0,9	-10,4
экспорт	14,7	5,0	26,3	13,8	7,0
импорт	-19,4	-15,8	-28,7	-12,9	-17,4
Компьютердик жана маалымат кызмат көрсөтүүлөр	-9,5	-6,3	-10,0	-9,7	-10,6
экспорт	3,3	3,4	2,7	2,6	4,9
импорт	-12,8	-9,7	-12,7	-12,4	-15,5
Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	-4,0	-4,0	-6,4	0,1	-12,7
экспорт	7,6	8,1	8,2	16,9	2,4
импорт	-11,6	-12,1	-14,5	-16,8	-15,0
Ишкердик кызмат көрсөтүүлөр	25,6	11,4	-30,4	-18,3	-25,2
экспорт	82,7	69,9	38,8	45,2	50,1
импорт	-57,0	-58,4	-69,2	-63,5	-75,3
анын ичинен Техникалык жардам	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Жана башка кызмат көрсөтүүлөр	-19,8	-5,9	22,6	23,6	49,0
экспорт	25,2	32,4	56,3	47,5	79,8
импорт	-45,0	-38,3	-33,7	-23,9	-30,8
Кирешелер ²	-251,0	-350,7	-371,6	-251,0	-617,8
Эмгекке төлөөлөр	-18,7	-16,3	-18,8	-13,6	-12,6
Инвестициядан түшкөн кирешелер	-232,3	-334,4	-352,7	-237,4	-605,2
Тике инвестициялар	-181,3	-269,5	-295,9	-191,8	-547,9
Бөлүштүрүлгөн пайда	4,5	-129,1	-418,6	-121,2	-204,2
Рейнвестицияланган кирешелер	-185,8	-140,4	129,9	-51,3	-339,5
Карыздан алынган кирешелер (пайыздар)	—	—	-7,2	-19,3	-4,1
Портфельдик инвестициялар	0,9	—	—	—	—
Башка инвестициялар	-51,8	-64,9	-56,9	-45,6	-57,3
Кредиттер боюнча пайыздар (график)	-69,2	-69,8	-76,2	-77,2	-81,3
АКЖО	—	—	—	—	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	-43,2	-48,0	-50,4	-53,7	-55,6
Банктар	-24,3	-25,1	-15,2	-15,9	-15,2
Башка инвестициялар боюнча ж.б. кирешелер	17,4	4,9	19,3	31,6	23,9
Күндөлүк трансферттер	1 627,5	1 902,7	2 365,1	2 420,9	2 168,4
Мамлекеттик башкаруу сектору	113,2	83,8	106,3	45,6	111,8
Товардык гранттар	—	—	—	—	—
Техникалык жардам	—	—	—	—	—
Эл аралык уюмдарга төлөмдөр	-2,7	-6,1	-6,0	-6,2	-6,1
Акчалай гранттар	115,9	89,9	112,3	51,8	117,9
Башка секторлор	1 514,3	1 818,9	2 258,8	2 375,4	2 056,6
Иштеп жаткандардын акчалай которуулары	1 478,3	1 796,5	2 231,5	2 356,0	2 036,9
Түшүүлөр	1 822,1	2 158,0	2 688,8	2 902,9	2 595,7
Агылып чыгуу	-343,8	-361,5	-457,3	-546,9	-558,9
Башка трансферттер	36,0	22,4	27,2	19,4	19,8
Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби	858,5	402,5	893,9	699,9	466,3
Капитал менен операциялар эсеби	79,1	112,6	131,3	335,0	88,4
Капиталдык трансферттер	79,1	112,6	131,3	335,0	88,4
Мамлекеттик башкаруу сектору	53,3	99,0	130,8	342,3	92,2
Товар түрүндөгү гранттар	—	—	—	—	—
Техникалык жардам	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Башка трансферттер	33,3	49,0	80,8	82,3	72,2
Карызды жокко чыгаруу	—	30,0	30,0	240,0	—
Башка секторлор	25,7	13,5	0,6	-7,2	-3,9
Миграцияга байланыштуу трансферттер ³	-10,0	-9,4	-9,3	-12,7	-12,7
Түшүүлөр	8,4	7,5	4,7	4,0	4,6
Агылып чыгуу	-18,4	-16,8	-13,9	-16,7	-17,3
Товар түрүндөгү гранттар	35,7	22,9	9,9	5,5	8,8

² УСКнын маалыматтарынын негизинде, Улуттук банктын кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.³ Улуттук банктын баа берүүсүндөгү маалыматтар.

2018				2019				
I	II	III	IV	I	II	III	IV	
-1,2	0,2	2,9	-1,0	-1,2	-2,4	-1,3	-5,5	Финансылык кызмат көрсөтүүлөр
2,5	4,0	4,4	2,8	1,9	2,4	1,7	1,1	экспорт
-3,7	-3,9	-1,5	-3,8	-3,1	-4,7	-3,0	-6,6	импорт
-2,5	-3,5	-2,1	-1,6	-1,8	-4,1	-1,8	-3,0	Компьютердик жана маалымат кызмат көрсөтүүлөр
0,5	0,5	0,7	1,0	1,2	1,3	1,0	1,3	экспорт
-3,0	-3,9	-2,8	-2,6	-3,0	-5,4	-2,8	-4,3	импорт
-1,0	-1,9	6,2	-3,2	-3,1	-3,1	-3,5	-3,0	Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр
2,5	2,4	11,4	0,6	0,5	0,6	0,7	0,5	экспорт
-3,5	-4,3	-5,1	-3,8	-3,6	-3,8	-4,1	-3,5	импорт
-4,4	-7,1	-2,0	-4,8	-9,3	-4,9	-0,6	-10,4	Ишкердик кызмат көрсөтүүлөр
9,1	8,0	16,4	11,7	8,2	12,3	14,3	15,3	экспорт
-13,5	-15,1	-18,4	-16,4	-17,5	-17,2	-14,9	-25,7	импорт
-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	анын ичинен Техникалык жардам
-1,3	15,7	2,4	6,9	14,8	15,5	9,0	9,7	Жана башка кызмат көрсөтүүлөр
5,6	20,1	10,0	11,8	20,1	25,7	18,6	15,4	экспорт
-6,9	-4,5	-7,6	-4,9	-5,3	-10,2	-9,7	-5,7	импорт
-82,0	-72,5	-18,2	-78,2	-196,2	-115,9	-122,1	-183,6	Кирешелер ²
-2,9	-3,8	-3,5	-3,4	-3,2	-3,1	-3,0	-3,3	Эмгекке төлөөлөр
-79,1	-68,8	-14,7	-74,8	-193,0	-112,8	-119,1	-180,2	Инвестициядан түшкөн кирешелер
-67,3	-57,7	-1,2	-65,7	-179,8	-99,5	-99,2	-169,4	Тике инвестициялар
-5,4	-98,6	-16,6	-0,6	-191,5	-12,8	—	—	Бөлүштүрүлгөн пайда
-59,2	43,9	21,3	-57,4	12,1	-86,0	-98,6	-167,0	Рейнвестицияланган кирешелер
-2,7	-3,0	-5,9	-7,7	-0,4	-0,8	-0,6	-2,4	Карыздан алынган кирешелер (пайыздар)
—	—	—	—	—	—	—	—	Портфельдик инвестициялар
-11,9	-11,1	-13,5	-9,1	-13,3	-13,3	-20,0	-10,8	Башка инвестициялар
-18,7	-19,0	-20,3	-19,2	-19,8	-20,6	-24,2	-16,6	Кредиттер боюнча пайыздар (график)
—	—	—	—	—	—	—	—	АКЖО
-15,03	-11,8	-15,6	-11,3	-14,99	-12,4	-16,8	-11,3	Мамлекеттик башкаруу сектору
-3,9	-3,7	-4,2	-4,2	-3,8	-3,4	-4,1	-4,0	Банктар
6,8	7,9	6,7	10,1	6,5	7,3	4,3	5,8	Башка инвестициялар боюнча ж.б. кирешелер
443,9	653,9	658,0	665,1	500,1	508,1	573,1	587,2	Күндөлүк трансферттер
-1,4	0,8	-1,5	47,7	28,6	0,1	-0,6	83,7	Мамлекеттик башкаруу сектору
—	—	—	—	—	—	—	—	Товардык гранттар
—	—	—	—	—	—	—	—	Техникалык жардам
-1,9	-1,7	-1,5	-1,1	-1,4	-2,1	-0,6	-2,0	Эл аралык уюмдарга төлөмдөр
0,5	2,5	—	48,8	30,0	2,2	—	85,7	Акчалай гранттар
445,3	653,1	659,5	617,5	471,5	508,0	573,6	503,5	Башка секторлор
438,0	650,6	652,0	615,4	466,0	500,3	570,2	500,4	Иштеп жаткандардын акчалай которуулары
546,3	783,0	803,0	770,5	583,5	632,4	706,6	673,2	Түшүүлөр
-108,4	-132,4	-151,0	-155,1	-117,5	-132,1	-136,5	-172,8	Агылып чыгуу
7,3	2,4	7,5	2,1	5,5	7,7	3,5	3,1	Башка трансферттер
57,2	392,5	93,2	157,0	139,7	159,5	35,8	131,3	Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби
262,3	20,8	24,6	27,3	14,8	18,6	31,2	23,7	Капитал менен операциялар эсеби
262,3	20,8	24,6	27,3	14,8	18,6	31,2	23,7	Капиталдык трансферттер
262,1	24,9	25,3	30,0	17,1	19,6	28,4	27,1	Мамлекеттик башкаруу сектору
—	—	—	—	—	—	—	—	Товар түрүндөгү гранттар
5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	Техникалык жардам
17,1	19,9	20,3	25,0	12,1	14,6	23,4	22,1	Башка трансферттер
240,0	—	—	—	—	—	—	—	Карызды жокко чыгаруу
0,2	-4,1	-0,7	-2,7	-2,3	-1,0	2,8	-3,3	Башка секторлор
-0,8	-4,8	-3,7	-3,4	-2,5	-3,2	-2,8	-4,2	Миграцияга байланыштуу трансферттер ³
0,9	1,1	0,9	1,1	0,9	1,0	1,9	0,8	Түшүүлөр
-1,7	-5,9	-4,6	-4,5	-3,4	-4,2	-4,7	-5,0	Агылып чыгуу
1,1	0,8	3,0	0,7	0,1	2,2	5,6	0,9	Товар түрүндөгү гранттар

I.1-таблица (уландысы)

	2015	2016	2017	2018	2019
Финансылык эсеп	779,4	289,9	762,6	364,8	377,9
Тике инвестициялар	1 009,1	579,0	221,9	139,3	208,6
Чет мамлекеттерге	-132,6	-36,9	29,1	-5,0	-2,1
Кыргыз Республикасына ⁴	1 141,7	615,9	192,8	144,2	210,7
Түшүүлөр	1 573,2	814,0	659,4	695,7	803,1
Агылып чыгуу	-431,6	-198,1	-466,6	-551,5	-592,4
Акционердик капиталга	704,1	305,1	113,0	35,0	-7,9
Түшүүлөр	740,7	314,2	191,5	104,3	30,9
Агылып чыгуу	-36,6	-9,1	-78,5	-69,3	-38,8
Реинвестицияланган кирешелер	185,8	140,4	-129,9	51,3	339,5
Жана башка капитал	251,8	170,3	209,7	58,0	-120,9
Түшүүлөр	646,8	359,3	597,8	540,1	432,6
Агылып чыгуу	-395,0	-189,0	-388,1	-482,1	-553,5
Портфельдик инвестициялар	-129,1	-7,2	-25,0	-9,2	25,0
Активдер	-130,0	-5,0	-25,0	-9,8	24,8
Акционердик капиталга	—	—	—	—	—
Карыздык баалуу кагаздар	-130,0	-5,0	-25,0	-9,8	24,8
Милдеттенмелер	0,9	-2,2	—	0,6	0,2
Акционердик капиталга	0,1	-1,2	—	—	—
Карыздык баалуу кагаздар	0,8	-1,0	—	0,6	0,2
Финансы деривативдери	5,3	6,3	2,8	-0,4	-0,1
Активдер	1,0	30,0	14,5	0,2	-4,4
Милдеттенмелер	4,3	-23,7	-11,7	-0,6	4,4
Башка инвестициялар	-172,8	23,7	606,6	47,3	160,7
Активдер	-409,4	-98,3	424,4	-72,2	-116,0
Накчалай акчалар жана депозиттер	-380,0	13,8	129,4	40,5	-34,0
Банктар	-152,3	95,0	-12,8	0,5	-22,1
АКЖО	-26,4	112,2	-1,3	-37,8	-10,4
Башка секторлор	-201,4	-193,4	143,4	77,9	-1,5
Соода кредиттери	-25,3	-163,9	283,0	-109,9	-81,1
Башка секторлор	-25,3	-163,9	283,0	-109,9	-81,1
Узак мөөнөттүү	-16,9	-109,8	189,6	-73,6	-54,3
Кыска мөөнөттүү	-8,3	-54,1	93,4	-36,3	-26,8
Жана башка активдер	-4,1	51,8	12,0	-2,8	-0,9
АКЖО	—	—	—	—	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	—	—	—	—	—
Милдеттенмелер	236,6	122,0	182,1	119,5	276,7
Накчалай акчалар жана депозиттер	18,2	-33,5	-11,4	47,7	16,4
Банктар	18,2	-33,5	-11,4	47,7	16,4
Соода кредиттери	0,6	57,4	-9,2	157,4	61,5
Башка секторлор	0,6	57,4	-9,2	157,4	61,5
Узак мөөнөттүү	0,3	31,6	-5,1	86,6	33,8
Кыска мөөнөттүү	0,3	25,8	-4,2	70,8	27,7
Кредиттер	217,8	98,0	175,9	-90,4	203,5
Алынган	872,2	741,0	707,2	617,5	667,1
АКЖО	—	—	—	—	—
Узак мөөнөттүү	—	—	—	—	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	331,9	370,5	353,2	150,0	188,1
Узак мөөнөттүү	331,9	370,5	353,2	150,0	188,1
Кыска мөөнөттүү	—	—	—	—	—

⁴ Улуттук банктын баа берүүсүн эске алуу менен.

2018				2019				
I	II	III	IV	I	II	III	IV	
-205,1	371,7	68,6	129,7	124,9	140,9	4,6	107,5	Финансылык эсеп
-130,3	139,2	9,6	120,8	0,5	118,0	-57,3	147,4	Тике инвестициялар
-2,0	0,3	3,4	-6,6	-6,4	4,2	0,1	—	Чет мамлекеттерге
-128,3	138,9	6,2	127,4	6,9	113,8	-57,4	147,4	Кыргыз Республикасына ⁴
94,9	82,4	43,6	474,8	120,6	202,6	157,1	322,9	Түшүүлөр
-223,2	56,5	-37,3	-347,4	-113,7	-88,7	-214,5	-175,5	Агылып чыгуу
-15,1	34,9	24,9	-9,8	3,7	-25,4	10,3	3,5	Акционердик капиталга
17,3	37,1	30,4	19,5	4,7	2,4	14,9	9,0	Түшүүлөр
-32,3	-2,2	-5,5	-29,3	-1,0	-27,9	-4,6	-5,4	Агылып чыгуу
59,2	-43,9	-21,3	57,4	-12,1	86,0	98,6	167,0	Реинвестицияланган кирешелер
-172,4	147,9	2,7	79,8	15,3	53,3	-166,3	-23,2	Жана башка капитал
18,5	89,2	34,5	397,9	128,0	114,1	43,7	146,9	Түшүүлөр
-190,9	58,7	-31,8	-318,1	-112,7	-60,8	-209,9	-170,1	Агылып чыгуу
-9,6	0,2	—	0,2	10,0	20,0	-0,1	-4,9	Портфельдик инвестициялар
-10,0	0,1	-0,1	0,1	9,9	19,9	—	-5,0	Активдер
—	—	—	—	—	—	—	—	Акционердик капиталга
-10,0	0,1	-0,1	0,1	9,9	19,9	—	-5,0	Карыздык баалуу кагаздар
0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,1	Милдеттенмелер
—	—	—	—	—	—	—	—	Акционердик капиталга
0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,1	Карыздык баалуу кагаздар
0,1	-0,3	—	-0,2	0,2	—	—	-0,3	Финансы деривативдери
1,1	4,3	-4,7	-0,6	1,0	0,2	-3,9	-1,7	Активдер
-1,0	-4,6	4,6	0,5	-0,8	-0,1	3,9	1,4	Милдеттенмелер
-87,8	161,0	-14,0	-11,9	102,3	-46,1	26,7	77,9	Башка инвестициялар
-26,7	96,3	-67,9	-73,9	81,7	-168,4	-99,9	70,5	Активдер
35,0	20,4	-19,6	4,8	28,8	-64,6	-70,9	72,7	Накталай акчалар жана депозиттер
-32,6	49,4	-27,7	11,3	32,5	-34,3	-92,4	72,1	Банктар
0,5	-34,7	1,6	-5,2	1,8	-9,3	-3,3	0,3	АКЖО
67,1	5,7	6,5	-1,4	-5,5	-21,1	24,8	0,3	Башка секторлор
-62,0	75,8	-48,8	-74,9	51,4	-101,2	-28,6	-2,8	Соода кредиттери
-62,0	75,8	-48,8	-74,9	51,4	-101,2	-28,6	-2,8	Башка секторлор
-41,5	50,8	-32,7	-50,2	34,5	-67,8	-19,1	-1,9	Узак мөөнөттүү
-20,4	25,0	-16,1	-24,7	17,0	-33,4	-9,4	-0,9	Кыска мөөнөттүү
0,2	0,1	0,6	-3,7	1,5	-2,6	-0,4	0,6	Жана башка активдер
—	—	—	—	—	—	—	—	АКЖО
—	—	—	—	—	—	—	—	Мамлекеттик башкаруу сектору
-61,1	64,7	53,9	62,0	20,6	122,3	126,5	7,4	Милдеттенмелер
37,2	-16,5	14,3	12,7	-6,2	40,2	9,0	-26,5	Накталай акчалар жана депозиттер
37,2	-16,5	14,3	12,7	-6,2	40,2	9,0	-26,5	Банктар
61,3	73,7	36,2	-13,7	19,5	35,0	17,7	-10,7	Соода кредиттери
61,3	73,7	36,2	-13,7	19,5	35,0	17,7	-10,7	Башка секторлор
33,7	40,5	19,9	-7,5	10,8	19,3	9,7	-5,9	Узак мөөнөттүү
27,6	33,2	16,3	-6,2	8,8	15,8	8,0	-4,8	Кыска мөөнөттүү
-159,6	7,6	3,2	58,5	12,0	47,0	99,8	44,6	Кредиттер
153,0	136,1	89,0	239,5	148,9	141,0	213,3	163,8	Алынган
—	—	—	—	—	—	—	—	АКЖО
—	—	—	—	—	—	—	—	Узак мөөнөттүү
17,7	21,0	21,9	89,3	9,1	23,9	57,8	97,4	Мамлекеттик башкаруу сектору
17,7	21,0	21,9	89,3	9,1	23,9	57,8	97,4	Узак мөөнөттүү
—	—	—	—	—	—	—	—	Кыска мөөнөттүү

I.1-таблица (уландысы)

	2015	2016	2017	2018	2019
Банктар	122,4	88,0	107,6	100,6	89,4
Узак мөөнөттүү	103,7	59,7	98,2	94,0	89,4
Кыска мөөнөттүү	18,7	28,3	9,3	6,7	—
Башка секторлор	417,9	282,5	246,4	366,9	389,5
Узак мөөнөттүү	417,9	282,5	246,4	366,9	389,5
Кыска мөөнөттүү	—	—	—	—	—
Амортизация (график)	-654,4	-642,9	-531,3	-707,9	-463,6
АКЖО	-13,9	-13,2	-12,7	-10,8	-2,3
Узак мөөнөттүү	-13,9	-13,2	-12,7	-10,8	-2,3
Мамлекеттик башкаруу сектору	-71,3	-113,6	-124,3	-359,6	-145,2
Узак мөөнөттүү	-71,3	-113,6	-124,3	-359,6	-145,2
Кыска мөөнөттүү	—	—	—	—	—
Банктар	-168,9	-202,1	-125,7	-84,9	-59,7
Узак мөөнөттүү	-149,4	-173,6	-114,6	-78,2	-59,7
Кыска мөөнөттүү	-19,6	-28,5	-11,1	-6,7	—
Башка секторлор	-400,2	-314,0	-268,6	-252,7	-256,4
Узак мөөнөттүү	-400,2	-314,0	-268,6	-252,7	-256,4
Кыска мөөнөттүү	—	—	—	—	—
Мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыздар	—	—	26,9	4,8	-4,7
Мамлекеттик башкаруу сектору	—	—	—	—	—
Башка секторлор	—	—	26,9	4,8	-4,7
Башка милдеттенмелер	—	—	—	—	—
АКЖО	—	—	—	—	—
Башка секторлор	—	—	—	—	—
Камдык активдер ⁵	66,8	-311,8	-43,7	187,9	-16,5
Монетардык алтын	—	—	—	—	—
Атайы карыз алышуу укугу	-11,0	-5,5	25,2	28,7	-11,2
Чет өлкө валютасы	77,8	-306,2	-68,9	159,1	-5,3
Таза каталар жана калтырып кетүүлөр	210,4	385,6	-412,1	297,1	487,3
Жалпы баланс	—	—	—	—	—

⁵ ЭВФтин методологиясына ылайык, куйма түрүндөгү алтынга байланыштуу операциялар Кыргыз Республикасынын резиденттери менен ишке ашырылган камдык активдер курамына камтуу үчүн камдык активдерден алынып салынган.

Эскертүү:

Узак мөөнөттүү инвестициялар – төлөө мөөнөтү контрактка ылайык бир жылдан ашкан мөөнөтү түзгөн же деги эле макулдашылбаган финансылык активдерге салымдар.

Кыска мөөнөттүү инвестициялар – алгач түзүлгөн контрактка ылайык төлөө мөөнөтү бир жыл жана ага жетпеген мөөнөттү түзгөн же биринчи талап боюнча төлөнүп берилген финансылык активдерге салымдар.

2018				2019				
I	II	III	IV	I	II	III	IV	
7,3	48,4	25,6	19,4	6,9	17,7	23,1	41,6	Банктар
6,1	43,9	24,6	19,4	6,9	17,7	23,1	41,6	Узак мөөнөттүү
1,2	4,5	1,0	—	—	—	—	—	Кыска мөөнөттүү
128,0	66,7	41,5	130,9	132,9	99,4	132,4	24,8	Башка секторлор
128,0	66,7	41,5	130,9	132,9	99,4	132,4	24,8	Узак мөөнөттүү
—	—	—	—	—	—	—	—	Кыска мөөнөттүү
-312,6	-128,5	-85,8	-181,1	-137,0	-94,0	-113,5	-119,2	Амортизация (график)
—	-6,2	—	-4,6	—	-2,3	—	—	АКЖО
—	-6,2	—	-4,6	—	-2,3	—	—	Узак мөөнөттүү
-263,4	-28,9	-36,6	-30,6	-37,4	-31,4	-39,1	-37,4	Мамлекеттик башкаруу сектору
-263,4	-28,9	-36,6	-30,6	-37,4	-31,4	-39,1	-37,4	Узак мөөнөттүү
—	—	—	—	—	—	—	—	Кыска мөөнөттүү
-20,6	-28,9	-14,1	-21,4	-10,6	-21,1	-13,5	-14,5	Банктар
-19,4	-26,4	-11,1	-21,4	-10,6	-21,1	-13,5	-14,5	Узак мөөнөттүү
-1,2	-2,5	-3,0	—	—	—	—	—	Кыска мөөнөттүү
-28,6	-64,6	-35,1	-124,4	-89,0	-39,2	-60,9	-67,3	Башка секторлор
-28,6	-64,6	-35,1	-124,4	-89,0	-39,2	-60,9	-67,3	Узак мөөнөттүү
—	—	—	—	—	—	—	—	Кыска мөөнөттүү
0,1	—	0,2	4,6	-4,7	—	—	—	Мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыздар
—	—	—	—	—	—	—	—	Мамлекеттик башкаруу сектору
0,1	—	0,2	4,6	-4,7	—	—	—	Башка секторлор
—	—	—	—	—	—	—	—	Башка милдеттенмелер
—	—	—	—	—	—	—	—	АКЖО
—	—	—	—	—	—	—	—	Башка секторлор
22,5	71,6	73,0	20,8	12,0	48,9	35,2	-112,5	Камдык активдер ⁵
—	—	—	—	—	—	—	—	Монетардык алтын
3,1	11,5	3,0	11,1	3,0	10,2	-33,5	9,1	Атайы карыз алышуу укугу
19,4	60,1	69,9	9,7	8,9	38,7	68,7	-121,7	Чет өлкө валютасы
429,0	-114,7	72,2	-89,3	173,5	129,4	179,0	5,4	Таза каталар жана калтырып кетүүлөр
—	—	—	—	—	—	—	—	Жалпы баланс

I.2-таблица. ТЭИТНдин бөлүктөрү боюнча экспорттун бөлүштүрүлүшү

(млн АКШ долларында)

Бөлүктүн аталышы	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп кошумча баа берүүлөрдү эске алуу менен¹	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2
Бардыгы болуп	1 482,9	1 573,2	1 764,3	1 836,8	1 965,5
Тируу мал, малдан алынган азык-түлүктөр	71,6	27,0	49,5	46,1	61,4
Өсүмдүктөрдөн алынган продукциялар	101,6	126,6	118,0	96,1	131,3
Малдан же өсүмдүктөн алынган майлар жана тоң майлар	0,3	0,1	0,6	0,4	0,8
Тамак-аш азыктары, алкоголь жана алкогольсуз ичимдиктер, уксус, тамеки	48,1	33,4	50,5	56,0	57,6
Минерал продукциясы*	110,6	213,0	240,6	292,6	311,6
Химия жана аны менен байланыштуу тармактардын продукциялары	23,9	20,2	15,9	17,4	29,3
Пластмасса, андан жасалган буюмдар, каучук жана резина буюмдары	27,3	23,9	22,4	32,8	34,3
Тери чийки заттары, булгаары, накта мех, ат жабдыктары	12,2	9,1	11,9	16,6	12,1
Жыгач, андан жасалган буюмдар, көмүр, тыгындар (пробка)	0,2	0,1	0,8	0,7	4,4
Жыгачтан же башка материалдардан алынган кагаз массасы	5,1	5,8	4,6	4,7	5,4
Текстиль жана токулган буюмдар	129,4	101,5	150,0	192,7	146,7
Бут кийимдер, баш кийимдер, кол чатырлар, бүктөлүүчү тросттор, камчылар	26,8	22,0	31,2	24,1	16,5
Таштан, гипстен, цементтен, асбесттен, тунук минералдардан буюмдар	21,4	26,4	41,1	50,7	51,4
Баалуу металлдар, бермет таш, баалуу таштар	669,4	707,5	726,3	684,0	853,5
Баалуулукка жатпаган металлдар жана андан жасалган буюмдар	34,4	53,7	72,5	171,3	122,6
Машиналар, жабдуулар жана механизмдер	80,0	62,7	73,3	59,7	40,6
Жерде жүрүүчү, аба жана суу транспорттору, алардын бөлүктөрү	107,2	104,8	138,8	80,2	64,6
Оптика, сүрөт, кинематография аспаптары, өлчөө аппараттары	4,3	27,8	6,0	3,1	5,7
Өнөр жайынын атайы багыттагы жана башка продукциялары	0,7	3,5	5,2	3,7	5,8
Ар түрдүү өнөр жай товарлары	8,0	3,8	4,7	3,7	9,6
Искусство чыгармалары, коллекциялоо буюмдары жана антиквариат	0,3	0,5	0,3	0,2	0,4

Эскертүү: УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен. Көрсөтүлгөн кошумча баа берүү ТЭИТНдин бөлүктөрү боюнча бөлүштүрүлбөйт

* - энергия продукцияларын кошо алганда

I.3-таблица. ЭССКнын бөлүктөрү боюнча экспорттун бөлүштүрүлүшү

(млн АКШ долларында)

Бөлүктүн аталышы	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп кошумча баа берүүлөрдү эске алуу менен¹	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2
Бардыгы болуп	1 482,9	1 573,2	1 764,3	1 836,8	1 965,5
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал	186,2	165,4	181,3	175,3	216,1
Суусундуктар жана тамеки	32,9	19,0	28,5	19,1	30,2
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар	72,1	216,9	244,9	317,3	304,4
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. эле материалдар	83,7	49,0	87,1	139,3	119,9
Малдан же өсүмдүктөн алынган майлар жана тоң майлар	0,3	—	0,5	0,4	0,8
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	30,1	26,3	24,2	23,8	34,7
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары	75,3	84,7	106,8	128,1	141,0
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	186,9	179,9	212,3	140,2	105,1
Ар кандай даяр буюмдар	150,0	130,4	175,7	220,4	172,1
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	665,4	701,6	702,8	672,9	841,3

Эскертүү: УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен. Көрсөтүлгөн кошумча баа берүү ЭССКнын бөлүктөрү боюнча бөлүштүрүлбөйт.

I.4-таблица. ТЭИТНдин бөлүктөрү боюнча импорттун бөлүштүрүлүшү

(млн АКШ долларында)

Топтун аталышы	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп¹	4 153,9	4 000,4	4 494,7	5 291,9	4 903,8
Тирүү мал, малдан алынган азык-түлүктөр	81,4	37,4	102,8	46,9	57,4
Өсүмдүктөрдөн алынган продукциялар	154,7	161,6	152,3	158,0	192,3
Малдан же өсүмдүктөн алынган майлар жана тоң майлар	68,8	55,5	57,5	53,9	53,6
Тамак-аш азыктары, алкоголь жана алкогольсуз ичимдиктер, уксус, тамеки	318,1	275,7	326,1	337,4	352,2
Минерал продукциясы*	960,3	551,1	668,1	942,9	722,4
Химия жана аны менен байланыштуу тармактардын продукциялары	396,5	336,8	405,1	446,4	465,8
Пластмасса, андан жасалган буюмдар, каучук жана резина буюмдары	167,3	164,2	194,0	236,9	214,3
Тери чийки заттары, булгаары, накта мех, ат жабдыктары	16,4	37,1	44,4	65,2	34,9
Жыгач, андан жасалган буюмдар, көмүр, тыгынды (пробка)	76,2	74,1	55,0	65,0	91,8
Жыгачтан же башка материалдардан алынган кагаз массасы	77,8	51,3	66,3	77,7	73,2
Текстиль жана токулган буюмдар	304,5	550,3	674,7	781,7	584,9
Бут кийимдер, баш кийимдер, кол чатырлар, бүктөлүүчү тросттор, камчылар	97,4	261,6	306,4	386,5	266,9
Таштан, гипстен, цементтен, асбесттен, тунук минералдардан буюмдар	81,1	84,2	118,2	80,3	89,2
Баалуу металлдар, бермет таш, баалуу таштар	27,8	5,6	5,1	12,3	11,9
Баалуулукка жатпаган металлдар жана андан жасалган буюмдар	373,2	308,3	333,5	436,5	458,7
Машиналар, жабдуулар жана механизмдер	541,0	624,0	636,3	782,2	857,1
Жерде жүрүүчү, аба жана суу транспорттору, алардын бөлүктөрү	261,2	282,9	195,6	220,4	209,0
Оптика, сүрөт, кинематография аспаптары, өлчөө аппараттары	57,4	62,1	50,5	55,2	55,6
Өнөр жайынын атайы багыттагы жана башка продукциялары	15,1	2,8	7,3	2,1	3,9
Ар түрдүү өнөр жай товарлары	77,6	73,4	95,4	104,2	108,8
Искусство чыгармалары, коллекциялоо буюмдары жана антиквариат	0,1	0,4	—	0,1	—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

* энергия продукцияларын кошо алганда

I.5-таблица. ЭССКнын бөлүктөрү боюнча импорттун бөлүштүрүлүшү

(млн АКШ долларында)

Бөлүктүн аталышы	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп¹	4 153,9	4 000,4	4 494,7	5 291,9	4 903,8
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал	451,0	393,1	463,1	404,7	463,5
Суусундуктар жана тамеки	107,0	85,6	117,8	134,6	137,2
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар	72,1	66,4	49,9	54,8	62,2
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	927,4	525,9	637,1	901,4	687,6
Мал жана өсүмдүк майлары, мом	56,7	46,8	47,7	45,5	44,6
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	479,5	414,9	494,7	553,4	565,9
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары	781,6	831,7	1 043,7	1 134,6	1 139,3
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	809,0	902,8	835,1	1 002,9	1 069,8
Ар кандай даяр буюмдар	450,6	733,0	805,3	1 059,8	733,3
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	18,8	0,4	0,3	0,2	0,3

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

I.6-таблица. Экспорттун функционалдык бөлүштүрүлүшү¹

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп кошумча баа берүүлөрдү эске алуу менен¹	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2
Бардыгы болуп	1 482,9	1 573,2	1 764,3	1 836,8	1 965,5
Керектөө товарлары	380,7	320,2	398,0	429,3	444,8
Чийки заттар	67,1	177,4	166,8	143,3	178,3
Аралык товарлары	812,9	870,3	956,4	1 043,0	1 166,7
Инвестициялык товарлар	138,6	156,3	155,9	82,0	55,7
Энергия продукциялары	83,7	49,0	87,1	139,3	119,9

Эскертүү: УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтары, Улуттук банка иштелип чыккан классификация боюнча.

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.

I.7-таблица. Экспорттун географиялык бөлүштүрүлүшү¹

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп кошумча баа берүүлөрдү эске алуу менен¹	1 619,0	1 607,9	1 813,9	1 916,0	2 022,2
Бардыгы болуп	1 482,9	1 573,2	1 764,3	1 836,8	1 965,5
ЕАЭБ өлкөлөрү	410,2	447,2	541,5	640,6	621,1
Россия	166,8	178,4	265,7	358,2	270,8
Казакстан	237,6	265,5	268,6	270,3	337,5
Беларусь	5,6	3,3	7,1	12,1	12,7
Армения	0,1	—	0,1	0,1	0,1
ЕАЭБден тышкары өлкөлөр	1 072,8	1 126,0	1 222,8	1 196,2	1 344,4
Улуу Британия	1,8	32,0	191,2	670,0	833,2
Өзбекстан	112,1	125,1	146,3	158,5	138,9
Түркия	85,2	90,0	131,2	104,3	89,9
Кытай	36,2	80,1	97,5	61,2	81,5
Тажикстан	35,0	21,8	24,3	47,1	57,2
Украина	7,9	3,2	3,5	6,4	13,6
БАЭ	99,0	36,4	31,5	6,6	10,2
АКШ	1,1	0,4	1,0	1,9	2,6
Афганистан	9,0	8,2	2,5	1,9	1,9
Швейцария	562,1	648,0	489,3	0,1	4,1
ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары башка өлкөлөр	123,3	80,8	104,5	138,2	111,3

Эскертүү: УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтары, Улуттук банка иштелип чыккан классификация боюнча.

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып), ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.

I.8-таблица. Импорттун функционалдык бөлүштүрүлүшү¹

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	4 153,9	4 000,4	4 494,7	5 291,9	4 903,8
Керектөө товарлары	1 318,5	1 527,4	1 811,6	2 115,4	1 915,4
Чийки заттар	160,1	142,6	113,2	100,8	96,7
Аралык товарлары	1 086,1	1 197,6	1 367,8	1 512,9	1 500,9
Инвестициялык товарлар	662,3	609,2	566,0	661,6	703,4
Энергия продукциялары	926,9	523,6	636,2	901,2	687,4

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтары, Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча.

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

I.9-таблица. Импорттун географиялык бөлүштүрүлүшү¹

(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	4 153,9	4 000,4	4 494,7	5 291,9	4 903,8
ЕАЭБ өлкөлөрү	2 065,1	1 625,9	1 863,7	2 161,2	2 015,6
Россия	1 460,2	1 049,4	1 232,7	1 510,6	1 362,3
Казакстан	553,1	531,0	520,5	602,7	610,0
Беларусь	51,4	44,7	108,7	47,2	42,7
Армения	0,3	0,9	1,8	0,7	0,6
ЕАЭБден тышкары өлкөлөр	2 088,8	2 374,5	2 631,1	3 130,8	2 888,3
Кытай	1 049,5	1 468,4	1 500,1	1 942,3	1 734,9
Түркия	166,3	191,1	224,9	290,2	222,5
АКШ	122,1	153,6	155,3	128,8	89,8
Өзбекстан	56,2	67,2	163,6	178,0	200,7
Германия	89,3	62,4	67,5	74,6	70,2
Япония	59,2	18,6	34,5	48,2	25,3
Корея Республикасы	54,0	26,0	46,4	27,7	33,1
Украина	89,4	39,9	38,9	29,7	48,5
Канада	11,4	10,5	6,2	10,0	6,3
Нидерланд	20,8	11,4	10,9	13,1	10,7
Иран	4,5	6,6	9,1	13,7	17,3
Швейцария	18,3	11,7	18,2	14,7	7,3
БАЭ	5,9	3,8	8,6	7,5	13,5
ЕАЭБ өлкөлөрүнөн тышкары башка өлкөлөр	341,8	303,2	346,9	352,1	408,2

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтары, Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча.

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

I.10-таблица. Продукциялардын негизги түрлөрүнүн экспорту

Товарлардын аталыштары	өлчөө бирдиги	2016		2017	
		физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп кошумча баа берүүлөрдү эске алуу менен¹			1 607,9		1 813,9
Бардыгы болуп			1 573,2		1 764,3
Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары	миң т	17,7	12,1	19,9	14,5
Май жана сүттөн алынган май, башка тоң майлар	миң т	2,0	7,7	3,0	12,2
Сыр жана быштак	миң т	2,1	5,0	4,1	10,2
Дан азыктары, ундан жана жашылча-жемиш крахмалынан жасалган азыктар	миң т	1,8	2,9	2,5	8,1
Жаңы үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар	миң т	176,4	93,1	144,1	75,8
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	миң т	22,1	30,7	29,2	34,1
Тамеки затынан турган сигареттер	млрд даана	1,7	12,5	2,8	22,1
Пахта	миң т	15,8	20,8	16,1	24,7
Металл сыныктары, кара металл калдыктары	миң т	42,2	2,1	98,7	9,3
Башка категорияларда камтылбаган, баалуулукка жатпаган түстүү металл сыныктары жана калдыктары	миң т	22,3	27,5	21,7	34,8
Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары	миң т	98,8	135,7	90,5	161,0
Көмүр, кокс жана брикеттер	млн т	0,3	7,4	0,5	10,8
Мунай майлары, иштетилбеген мунай майлары, иштетилбеген мунай	миң т	7,2	2,6	19,9	4,7
Авиакеросин	миң т	55,5	35,6	57,0	39,1
Мазут	миң т	0,0	—	7,2	1,8
Эфир майлары, жуугуч каражаттар	миң т	1,1	8,7	0,7	3,4
Портландцемент	миң т	64,7	4,0	146,2	6,2
Сырдалбаган керамика плиткалары	млн кв. м	0,0	—	0,1	0,5
Тапталган айнек же жылмакайлатылган айнек	млн кв. м	6,3	14,9	10,1	27,4
Чоюн жана болот	миң т	17,6	16,0	29,5	17,1
Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар			15,8		40,4
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар			73,2		119,4
Бут кийим			21,4		30,7
Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар			9,1		5,9
Монетардык эмес алтын	т	17,4	701,6	17,4	700,4

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын эске алуу менен.

2018		2019		өлчөө бирдиги	Товарлардын аталыштары
физи- калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи- калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары		
	1 916,0		2 022,2		Бардыгы болуп кошумча баа берүүлөрдү эске алуу менен¹
	1 836,8		1 965,5		Бардыгы болуп
23,6	18,7	23,9	22,2	миң т	Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары
2,5	9,5	3,5	16,0	миң т	Май жана сүттөн алынган май, башка тоң майлар
2,3	6,3	2,9	8,8	миң т	Сыр жана быштак
3,1	12,2	3,8	12,5	миң т	Дан азыктары, ундан жана жашылча-жемиш крахмалынан жасалган азыктар
97,8	62,9	150,1	86,3	миң т	Жаңы үзүлгөн же тондурулган жашылчалар
33,7	29,1	57,8	41,8	миң т	Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган
1,2	10,5	2,4	21,8	млрд даана	Тамеки затынан турган сигареттер
23,2	37,6	24,2	35,2	миң т	Пахта
92,7	21,8	85,4	17,1	миң т	Металл сыныктары, кара металл калдыктары
37,5	117,2	27,0	72,8	миң т	Башка категорияларда камтылбаган, баалуулукка жатпаган түстүү металл сыныктары жана калдыктары
153,2	130,6	185,5	165,2	миң т	Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары
0,8	20,3	1,0	27,6	млн т	Көмүр, кокс жана брикеттер
70,4	17,3	51,2	16,2	миң т	Мунай майлары, иштетилбеген мунай майлары, иштетилбеген мунай
67,5	58,1	55,2	45,6	миң т	Авиакеросин
33,7	7,7	44,1	10,2	миң т	Мазут
0,6	0,8	3,0	12,5	миң т	Эфир майлары, жуугуч каражаттар
517,9	25,4	618,6	31,2	миң т	Портландцемент
2,3	7,1	3,8	11,0	млн кв. м	Сырдалбаган керамика плиткалары
10,9	29,4	11,2	28,3	млн кв. м	Тапталган айнек же жылмакайлатылган айнек
33,3	14,6	39,2	15,8	миң т	Чоюн жана болот
	42,1		32,4		Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар
	151,7		101,1		Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар
	22,7		16,0		Бут кийим
	22,7		25,2		Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар
16,5	664,2	18,7	832,9	т	Монетардык эмес алтын

I.11-таблица. Продукциялардын негизги түрлөрүнүн импорту

Товарлардын аталыштары	өлчөө бирдиги	2016		2017	
		физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп¹			4 000,4		4 494,7
Эт жана эт азыктары	миң т	33,2	23,5	28,8	37,8
Тартылбаган дан өсүмдүктөрү (полбаны кошо алганда) жана угут	миң т	415,2	71,3	240,5	38,9
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	миң т	28,5	28,7	41,9	44,3
Жаңы үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар	миң т	26,4	11,1	33,6	14,1
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	миң т	80,3	33,0	77,7	45,2
Кофе, чай, какао жана алар аралаштырып жасалган таттуу азыктар	миң т	21,8	56,9	28,4	65,3
Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары	миң т	7,7	18,6	13,9	26,1
Кант кошулган минерал суулары жана алкогольсуз суусундуктар	млн л	36,2	14,5	74,5	26,6
Тамеки затынан турган сигареттер	млрд даана	6,3	48,3	8,9	74,1
Мунай майлоочу майлары	млн т	1,6	463,3	1,4	568,1
Жаратылыш газы	млн куб. м	0,3	40,3	278,5	41,8
Өсүмдүк майы жана тоң майлар	миң т	33,0	43,0	45,8	41,0
Металл туздары жана органикалык эмес кислоталардын персолу	миң т	37,4	22,6	50,3	15,2
Сырдоочу жана ийлөөчү заттар; боёочу зат	миң т	76,9	24,0	43,1	28,1
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)	миң т	9,5	114,8	20,6	167,7
Эфир майлары, жуугуч каражаттар	миң т	42,1	80,2	62,6	83,8
Жер семирткичтер	млн т	70,9	29,8	55,5	30,2
Баштапкы формадагы пластмассалар	миң т	73,0	45,5	40,3	46,3
Баштапкы эмес формадагы пластмассалар	миң т	412,0	35,3	29,3	45,8
Резина дөңгөлөктөрү	млн даана	0,9	35,3	1,7	45,6
Тапталган жана калыбына келтирилген жыгач	млн куб. м	2,0	15,4	0,7	18,2
Жыгач-булалуу плита	млн кв. м	4,1	11,1	7,6	16,5
Кагаз жана картон	миң т	24,3	32,2	28,3	35,0
Башка категорияларда камтылбаган, кагаздан жана картондон жасалган буюмдар	миң т	6,9	20,3	8,8	27,0
Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер	млн кв. м	712,8	200,3	732,3	287,4
Трикотаж же согулган кездемелер	миң т	8,6	22,3	8,2	20,6
Жука тордомо кездеме, тордолгон гүлдүү кездеме, саймалар жана башка майда буюмдар	миң т	0,9	2,1	3,1	6,9
Чоюн жана болот	миң т	363,0	203,4	362,0	189,0
Чоюндан, болоттон же алюминийден жасалган, башка категорияда камтылбаган конструкциялар	миң т	12,8	17,7	8,6	13,3
Слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар			10,0		15,7
Механикалык күрөктөр, экскаваторлор, өзү жүрүүчү сузуп жүктөгүчтөр	миң даана	0,2	15,0	0,4	14,5
Жарандык курулуш үчүн машиналардын жана жабдуулардын башка категорияда камтылбаган тетиктери			23,5		29,4
Кыртышты, ташты, кендерди майдалоо үчүн машиналар; алардын тетиктери	миң даана	5,5	37,9	7,7	21,4
Конкреттүү тармактар үчүн унаалар жана механикалык жабдуулар		76,8	16,1	125,9	12,3
Маалыматтарды автоматтык түрдө иштеп чыгуучу машиналар	миң даана	302,6	18,1	220,0	26,5
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	млн даана	1,3	58,2	3,7	95,6
Башка категорияда камтылбаган электр жылытуу аспаптары	млн даана	1,7	14,6	3,1	20,5
Жеңил автоунаалар жана адамдарды ташуу үчүн каралган транспорттук каражаттар	миң даана	1,7	92,7	3,9	34,7
Жүк ташуу үчүн жана агайы багытка каралган автоунаалар	миң даана	0,4	30,2	0,8	29,6
Башка категорияда камтылбаган автоунаалар	миң даана	0,8	10,4	0,9	21,4
Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар			44,4		47,7
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар			261,4		263,7
Бут кийим			258,3		300,5
Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар			18,2		18,5
Башка категорияда камтылбаган, гигиенанын майда буюмдары			3,7		11,2

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын эске алуу менен.

2018		2019		өлчөө бирдиги	Товарлардын аталыштары
физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары		
	5 291,9		4 903,8		Бардыгы болуп¹
32,3	35,5	42,5	45,1	миң т	Эт жана эт азыктары
154,7	22,0	155,0	26,8	миң т	Тартылбаган дан өсүмдүктөрү (полбаны кошо алганда) жана угут
43,4	44,7	52,0	53,3	миң т	Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар
39,2	14,9	75,2	25,4	миң т	Жаңы үзүлгөн же тондурулган жашылчалар
117,1	69,8	170,3	83,0	миң т	Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган
28,8	65,6	29,0	62,0	миң т	Кофе, чай, какао жана алар аралаштырып жасалган таттуу азыктар
37,7	31,3	14,0	37,2	миң т	Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары
87,7	39,0	112,3	42,4	млн л	Кант кошулган минерал суулары жана алкогольсүз суусундуктар
6,5	78,5	5,3	71,4	млрд даана	Таеки затынан турган сигареттер
1,9	818,0	1,4	620,5	млн т	Мунай майлоочу майлары
307,9	46,2	300,6	45,5	млн куб. м	Жаратылыш газы
45,2	40,3	44,4	39,3	миң т	Өсүмдүк майы жана тоң майлар
48,7	22,1	45,5	22,1	миң т	Металл туздары жана органикалык эмес кислоталардын персолу
88,3	36,3	95,7	32,2	миң т	Сырдоочу жана ийлөөчү заттар; боёочу зат
7,8	149,8	9,0	168,4	миң т	Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)
43,4	103,7	45,6	89,1	миң т	Эфир майлары, жуугуч каражаттар
54,9	36,7	66,7	48,6	млн т	Жер семирткичтер
50,8	61,0	44,3	53,3	миң т	Баштапкы формадагы пластмассалар
28,5	48,0	3 087,0	48,5	миң т	Баштапкы эмес формадагы пластмассалар
1,7	49,3	1,6	44,5	млн даана	Резина дөңгөлөктөрү
2,2	26,7	5,5	27,1	млн куб. м	Тапталган жана калыбына келтирилген жыгач
6,4	15,9	9,3	25,1	млн кв. м	Жыгач-булалуу плита
33,0	38,5	32,3	38,3	миң т	Кагаз жана картон
10,3	26,5	40,9	35,1	миң т	Башка категорияларда камтылбаган, кагаздан жана картондон жасалган буюмдар
819,6	243,6	445,6	175,5	млн кв. м	Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер
23,3	63,2	32,2	69,9	миң т	Трикотаж же согулган кездемелер
1,7	3,8	11,7	21,5	миң т	Жука тордомо кездеме, тордолгон гүлдүү кездеме, саймалар жана башка майда буюмдар
392,2	240,8	400,9	231,0	миң т	Чоюн жана болот
24,9	13,8	23,2	28,3	миң т	Чоюндан, болоттон же алюминийден жасалган, башка категорияда камтылбаган конструкциялар
		89,1	68,9		Слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар
0,6	23,3	0,4	22,0	миң даана	Механикалык күрөктөр, экскаваторлор, өзү жүрүүчү сузуп жүктөгүчтөр
		24,3	35,6		Жарандык курулуш үчүн машиналардын жана жабдуулардын башка категорияда камтылбаган тетиктери
7,2	24,4	11,2	43,6	миң даана	Кыртышты, ташты, кендерди майдалоо үчүн машиналар; алардын тетиктери
31,1	29,9	10,9	30,9		Конкреттүү тармактар үчүн унаалар жана механикалык жабдуулар
346,6	21,4	329,7	32,0	миң даана	Маалыматтарды автоматтык түрдө иштеп чыгуучу машиналар
3,6	144,0	4,0	200,5	млн даана	Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары
3,5	29,9	2,5	28,8	млн даана	Башка категорияда камтылбаган электр жылытуу аспаптары
3,8	35,0	18,5	25,1	миң даана	Жеңил автоунаалар жана адамдарды ташуу үчүн каралган транспорттук каражаттар
1,3	31,0	1,4	35,6	миң даана	Жүк ташуу үчүн жана атайы багытка каралган автоунаалар
1,1	32,0	1,7	34,0	миң даана	Башка категорияда камтылбаган автоунаалар
	45,2		51,0		Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар
	388,9		226,6		Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар
	372,6		254,1		Бут кийим
	28,0		25,0		Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар
	14,9		24,1		Башка категорияда камтылбаган, гигиенанын майда буюмдары

I.12-таблица. Баа индекстери жана экспорттун айкын көлөмү

Товарлардын аталыштары	2019	2018	2018	Индекстер		
	млн АКШ доллары	млн АКШ доллары	млн АКШ доллары	баа	физ. көлөмү	наркы
	n419*p419	n419*p418	n418*p418			
А	В	С	А/В	В/С	А/С	
Монетардык эмес алтын	832,9	754,9	664,2	1,103	1,137	1,254
Металл кендери жана металл сыныктары	255,6	282,4	269,8	0,905	1,047	0,948
Мунай заттары	91,9	91,7	102,3	1,002	0,897	0,898
Жаңы үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар	86,3	96,6	62,9	0,894	1,534	1,371
Аялдар жана кыздар үчүн токулган же согулган кийим-кечелер	53,9	63,1	101,4	0,854	0,622	0,532
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	41,8	49,8	29,1	0,839	1,712	1,436
Пахта	35,2	39,2	37,6	0,897	1,043	0,936
Портландцемент	31,2	30,3	25,4	1,030	1,195	1,230
Тапталган айнек же жылмакайлатылган айнек	28,3	30,2	29,4	0,937	1,029	0,964
Көмүр, кокс жана брикеттер	27,6	27,1	20,3	1,017	1,335	1,358
Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары	22,2	19,0	18,7	1,171	1,016	1,190
Тамеки затынан турган сигареттер	21,8	20,8	10,5	1,051	1,972	2,073
Май жана сүттөн алынган май, башка тоң майлар	16,0	13,4	9,5	1,189	1,417	1,686
Чоюн жана болот	15,8	17,2	14,6	0,915	1,179	1,079
Үстү булгаарыдан же калыбына келтирилген булгаарыдан тигилген бут кийим	15,3	13,2	6,3	1,157	2,108	2,439
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	12,5	14,6	12,2	0,857	1,200	1,028
Сырдалбаган керамика плиткалары	11,0	11,8	7,1	0,936	1,656	1,549
Трикотаждан тигилген же токулган эр адамдар жана балдар үчүн кийим-кече	9,0	18,2	32,0	0,496	0,569	0,282
Сыр жана быштак	8,8	8,0	6,3	1,102	1,256	1,384
Жыйынтыгында номенклатура боюнча (млн АКШ долл.)	1 617,0	1 601,5	1 459,5	1,01	1,10	1,11
Жыйынтыгында, номенклатура боюнча (жалпы экспорттон %)	80,0%		76,2%			
Бардыгы болуп экспорт¹	2 022,2		1 916,0			

Эскертүү:

Кошумча баа берүүлөрдү эске албагандагы УСКнын ФОБ баасындагы маалыматтары боюнча, таблицада 2019-жылдагы экспорттун алгачкы 19 ири статьясы келтирилген

n - товар экспорттун физикалык көлөмү

p - товарлардын эсептелинген экспорттук баасы

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара содалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын, ошондой эле Улуттук банктын экспорт боюнча кошумча баа берүүлөрүн эске алуу менен.

I.13-таблица. Баа индекстери жана импорттун айкын көлөмү

Товарлардын аталыштары	2019	2018	2018	Индекстер					
	млн АКШ	млн АКШ	млн АКШ	баа	физ. көлөмү	наркы			
	доллары	доллары	доллары						
п419*р419	п419*р418	п418*р418	А	В	С	А/В	В/С	А/С	
Мунай заттары	620,5	610,1	818,0	1,017	0,746	0,758			
Чоюн жана болот	231,0	246,1	240,8	0,939	1,022	0,960			
Таманы же сырты резинадан же синтетикалык материалдардан жасалган бут кийим	209,1	180,8	238,3	1,157	0,759	0,878			
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	200,5	156,2	144,0	1,284	1,084	1,393			
Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер	175,5	132,5	243,6	1,325	0,544	0,720			
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)	168,4	174,3	149,8	0,966	1,164	1,124			
Эфир майлары, жуугуч каражаттар	89,1	108,8	103,7	0,819	1,049	0,858			
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	83,0	101,5	69,8	0,817	1,454	1,188			
Тамеки затынан турган сигареттер	71,4	64,1	78,5	1,115	0,816	0,910			
Трикотаж же согулган кездемелер	69,9	87,2	63,2	0,803	1,379	1,107			
Слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар	68,9	86,4	89,1	0,798	0,970	0,774			
Кофе, чай, какао жана алар аралаштырып жасалган таттуу азыктар	62,0	65,9	65,6	0,940	1,006	0,946			
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	53,3	53,6	44,7	0,994	1,200	1,192			
Баштапкы формадагы пластмассалар	53,3	53,2	61,0	1,001	0,873	0,874			
Жер семирткичтер	48,6	44,6	36,7	1,090	1,214	1,324			
Жаратылыш газы	45,5	45,1	46,2	1,010	0,976	0,985			
Эт жана эт азыктары	45,1	46,7	35,5	0,967	1,316	1,272			
Резина дөңгөлөктөрү	44,5	46,3	49,3	0,961	0,938	0,902			
Жер, таш, кендерди иргөө, сорттоо үчүн машиналар; алардын бөлүктөрү	43,6	37,8	24,4	1,152	1,552	1,788			
Кант кошулган минерал суу жана алкогольсүз суусундуктар	42,4	49,9	39,0	0,851	1,280	1,089			
Өсүмдүк майы жана тоң майлар	39,3	39,6	40,3	0,992	0,982	0,975			
Кагаз жана картон	38,3	37,8	38,5	1,015	0,980	0,995			
Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары	37,2	11,6	31,3	3,203	0,371	1,188			
Жүк ташуу үчүн жана атайы багытка каралган автоунаалар	35,6	33,8	31,0	1,053	1,089	1,147			
Трикотаждан тигилген же токулган аялдар жана кыздар үчүн кийим-кече	35,2	50,4	47,4	0,699	1,063	0,743			
Башка категорияларда камтылбаган, кагаздан жана картондон жасалган буюмдар	35,1	105,1	26,5	0,334	3,959	1,324			
Башка категорияда камтылбаган автоунаалар	34,0	50,0	32,0	0,679	1,564	1,062			
Сырдоочу жана ийлөөчү заттар; боёочу зат	32,2	39,4	36,3	0,817	1,084	0,885			
Маалыматтарды автоматтык түрдө иштеп чыгуучу машиналар	32,0	20,3	21,4	1,574	0,951	1,497			
Конкреттүү тармактар үчүн унаалар жана механикалык жабдуулар	30,9	10,5	29,9	2,946	0,351	1,035			
Башка категорияда камтылбаган электр жылытуу аспаптары	28,8	21,3	29,9	1,354	0,712	0,964			
Чоюндан же болоттон жасалган, башка категорияларда камтылбаган конструкциялар	28,3	12,9	13,8	2,191	0,933	2,043			
Башка категорияда камтылбаган ар кандай химиялык заттар	28,2	25,1	20,6	1,124	1,216	1,366			
Трикотаждан тигилген же токулган эр адамдар жана балдар үчүн кийим-кече	27,9	28,7	57,8	0,970	0,497	0,482			
Тапталган жана калыбына келтирилген жыгач	27,1	67,3	26,7	0,403	2,523	1,017			
Тартылбаган дан өсүмдүктөрү (полбаны кошо алганда) жана угут	26,8	22,0	22,0	1,215	1,002	1,217			
Аялдар жана кыздар үчүн токулган же согулган кийим-кечелер	26,3	27,5	42,5	0,955	0,648	0,619			
Жаңы үзүлгөн же тондурулган жашылчалар	25,4	28,6	14,9	0,888	1,916	1,702			
Жеңил автоунаалар жана адамдарды ташуу үчүн каралган транспорттук каражаттар	25,1	168,8	35,0	0,149	4,829	0,719			
Жыгач-булалуу плита	25,1	22,9	15,9	1,095	1,445	1,582			
Металл туздары жана органикалык эмес кислоталардын персолу	22,1	20,6	22,1	1,074	0,935	1,004			
Механикалык күрөктөр, экскаваторлор, өзү жүрүүчү сузгуч жүктөгүчтөр	22,0	15,6	23,3	1,410	0,670	0,944			
Турмуш-тиричилик муздаткычтары жана тондургучтары	21,1	20,4	22,3	1,036	0,916	0,949			
Батарейалар жана электроаккумуляторлор; алардын тетиктери	19,7	13,6	10,4	1,447	1,307	1,893			
Инсектициддер, родентициддер, фунгициддер, гербициддер	19,3	15,5	17,7	1,246	0,875	1,091			
Текстиль жиби	19,2	24,0	21,3	0,800	1,128	0,902			
Темирден, болоттон жана жезден жасалган мыктар, гайкалар жана чоң бурмалар	19,1	24,2	13,7	0,790	1,772	1,401			
Жыйынтыгында номенклатура боюнча (млн АКШ долл.)	3 187,1	3 348,6	3 385,6	0,95	0,99	0,94			
Жыйынтыгында номенклатура боюнча (жалпы импорттон %)	65,0%		64,0%						
Бардыгы болуп импорт¹	4 903,8		5 291,9						

Эскертүү:

УСКнын СИФ баасындагы маалыматтар боюнча, таблицада 2019-жылдагы импорттун алгачкы 47 ири статясы келтирилген

п - товар импортунун физикалык көлөмү

р - товарлардын эсептелинген импорттук баасы

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын эске алуу менен.

1.14-1.21 таблицалар: Өлкөлөр боюнча экспорттолуучу товарлардын негизги түрлөрү
1.14-таблица. Россияга товарлардын экспорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп¹		166,8		178,4		265,7		358,2		270,8
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары		93,9		112,8		181,4		214,4		157,1
Чийки заттар		5,4		1,5		0,6		0,7		1,1
Аралык товарлары		25,8		37,5		74,7		133,3		104,9
Инвестициялык товарлар		13,0		23,7		6,3		5,3		3,4
Энергия продукциялары		28,7		2,9		2,7		4,5		4,3
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тиүү мал		22,7		50,1		55,3		44,8		73,5
<i>Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары</i>	<i>миң т</i>	—	<i>0,3</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>1,2</i>	<i>2,3</i>	<i>3,7</i>	<i>3,4</i>	<i>7,7</i>
<i>Май жана сүттөн алынган май, башка тоң майлар</i>	<i>миң т</i>	—	<i>1,9</i>	<i>7,3</i>	<i>2,2</i>	<i>9,0</i>	<i>1,9</i>	<i>7,4</i>	<i>2,9</i>	<i>13,6</i>
<i>Жаңы үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар</i>	<i>миң т</i>	14,9	7,6	38,7	29,6	19,9	14,7	8,4	32,1	14,6
<i>Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган</i>	<i>миң т</i>	5,9	11,1	10,1	14,2	18,0	15,8	16,5	35,9	25,1
Суусундуктар жана тамеки		6,8		1,2		0,5		0,7		0,6
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		15,8		25,1		48,2		97,7		71,9
<i>Башка категорияларда камтылбаган, баалуулукка жатпаган түстүү металл сыныктары жана калдыктары</i>	<i>миң т</i>	6,3	2,9	7,9	6,3	15,4	16,0	67,0	16,5	54,4
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		28,7		2,9		2,7		4,5		4,3
<i>Авиакеросин</i>	<i>миң т</i>	34,0	28,7	3,2	3,4	2,7	4,3	4,5	4,0	4,2
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		—		—		—		—		—
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		2,2		0,8		1,8		4,3		3,6
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		0,8		6,3		9,9		9,8		9,5
Учаалар жана транспорттук жабуулар		25,5		30,9		25,1		26,0		20,0
<i>Ысытуу лампалары жана алардын тетиктери</i>	<i>млн даана</i>	53,7	5,0	49,6	31,1	2,7	35,5	2,8	16,9	1,5
<i>Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар</i>		6,5		0,7		13,0		15,1		14,7
Ар кандай даяр буюмдар		64,4		61,2		119,8		162,1		78,8
<i>Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар</i>		41,9		40,4		90,2		134,6		72,0
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—		—		2,3		8,4		8,4

Эскертүү: УСКнын ФОб баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.15-таблица. Казакстанга товарлардын экспорту

	өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
		физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп¹			237,6		265,5		268,6		270,3		337,5
Функционалдык бөлүштүрүү*											
Керектөө товарлары			158,2		116,6		112,7		107,2		141,3
Чийки заттар			32,1		112,5		109,5		98,6		126,4
Аралык товарлар			29,0		29,4		36,0		48,7		55,4
Инвестициялык товарлар			17,5		6,5		8,4		13,9		11,9
Энергия продукциялары			0,8		0,4		1,9		2,0		2,6
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча											
Тамак-аш азыктары жана тируу мал			75,1		54,9		61,2		53,2		50,2
Майдан жана сырдан тышкары, сүт, каймак, сүт азыктары	миң т		38,1		11,3		13,2		14,2		14,1
Дан азыктары, ундан жана жашылча-жемиш крахмалынан жасалган азыктар	миң т		1,1		2,4		7,3		11,6		11,7
Жаңы үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар	миң т		179,3		15,3		12,1		8,1		6,8
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	миң т		19,9		8,9		6,8		10,4		8,3
Суусундуктар жана тамеки			1,0		2,3		4,4		4,3		4,2
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар			22,0		112,8		110,0		98,7		126,2
Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары	миң т		9,4		93,2		108,7		97,7		125,0
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар			0,8		0,4		1,9		2,0		2,5
Мал жана өсүмдүк майлары, мом			—		—		0,1		0,1		0,7
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар			16,2		8,9		5,8		6,7		17,6
Эфир майлары, жууучу каражаттар	миң т		0,3		0,6		0,1		0,3		11,7
Баштапкы эмес формадагы пластмассалар	миң т		1,9		1,8		2,0		4,2		3,8
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			26,9		25,4		28,2		35,9		47,2
Кагаз жана картон	миң т		0,5		0,7		2,2		2,8		3,6
Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер	млн кв. м		10,8		1,8		0,1		—		3,9
Сырдалбаган керамика плиткалары	млн кв. м		—		0,5		0,1		—		10,4
Тапталган айнек же жылмакайлатылган айнек	млн кв. м		1,5		4,1		17,0		5,5		13,5
Чоюн жана болот	миң т		2,7		1,0		0,3		2,7		3,7
Слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар	миң т		0,2		0,1		0,5		0,2		2,4
Унаалар жана транспорттук жабдуулар			15,2		10,0		11,1		20,1		15,3
Жаңа башка жыныоочу унаалар жана эгин баскычтар	даана		27,0		0,1		33,0		0,8		42,0
Тракторлор	даана		8,0		0,1		28,0		1,1		3,8
Жайтар үчүн электрдик жылытуу ыаймандары	млн даана		23,6		3,1		41,7		3,2		17,9
Автоунаалардын тетиктери жана аларга тиешелүү жабдуулар			0,6		2,3		2,0		6,6		2,8
Ар кандай даяр буюмдар			80,4		50,8		45,8		47,4		73,6
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар			54,6		31,3		27,6		16,0		28,6
Бут кийим			10,5		5,2		6,4		8,0		15,3
Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңгактоо үчүн буюмдар			6,6		7,5		4,0		18,0		19,7
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар			—		—		—		0,3		—

Эскертүү: УСКнын FOB баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн гандап илктөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

* Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.16-таблица. Өзбекстанга товарлардын экспорту

	2015		2016		2017		2018		2019	
	өлчөө бирдиги	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм
Бардыгы болуп		112,1	125,1	146,3	158,5	138,9				
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары		26,9	4,1	6,0	7,8	12,8				
Чийки заттар		3,5	4,4	1,8	2,2	0,4				
Аралык товарлары		35,7	47,0	73,0	87,2	80,9				
Инвестициялык товарлар		40,2	60,8	30,0	16,0	7,3				
Энергия продукциялары		5,8	8,8	35,5	45,3	37,5				
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал										
Тирүү мал			20,0	3,2	3,0	5,2				
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган	миң даана	0,5	0,1	0,1	0,2	2,1				
Суусуңдуктар жана тамеки	миң т	4,1	0,1	0,1	0,7	1,2				
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар										
Металл сыныктары, кара металл калдыктары	миң т	87,2	4,4	41,4	69,5	12,2				
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	млн т	0,2	5,3	0,2	0,6	37,5				
Көмүр, кокс жана брикеттер	миң т			6,9	48,6	8,8				
Мунай майлары, чийки жана иштетилбеген мунай										
Мал жана өсүмдүк майлары, мом										
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар			5,3	10,7	11,8	5,2				
Жер семирткичтер			0,9	1,5	1,5	4,1				
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			21,7	27,1	42,6	59,3				
Портландцемент										
Тапталган айнек же жылмакайталылган айнек	миң т			0,1	5,2	30,8				
Чоюн жана болот	млн кв. м	1,1	2,8	4,9	9,4	5,0				
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	миң т	4,4	3,8	16,6	30,4	10,8				
Тиричилик кир жуучу жабдуулар			51,4	40,9	21,2	14,0				
Жүк ташуу үчүн жана атайы багытка каралган аутоунаалар	миң даана	12,5	0,7	1,1	2,4	3,2				
Ар кандай даяр буюмдар	даана	28,0	21,9	41,0	1,6	4,0				
Башка категорияларда камтылбаган, лампалар жана жарык берүүчү жабдуулар			0,4	2,2	1,7	1,3				
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар				0,6	0,1	0,8				

Эскертүү: УСКнын ФОВ баасындагы маалыматтарынын негизинде

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.17-таблица. Беларуська товарлардын экспорту

	2015		2016		2017		2018		2019	
	өлчөө бирлиги	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары
Бардыгы болуп¹		5,6	3,3	7,1	12,1	12,7				
<u>Функционалдык бөлүштүрүү*</u>										
Керектөө товарлары		0,2	0,6	0,5	0,4	0,6				
Чийки заттар		—	—	—	—	—				
Аралык товарлары		3,8	2,7	6,4	11,5	12,0				
Инвестициялык товарлар		1,5	—	0,2	0,2	0,1				
Энергия продукциялары		—	—	—	—	—				
<u>ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча</u>										
Тамак-аш азыктары жана тиүү мал		—	0,1	0,1	—	0,3				
Суусундуктар жана тамеки		—	—	—	—	—				
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		0,6	0,6	0,3	0,2	0,2				
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		—	—	—	—	—				
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		—	—	—	—	—				
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		—	—	—	—	—				
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		—	—	—	—	—				
Унаалар жана транспорттук жабдуулар		4,9	2,6	6,6	11,6	12,0				
<i>Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар</i>		3,4	2,6	6,4	11,5	11,9				
Ар кандай даяр буюмдар		0,1	—	0,1	0,2	0,1				
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—	—	—	—	—				

Эскертүү: УСКнын FOB баасындагы маалыматтарынын негизинде

¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

*Улуттук банкта иштетип чыккан классификация боюнча

I.18-таблица. Кытайга товарлардын экспорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп	36,2	80,1	97,5	61,2	81,5					
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары	4,4	13,4	27,1	16,4	25,7					
Чийки заттар	12,0	51,3	46,2	27,9	38,3					
Аралык товарлары	6,7	3,7	1,9	0,7	1,0					
Инвестициялык товарлар	7,0	5,0	13,9	3,1	1,3					
Энергия продукциялары	6,1	6,5	8,4	13,1	15,3					
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Темак-аш азыктары жана тирүү мал	2,1	1,9	3,6	5,4	3,6					
Тирүү мал	—	0,2	1,3	2,4	0,8					
Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаны жыйналган жана кургатылган	0,6	0,6	1,1	1,3	1,5					
Кант, патока жана бал	0,2	0,6	0,7	0,2	0,6					
Суусундуктар жана тамеки	2,0	10,8	22,3	10,5	21,7					
Тамеки затынан турган сигареттер	1,2	1,4	2,7	1,2	20,8					
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар	5,4	45,5	38,0	22,4	29,7					
Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары	0,6	42,4	34,8	8,3	26,5					
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	6,1	6,5	8,4	13,1	15,3					
Көмүр, кокс жана брикеттер	13,3	1,0	1,3	120,6	4,6					
Авиакеросин	7,9	5,6	7,0	12,1	10,6					
Мал жана өсүмдүк майлары, мом	—	—	—	—	—					
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	—	0,4	0,1	0,1	—					
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары	12,9	8,9	10,0	6,4	8,9					
Булгаары	6,1	5,9	8,9	5,8	3,0					
Коргоочун	—	—	—	—	5,8					
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	7,2	4,2	14,2	3,1	2,0					
Механикалык күрөктөр, экскаваторлор, өзү жүрүүчү сузгуч жүктөгүчтөр	1,6	0,2	4,4	1,7	0,1					
Башка категорияда камтылбаган, курулуш же тоо кендерин казуу өнөр жайы үчүн унаалар	—	0,4	1,7	0,1	0,1					
Ар кандай даяр буюмдар	0,4	1,9	0,8	0,1	0,1					
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	—	—	—	—	—					

Эскертүү: УСКнын ФОВ баасындагы маалыматтарынын негизинде
*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.19-таблица. Түркияга товарлардын экспорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп		85,2		90,0		131,2		104,3		89,9
<u>Функционалдык бөлүштүрүү*</u>										
Керектөө товарлары		30,6		33,1		20,6		25,8		31,2
Чийки заттар		0,6		0,9		1,2		6,8		6,7
Аралык товарлары		9,9		12,6		14,1		15,0		28,4
Инвестициялык товарлар		23,8		25,9		73,9		23,1		1,0
Энергия продукциялары		20,4		17,6		21,3		33,5		22,6
<u>ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча</u>										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал		28,4		31,6		19,7		25,2		30,4
<i>Жаңы үзүлгөн эже тоңдурулган жашылчалар</i>	миң т	38,9		44,6		19,3		27,7		30,9
Суусуңдуктар жана тамеки		0,3		—		0,1		—		0,5
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		7,9		11,4		14,8		21,3		30,4
<i>Пахта</i>	миң т	4,7		8,1		7,6		7,9		12,4
<i>Баалуу металл кендери жана алардын концентраттары</i>	миң т	—		—		1,2		9,8		6,1
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		20,4		17,6		21,3		33,5		22,6
<i>Авиакеросин</i>	миң т	28,1		29,9		31,8		39,9		22,6
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		—		—		—		—		—
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		1,3		0,8		—		—		—
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		0,8		1,0		0,8		0,4		0,4
Унаалар жана транспорттук жабдуулар		25,4		26,5		74,0		23,3		1,0
Ар кандай даяр буюмдар		0,4		0,5		0,4		0,4		3,7
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		0,5		0,6		0,2		0,1		0,8

Эскертүү: УСКнын FOB баасындагы маалыматтарынын негизинде

* Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.20-таблица. Тажикстанга товарлардын экспорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп¹	35,0	21,8	24,3	21,8	24,3	47,1	57,2			
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары	16,7	6,6	6,6	6,6	6,6	8,8	14,1			
Чыйки заттар	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,3			
Аралык товарлары	5,7	8,6	6,3	8,6	6,3	8,6	13,3			
Инвестициялык товарлар	3,6	3,9	0,9	3,9	0,9	0,8	3,5			
Энергия продукциялары	8,9	2,7	10,2	2,7	10,2	28,7	26,0			
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал										
Тирүү мал										
Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары	2,3	2,1	2,6	2,1	2,6	6,7	0,5			
Суундуктар жана тамеки	1,7	1,2	2,0	1,1	2,0	2,3	1,6			
Огундан тышкары, азык-түлүктөн башка чыйки заттар	0,1	0,1	0,6	0,1	0,6	0,8	0,3			
Узатасынан кесилген ийне жалбырактуу жыгачтар	—	—	0,2	0,1	0,2	0,1	2,2			
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	—	—	—	—	—	—	1,7			
Мунай майлары, иштетилбеген мунай майлары, иштетилбеген мунай	8,9	2,7	10,2	2,7	10,2	28,7	26,0			
Автоунаа бензини	—	—	0,3	—	0,3	—	—			
Дизель отуну	—	—	—	—	—	—	—			
Мал жана өсүмдүк майлары, мом	0,5	1,0	1,6	1,0	1,6	1,2	6,3			
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	0,1	0,1	0,7	0,1	0,9	0,4	2,9			
Жер семирткичтер	—	—	0,2	—	0,3	0,2	2,3			
От өткөрүүчү өткөрмөлөр; жардыргычтар; электр детонаторлору	—	—	5,4	8,6	5,4	8,0	8,2			
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары										
Сырдалбаган керамика плиткалары	—	—	—	—	—	—	0,2			
Тапталган айнек же жылмакайтатылган айнек	1,3	1,3	3,2	3,2	1,2	1,5	4,7			
Чоюн жана болот	—	—	—	0,1	—	—	1,7			
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	3,2	4,5	1,7	4,5	1,7	2,1	5,6			
Өнөр жайдын конкреттүү тармактарына арналган машиналар	2,1	1,7	0,5	1,7	0,5	0,1	1,2			
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	—	—	—	—	—	—	—			
Автоунаалар	0,5	2,4	0,9	2,4	0,9	0,9	1,9			
Ар кандай даяр буюмдар	1,4	2,7	2,1	2,7	2,1	3,6	5,6			
Пластмассадан жасалган товарларды ташуу же таңактоо үчүн буюмдар	1,2	1,5	1,9	1,5	1,9	3,4	5,3			
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	—	—	—	—	—	—	—			

Эскертүү: УСКнын FOB баасындагы маалыматтарынын негизинде.

*УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

*Улуттук банкта иштетип чыккан классификация боюнча

I.21-таблица. Улуу Британияга товарлардын экспорту

	2015		2016		2017		2018		2019	
	өлчөө бирдиги	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары
Бардыгы болуп		1,8	32,0	191,2	670,0	833,2				
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары		—	—	0,1	0,1	0,1				
Чийки заттар		—	—	1,8	1,3	0,4				
Аралык товарлары		0,2	31,6	188,3	668,2	832,3				
Инвестициялык товарлар		1,5	0,4	1,1	0,4	—				
Энергия продукциялары		—	—	—	—	0,4				
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тируу мал		—	—	—	—	—				
Суусудуктар жана тамеки		—	—	—	—	—				
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		—	—	—	0,1	—				
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		—	—	—	—	—				
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		—	—	—	—	—				
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		—	—	—	—	—				
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		0,1	0,3	0,1	0,1	—				
Унаалар жана транспорттук жабдуулар		1,7	0,4	0,9	0,4	0,1				
Ар кандай даяр буюмдар		—	—	—	—	—				
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—	31,3	186,8	663,9	832,0				
<i>Монитордук эмес алтын</i>	<i>m</i>	—	0,8	4,6	16,5	18,6				

Эскертүү: УСКнын FOB баасындагы маалыматтарынын негизинде

* Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.22-1.33-таблица. Россиядан товарлардын негизги түрлөрү
I.22-таблица. Россиядан товарлардын импорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык млн АКШ	наркы, доллары	физи-калык млн АКШ	наркы, доллары	физи-калык млн АКШ	наркы, доллары	физи-калык млн АКШ	наркы, доллары	физи-калык млн АКШ	наркы, доллары
Бардыгы болуп¹	1 460,2	1 049,4	1 460,2	1 049,4	1 232,7	1 232,7	1 510,6	1 510,6	1 362,3	1 362,3
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Көрктөө товарлары	261,3	237,4	261,3	237,4	304,1	304,1	313,9	313,9	336,0	336,0
Чийки заттар	44,3	56,3	44,3	56,3	34,2	34,2	36,5	36,5	34,2	34,2
Аралык товарлары	277,7	282,0	277,7	282,0	279,8	279,8	374,7	374,7	383,0	383,0
Инвестициялык товарлар	108,7	47,3	108,7	47,3	62,6	62,6	65,0	65,0	70,5	70,5
Энергия продукциялары	768,3	426,4	768,3	426,4	552,1	552,1	720,5	720,5	538,6	538,6
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал										
Эт жана эт азыктары	131,4	122,6	131,4	122,6	152,6	152,6	153,3	153,3	160,7	160,7
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	8,4	7,8	8,4	7,8	18,7	18,7	22,2	22,2	11,6	15,7
Кофе, чай, какао жана алар аралаштырып жасалган таттуу азыктар	22,1	18,6	22,1	18,6	24,2	24,2	26,7	26,7	28,7	33,1
Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары	35,3	30,9	35,3	30,9	15,9	15,9	41,2	41,2	15,5	40,3
Суууңдуктар жана тамеки	4,0	4,6	4,0	4,6	4,1	4,1	7,5	7,5	11,0	5,2
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар	34,0	31,1	34,0	31,1	21,8	21,8	26,8	26,8	30,6	30,6
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	32,0	36,9	32,0	36,9	11,1	11,1	9,7	9,7	11,2	11,2
Автоунаа бензини	768,8	426,8	768,8	426,8	552,2	552,2	720,5	720,5	538,6	538,6
Дизель отуну	353,9	180,1	353,9	180,1	624,4	624,4	269,6	269,6	193,5	193,5
Мал жана өсүмдүк майлары, мом	213,7	130,1	213,7	130,1	519,4	519,4	337,8	337,8	249,9	249,9
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	37,6	91,4	37,6	91,4	28,4	28,4	29,5	29,5	25,4	25,4
Металл туздары жана органикалык эмес кислоталардын персолу	14,5	8,5	14,5	8,5	27,6	27,6	16,7	16,7	35,4	16,1
Сырдоочу жана ийлөөчү заттар; бөбөчү зат	8,0	7,7	8,0	7,7	9,6	9,6	8,8	8,8	18,6	7,7
Медицименттер (ветеринардык медицинаменттерди кошо алганда)	3,1	17,0	3,1	17,0	3,6	3,6	17,7	17,7	1,6	22,3
Эфир майлары, жууучу каражаттар	22,5	22,7	22,5	22,7	36,1	36,1	31,1	31,1	22,4	37,7
Жер семирткичтер	8,8	10,7	8,8	10,7	8,3	8,3	14,6	14,6	17,2	13,7
Баштапкы эмес формадагы пластмассалар	2,5	5,9	2,5	5,9	5,6	5,6	8,5	8,5	2 380,8	11,8
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары	221,0	204,1	221,0	204,1	235,0	235,0	302,1	302,1	329,9	329,9
Тапталган жана калыбына келтирилген жыгач	5,3	7,9	5,3	7,9	0,5	0,5	11,7	11,7	4,4	22,6
Эшиктер, эшик коробкалары жана босоголор	0,8	0,7	0,8	0,7	1,9	1,9	1,6	1,6	2,5	16,9
Кагаз жана картон	13,1	10,0	13,1	10,0	16,6	16,6	18,4	18,4	20,1	19,8
Чоюн жана болот	195,2	115,8	195,2	115,8	213,8	213,8	265,1	265,1	285,6	164,0
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	91,2	82,0	91,2	82,0	85,6	85,6	102,1	102,1	88,0	88,0
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	0,9	2,6	0,9	2,6	520,2	520,2	1,0	1,0	1,2	16,5
Электр линиялык телефон, аппараттар жана аспаптар, алардын тетиктери	24,6	21,9	24,6	21,9	28,2	28,2	33,8	33,8	29,7	29,7
Автоунаалар	13,1	32,1	13,1	32,1	20,1	20,1	31,5	31,5	14,9	14,9
Ар кандай даяр бутомдар	45,0	20,0	45,0	20,0	39,0	39,0	38,2	38,2	40,1	40,1
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар	0,7	0,4	0,7	0,4	1,9	1,9	1,7	1,7	2,3	2,3
Бут кийим	3,2	0,3	3,2	0,3	1,8	1,8	2,1	2,1	2,2	2,2
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде.

¹ УСК парабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.23-таблица. Казакстандан товарлардын импорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп¹	553,1	531,0	520,5	602,7	610,0					
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары	184,6	235,1	241,4	244,4	254,9					
Чыйки заттар	98,4	76,7	68,6	53,7	51,8					
Аралык товарлары	118,1	116,3	123,2	129,8	138,3					
Инвестициялык товарлар	15,1	20,5	25,4	24,7	46,9					
Энергия продукциялары	136,9	82,4	61,9	150,1	118,0					
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал										
Тартылбаган дан өсүмдүктөрү (полбаны кошо алганда) жана узут	340,0	141,1	142,5	104,5	126,9					
Буддай жана узут уну	56,3	53,8	37,4	21,8	24,4					
Дан азыктарынан, ундан же крахмалдан жасалган азыктар	4,8	21,2	15,9	13,3	17,4					
Жаңы үзүлгөн же тондуралган жамылмалар	2,8	5,3	12,7	10,0	16,0					
Кофе, чай, какао жана алар аралаштырыл жасалган таттуу азыктар	2,0	0,5	2,0	3,4	10,6					
Суусундуктар жана тамеки	48,3	28,4	53,3	77,6	68,4					
Кант коюлган минерал суу жана алкогольсүз суусундуктар	28,2	7,0	14,1	23,1	23,9					
Тамеки затынан турган сигареттер	2,6	20,4	38,1	53,6	43,5					
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чыйки заттар	22,7	18,1	23,9	25,6	23,9					
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	136,9	84,4	62,7	150,0	118,3					
Көмүр, кокс жана брикеттер	1,4	15,7	21,0	0,8	10,0					
Автоунаа бензини	2,6	0,2	3,7	31,7	27,5					
Дизель отуну	26,0	0,8	7,3	69,5	37,8					
Мазут	138,7	57,3	17,7	4,4	21,2					
Мал жана өсүмдүк майлары, мом	9,3	6,8	13,4	10,7	13,4					
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	59,9	69,9	59,1	62,2	75,2					
Сыроочу жана ийлөөчү заттар: бобочу зат	42,9	7,2	24,2	67,9	10,1					
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)	0,4	3,1	3,5	2,7	4,8					
Эфир майлары, жуугуч каражаттар	6,9	35,2	25,2	11,9	20,9					
Жер семирткичтер	9,1	10,3	3,3	7,1	8,6					
Баштапкы эмес формадагы пластмассалар	1,7	5,8	6,1	3,8	9,7					
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары	78,1	86,4	97,8	107,8	110,4					
Башка категорияларда камтылбаган, кагаздан жана картондон жасалган буюмдар	0,8	7,5	11,4	11,4	19,7					
Порцеландцемент, цемент	25,2	4,5	5,8	10,3	9,9					
Чоюн жана болот	81,8	41,0	49,2	51,4	35,6					
Чоюндан же болоттон жасалган, башка категорияларда камтылбаган конструкциялар	0,1	0,3	0,5	1,0	13,0					
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	26,0	83,6	51,6	46,0	60,9					
Кеңсе унаалары	2,0	2,5	2,9	3,3	5,2					
Изоляцияланган электр өткөрмөлөрү, кабель	0,6	4,9	4,2	3,1	3,3					
Электр аккумуляторлору	40,0	3,7	5,1	3,3	12,9					
Автоунаалар	14,1	53,9	16,9	12,3	14,9					
Ар кандай даяр буюмдар	19,9	11,9	15,9	18,0	12,4					
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	18,2	0,4	0,2	0,2	0,3					

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде.
¹ УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.
 *Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.24-таблица. Өзбекстандан товарлардын импорту

	өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
		физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп			56,2		67,2		163,6		178,0		200,7
<i>Функционалдык бөлүштүрүү*</i>											
Керектөө товарлары			15,5		30,4		87,5		97,3		94,5
Чийки заттар			0,6		0,7		2,1		1,7		2,4
Аралык товарлары			36,9		33,7		62,9		60,4		81,1
Инвестициялык товарлар			3,1		2,3		3,7		4,5		9,5
Энергия продукциялары			—		0,2		7,5		14,0		13,1
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча											
Тамак-аш азыктары жана тируу мал			1,3		7,3		33,9		49,0		41,4
<i>Жаңы үзүлгөн, мұдатыыланган же консервацияланган жашылчалар</i>	миң т	0,5	0,4	4,4	1,2	16,9	6,9	26,3	7,9	29,7	7,2
<i>Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаңы жыйналган жана кургатылган</i>	миң т	0,1	0,2	8,1	4,3	33,5	22,1	53,5	36,6	54,5	28,9
Суусундуктар жана тамеки			2,1		1,1		3,1		5,7		5,1
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар			0,9		1,7		2,7		2,8		2,5
Минерал отуну, майлоочу майлар жана ус. материалдар			—		0,2		7,5		14,3		13,1
<i>Башка дистилляттар</i>	миң т	—	—	—	—	0,9	0,4	8,0	3,7	12,2	5,3
<i>Жаратылыш газы</i>	млн куб. м	—	—	—	—	29,5	4,4	32,5	4,9	36,3	5,4
Мал жана өсүмдүк майлары, мом			—		—		—		—		0
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана ус. продукциялар			24,4		19,5		36,5		30,1		42,2
<i>Жер семирткичтер</i>	млн т	22,9	17,1	17,1	11,6	42,7	21,5	27,7	13,7	41,4	25,7
<i>Баштагы эмес формадагы пластмассалар</i>	миң т	1,6	2,4	3,6	5,0	5,4	7,0	5,8	7,9	4,3	6,4
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			18,6		23,3		41,8		44,0		48,4
<i>Текстиль жиби</i>	миң т	0,2	0,4	0,2	0,6	1,0	1,7	0,8	2,3	1,0	2,8
<i>Трикотаж же согулган кездемелер</i>	миң т	0,6	2,7	1,5	5,1	1,7	5,2	1,7	6,0	3,0	9,8
<i>Полю текстильдер</i>	млн кв. м	0,9	3,4	2,1	6,5	3,2	10,5	3,0	9,3	2,8	8,5
<i>Жез</i>	миң т	0,4	2,4	0,2	0,9	0,6	3,8	0,6	3,8	0,5	3,0
<i>Алюминий</i>	миң т	0,6	1,9	0,8	2,2	1,0	2,4	1,7	5,2	1,4	4,3
Унаалар жана транспорттук жабдуулар			3,4		4,8		10,5		9,3		23,5
<i>Электр машиналары, аппараттары, тиричилик эсана алардын бөлүктөрү</i>			0,5		2,3		6,4		6,4		18,4
Ар кандай даяр буюмдар			5,5		9,4		27,6		22,7		24,3
<i>Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар</i>			0,6		3,9		17,0		13,7		16,1
<i>Бут кийим</i>			2,7		3,2		4,9		4,3		3,5
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар			—		—		—		—		—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.25-таблица. Украинадан товарлардын импорту

өлчөө бирдиси	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп		89,4		39,9		38,9		29,7		48,5
<u>Функционалдык бөлүштүрүү*</u>										
Керектөө товарлары		70,6		29,4		27,0		23,4		34,5
Чийки заттар		2,3		0,4		0,2		—		—
Аралык товарлары		9,7		6,1		4,8		2,1		2,1
Инвестициялык товарлар		6,7		4,0		6,9		4,2		11,9
Энергия продукциялары		—		—		—		—		—
<u>ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча</u>										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал		55,1		18,4		17,9		16,2		26,9
Эт жана эт азыктары	миң т	5,4	1,3	1,5	3,1	3,3	4,8	5,1	8,7	9,1
Кант, патока жана бал	миң т	44,2	6,4	3,3	2,6	1,4	1,4	0,6	15,4	6,7
Кант коюдуу жасалган камтылбаган азыктар	миң т	3,5	2,9	4,2	3,0	4,7	1,5	2,3	2,4	3,1
Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары	миң т	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	2,2	2,4	2,9	3,1
Суусуңдуктар жана тамеки		2,6		0,6		0,2		0,2		0,2
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		0,1		—		—		—		—
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		—		—		—		—		—
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		2,2		0,4		0,2		—		—
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		5,2		5,6		6,4		6,4		6,9
Медикаменттер (ветеринардык, медициналыктерди кошпо алганда)	миң т	2,9	0,3	4,3	0,4	5,2	0,4	5,7	0,4	6,2
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		12,3		8,3		4,3		1,6		1,7
Кагаз жана картон	миң т	4,5	1,1	3,5	0,4	1,4	0,2	0,6	0,2	0,9
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	миң даана	7,6		4,1		8,0		3,8		11,3
Электр аккумуляторлору		0,8	14,4	0,5	36,4	1,4	24,9	1,2	17,3	0,8
Учуучу аппараттар жана аларга тиешелүү жабдуулар		—		—		—		—		7,0
Ар кандай даяр буюмдар	миң даана	4,2		2,5		1,9		1,5		1,4
Газды эсептегич		—		—		—		26,3		0,9
Басып чыгаруучу материалдар	миң т	0,5	0,1	1,2		0,6		0,4		0,2
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—		—		—		—		—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарын негизинде.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.26-таблица. Беларусь товарлардын импорту

өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп¹	51,4	44,7	108,7	47,2	42,7					
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары	15,8	10,4	68,9	20,1	15,2					
Чийки заттар	0,5	0,8	0,4	0,2	0,2					
Аралык товарлары	16,0	13,3	26,2	14,8	16,0					
Инвестициялык товарлар	19,1	19,8	12,6	11,6	10,2					
Энергия продукциялары	0,1	0,3	0,7	0,5	1,2					
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал	7,9	4,0	56,8	6,7	7,3					
Эт жана эт азыктары	0,1	0,1	4,4	3,8	4,9					
Суусундуктар жана тамеки	—	0,9	0,5	0,1	0,1					
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар	1,4	0,1	0,7	1,1	0,7					
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар	0,1	0,3	0,7	0,5	1,2					
Мал жана өсүмдүк майлары, мом	—	0,4	—	—	—					
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар	2,6	1,5	6,1	6,1	7,7					
Мебликаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошпо алганда)	51,8	0,9	18,2	0,1	296,5					
Эфир майлары, жууучу каражаттар	1,0	1,1	0,6	0,7	1,0					
Баштапкы формадагы пластмассалар	0,3	0,3	0,2	0,2	2,6					
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары	13,0	10,3	19,4	13,5	11,3					
Резина дөңгөлөктөрү	17,5	6,7	3,4	1,5	10,4					
Тапталган жана калыбына келтирилген жыгач	8,6	0,7	168,3	2,5	185,7					
Жыгач-буялуу плита	0,1	0,7	0,3	1,2	0,5					
Кагаз жана картон	0,1	0,4	0,2	0,9	0,9					
Башка категорияларда камтылбаган, кагаздан жана картондон жасалган буюмдар	56,4	0,2	28,4	0,1	226,9					
Сырдалбаган керамика плиткалары	15,2	0,1	38,4	0,1	385,8					
Унаалар жана транспорттук жабдуулар	24,2	25,1	19,2	14,7	11,1					
Жана башка жыйноочу унаалар жана эгин баскычтар	19,0	0,5	3,9	1,1	243,0					
Тракторлор	58,0	1,0	4,9	426,0	5,0					
Изоляцияланган электр өткөрмөлөрү, кабель	—	0,2	0,9	0,2	0,6					
Ар кандай даяр буюмдар	2,2	2,0	5,3	4,7	3,4					
Үй эмеректери жана алардын тетиктери	0,9	0,6	3,5	1,9	1,4					
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар	0,5	0,6	0,5	0,5	0,3					
Газды эсептегич	—	—	—	—	9,0					
Ымыркайлар үчүн коляскалар, оюнчуктар жана спорт товарлары	—	—	0,2	0,1	0,6					
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	—	—	—	—	—					

Эскертүү: УСКнын СИФ басындагы маалыматтарынын негизинде

УСК тарабынан жеке адамдардын ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соодалашуулары боюнча жүргүзүлгөн тандап иликтөөнүн натыйжаларын (2015-жылдын III чейрегинен тартып) эске алуу менен.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.27-таблица. Кытайдан товарлардын импорту

	2015		2016		2017		2018		2019	
	өлчөө бирдиги	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	
Бардыгы болуп		1 049,5	1 468,4	1 500,1	1 942,3	1 734,9				
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары		377,3	644,6	651,6	940,8	764,9				
Чийки заттар		3,8	2,3	1,9	2,3	2,3				
Аралык товарлары		415,0	551,0	629,3	698,1	633,4				
Инвестициялык товарлар		253,1	269,4	216,7	300,2	333,6				
Энергия продукциялары		0,4	1,2	0,6	0,8	0,7				
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал		59,7	42,1	18,4	23,1	42,3				
Эт жана эт азыктары	миң т	24,7	11,9	0,2	—	5,9				
Жаны үзүлгөн же тоңдурулган жашылчалар	миң т	19,8	15,1	15,8	13,6	29,6				
Суусундуктар жана тамеки		0,4	1,2	1,1	0,1	3,1				
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		4,9	3,1	4,4	6,7	15,8				
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		0,4	1,1	0,6	0,8	0,7				
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		0,2	—	—	—	—				
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		84,7	75,6	79,2	99,8	80,8				
Баштапкы формадагы пластмассалар	миң т	19,1	22,5	23,0	23,9	25,3				
Баштапкы эмес формадагы пластмассалар	миң т	8,8	14,4	7,6	11,3	10,8				
Инсектициддер	миң т	0,3	1,5	0,6	3,2	0,7				
Гербициддер, өсүмдүктөрдүн өсүшүн жөнгө салган заттар	миң т	0,4	3,2	1,0	6,3	0,8				
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		340,7	396,3	542,8	551,6	517,8				
Жасалма текстиль материалдарынан токулган кездемелер	млн кв. м	285,9	196,3	730,0	817,5	172,8				
Трикотаж же согулган кездемелер	миң т	0,2	1,4	1,7	4,2	33,6				
Чоюн жана болот	миң т	74,8	64,3	46,3	48,4	27,2				
Слесардык жабдуулар, сейфтер жана темирден жасалган майда-барат буюмдар	миң т	2,8	3,4	5,4	20,2	63,9				
Унаалар жана транспорттук жабдуулар		305,6	390,7	314,9	489,9	559,5				
Электр линиялык телефон же телеграф аппараттары	млн даана	2,6	1,2	3,0	3,4	3,4				
Ар кандай даяр буюмдар		252,9	558,1	538,7	770,2	514,9				
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар		95,2	182,3	146,0	247,1	145,9				
Бут кийим		78,6	243,0	273,1	344,9	233,8				
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—	—	—	—	—				

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.28-таблица. АКШдан товарлардын импорту

	өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
		физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп			122,1		153,6		155,3		128,8		89,8
Функционалдык бөлүштүрүү*											
Керектөө товарлары			31,1		7,1		22,3		13,9		17,8
Чийки заттар			0,3		0,2		0,4		0,5		0,7
Аралык товарлары			34,2		36,7		52,2		41,7		44,0
Инвестициялык товарлар			55,8		108,7		79,4		71,9		26,8
Энергия продукциялары			0,8		1,0		1,1		0,8		0,5
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча											
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал			13,5		1,8		2,7		4,3		9,5
Эт жана эт азыктары	миң т	8,9	12,0	—	—	0,5	0,4	2,8	2,2	7,7	6,0
Башка категорияда камтылбаган тамак-аш азыктары	миң т	0,1	0,3	0,3	0,3	0,1	1,2	0,1	0,9	0,1	1,3
Суусундуктар жана тамеки			1,2		0,8		0,8		1,0		1,1
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар			0,3		0,2		0,3		0,4		0,2
Минерал отуну, майлоочу майлар жана ус. материалдар			0,8		1,0		1,1		0,8		0,5
Мал жана өсүмдүк майлары, мом			0,1		—		0,1		0,1		0,2
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана ус. продукциялар			7,3		3,8		17,7		7,5		7,1
Гликозиддер; темирлер; сары суулар жана уюндай эле эле продуктылар	т	8,1	2,7	3,9	0,7	7,5	1,9	5,9	0,9	3,0	1,4
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)	т	13,4	2,5	12,7	1,2	15,3	14,0	2,5	4,8	2,0	3,0
Минерал майларына карата присадкалар; антифриздер; майлоочу препараттар	т	48,4	0,2	35,4	0,2	26,3	0,2	50,5	0,3	185,5	0,9
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			4,5		4,2		9,3		5,1		6,8
Резина материалдары	т	16,8	0,5	20,8	0,5	23,3	0,7	16,7	0,6	16,7	0,5
Резина дөңгөлөктөрү	миң даана	0,5	0,1	0,2	0,1	0,3	4,5	0,1	1,7	0,2	3,8
Темирден, болоттон жана жезден жасалган мыктар, гайкалар жана чоң бурмалар	т	40,4	1,1	17,9	0,5	17,9	0,7	22,2	1,0	14,6	0,9
Унаалар жана транспорттук жабдуулар			83,9		138,2		116,5		104,5		60,1
Транспорт каражаттары үчүн ичинен күймө поршендик кыймылоаткычтар	даана	56,0	7,5	37,0	8,6	52,0	17,9	36,0	13,2	22,0	6,3
Жарандык курулуш үчүн машиналардын жана жабдуулардын башка категорияда камтылбаган тетиктери			6,0		7,4		7,5		5,9		10,3
Автоунаа тетиктери жана ага тиешелүү буюмдар			10,8		13,4		22,6		16,7		12,6
Учуучу аппараттар жана аларга тиешелүү жабдуулар			32,0		75,0		30,5		38,7		9,2
Ар кандай даяр буюмдар			10,5		3,8		6,9		5,0		4,3
Атайын, илимий, контролдук аспаптар жана аппараттар			3,7		2,0		4,0		2,4		2,0
Сүрөт пластинкалары жана жука тасмалар			0,6		0,3		76,9		90,7		0,4
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар	миң т	84,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарын негизинде.

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.29-таблица. Түркиядан товарлардын импорту

	өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
		физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм доллары	
Бардыгы болуп			166,3		191,1		224,9		290,2		222,5
Функционалдык бөлүштүрүү*											
Керектөө товарлары			100,1		115,1		146,1		186,1		121,7
Чийки заттар			0,3		1,2		0,6		1,0		0,6
Аралык товарлары			45,4		50,9		50,1		69,7		72,3
Инвестициялык товарлар			19,6		23,2		27,4		32,0		26,4
Энергия продукциялары			0,9		0,6		0,7		1,5		1,4
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча											
Тамак-аш азыктары жана тиүү мал			7,9		6,9		6,5		6,7		6,9
Суусундуктар жана тамеки			0,1		—		0,1		0,1		0,4
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар			0,6		0,8		0,2		0,4		0,4
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар			0,9		0,6		0,7		1,5		1,4
Мал жана өсүмдүк майлары, мом			—		0,1		—		0,1		0,1
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар			29,3		21,8		26,3		33,3		32,4
Сырдоочу жана ийлөөчү заттар: боёочу зат	миң т		1,9		1,7		2,7		3,1		2,7
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошпо алганда)	миң т		0,3		0,3		0,3		0,4		0,4
Эфир майлары, жүзүгүч каражаттар	миң т		2,5		1,5		1,2		2,6		2,1
Баштапкы эмес формадагы пластмассалар	миң т		3,4		2,2		1,9		2,0		2,0
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			37,8		44,5		41,2		57,3		64,2
Кагаз жана картон жана алардан жасалган буюмдар			8,7		8,0		9,7		8,6		8,8
Жибектен же жибектин калдыктарынан токулган кездемелер	млн кв. м		—		2,3		2,8		4,4		7,8
Трикотаж же согулган кездемелер	миң т		1,9		6,0		3,8		8,1		26,2
Унаалар жана транспорттук жабдуулар			27,9		29,9		40,4		46,9		38,5
Ичкилен күймө пориендик кыймылдаткычтардын башка категорияда камтылбаган тетиктери	миң т		0,1		0,2		1,4		2,5		1,4
Өнөр жайдын конкреттүү тармактарына арналган машиналар			7,4		10,3		11,3		15,6		9,2
Жана башка таңгактоо машиналары	даана		47,0		35,0		29,0		28,0		32,0
Электр машиналары, аппараттар жана аспаптар, алардын тетиктери			7,5		6,4		13,5		9,9		10,9
Ар кандай даяр буюмдар			61,7		86,5		109,6		143,9		78,3
Кийим-кече жана ага тиешелүү буюмдар			36,5		64,0		80,3		107,5		47,9
Бут кийим			8,6		10,1		16,8		18,6		12,4
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар			—		—		—		—		—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.30-таблица. Германиядан товарлардын импорту

	2015		2016		2017		2018		2019	
	өлчөө бирдиги	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм АКШ доллары
Бардыгы болуп		89,3	62,4	67,5	74,6	70,2				
Функционалдык бөлүштүрүү*										
Керектөө товарлары		20,1	16,9	23,2	23,9	18,7				
Чийки заттар		0,8	0,7	1,4	2,3	1,3				
Аралык товарлары		23,4	12,8	15,4	15,2	18,6				
Инвестициялык товарлар		41,4	30,0	25,3	31,6	29,9				
Энергия продукциялары		3,5	2,0	2,3	1,6	1,6				
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча										
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал		2,2	1,9	3,3	3,1	2,2				
Суусудуктар жана тамеки		0,5	0,7	0,6	1,4	0,5				
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		0,9	1,1	1,3	2,4	1,2				
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		3,5	2,0	2,3	1,6	1,6				
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		—	—	0,1	—	—				
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		18,7	15,0	14,5	17,6	14,7				
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошпо алганда)	миң т	0,1	10,4	10,3	0,2	9,6				
Эфир майлары, жүзүгүч каражаттар	миң т	0,5	0,7	1,1	0,3	1,1				
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары										
Резина материалдары	миң т	1,7	4,1	4,5	4,7	4,7				
Резина дөңгөлөктөрү	миң даана	151,3	0,4	0,3	1,8	1,4				
Чоюн жана болот	т	359,1	0,1	0,3	119,1	0,5				
Алюминий	т	62,5	0,3	0,2	30,7	0,4				
Унаалар жана транспорттук жабдуулар		48,5	0,2	0,4	50,1	0,3				
Өнөр жайдын конкреттүү тармактарына арналган машиналар		5,3	33,0	27,0	34,6	37,2				
Автоунаалар		26,1	15,2	5,4	9,4	8,1				
Ар кандай даяр буюмдар		6,0	2,7	7,7	10,8	14,2				
Атайын, илимий, контролдук аспаптар жана аппараттар		3,7	4,6	14,0	9,2	8,0				
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—	2,9	3,9	6,6	5,5				

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарын негизинде
*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.31-таблица. Япониядан товарлардын импорту

Бардыгы болуп Функционалдык бөлүштүрүү*	2015		2016		2017		2018		2019		
	единица измерения	физический объем	стоимость млн долл. США	физический объем	стоимость млн долл. США	физический объем	стоимость млн долл. США	физический объем	стоимость млн долл. США	физический объем	стоимость млн долл. США
Керектөө товарлары		16,7	3,3	—	4,4	—	—	—	—	—	—
Чийки заттар		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Аралык товарлары		17,1	10,7	—	16,8	—	—	—	—	—	—
Инвестициялык товарлар		24,0	4,5	—	13,0	—	—	—	—	—	—
Энергия продукциялары		1,5	0,1	—	0,3	—	—	—	—	—	—
<u>ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча</u>											
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Суусундуктар жана тамеки		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар		1,5	0,1	—	0,3	—	—	—	—	—	—
Майлоочу мунай майлары	t	324,2	0,1	—	96,4	—	—	—	—	—	—
Мал жана өсүмдүк майлары, мом		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар		0,8	0,6	—	2,7	—	—	—	—	—	—
<i>Эфир майлары, жүзүгүч каражаттар</i>	t	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Минерал майларына карата присадкалар: антифриздер; майлоочу препараттар</i>	t	130,7	0,3	—	50,7	—	—	—	—	—	—
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Резина дөңгөлөктөрү</i>	миң даана	200,8	6,3	—	196,2	—	—	—	—	—	—
<i>Чоюндан эсе болоттон жасалган, башка категорияларда камтылбаган конструкциялар</i>	t	8,4	0,2	—	23,3	—	—	—	—	—	—
Унаалар жана транспорттук жабдуулар		49,9	10,4	—	22,9	—	—	—	—	—	—
<i>Өнөр жайдын конкреттүү тармактарына арналган машиналар</i>		12,7	1,3	—	4,4	—	—	—	—	—	—
<i>Электр машиналары, аппараттар жана аспаптар, алардын тетиктери</i>		5,8	1,5	—	1,3	—	—	—	—	—	—
<i>Автоунаалар</i>		24,3	5,2	—	7,1	—	—	—	—	—	—
Ар кандай даяр буюмдар		0,7	0,9	—	1,3	—	—	—	—	—	—
<i>Атайын, илимий, контролдук аспаптар жана аппараттар</i>		0,5	0,5	—	1,0	—	—	—	—	—	—
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.32-таблица. Корея Республикасынан товарлардын импорту

	өлчөө бирдиги	2015		2016		2017		2018		2019	
		физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физи-калык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп			54,0		26,0		46,4		27,7		33,1
Функционалдык бөлүштүрүү*											
Керектөө товарлары			13,0		8,5		14,9		6,7		7,6
Чийки заттар			—		—		0,1		—		—
Аралык товарлары			16,4		11,5		20,7		8,5		9,9
Инвестициялык товарлар			23,3		4,9		9,3		10,6		13,8
Энергия продукциялары			1,4		1,1		1,3		1,9		1,7
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча											
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал			1,0		0,5		0,8		0,9		1,1
Суусундуктар жана тамеки			4,8		3,0		3,1		1,9		0,2
Кант кошулган минерал суу жана алкогольсүз суусундуктар	млн л		0,6		0,2		0,1		0,3		0,2
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар			0,2		0,3		0,3		0,3		0,4
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар			1,4		1,1		1,3		1,9		1,7
Майлоочу мунай майлары	миң т		1,4		1,1		1,3		1,1		1,7
Мал жана өсүмдүк майлары, мом			—		—		—		—		—
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар			11,2		5,2		3,0		4,1		6,0
Гликозиддер; темирлер; сары суулар жана ушундай эле продуктылар	т		6,4		1,1		—		1,5		4,8
Медикаменттер (ветеринардык медикаменттерди кошо алганда)	т		1,8		0,8		0,3		2,0		5,4
Эфир майлары, жыуучу каражаттар	миң т		0,1		0,5		0,7		1,2		1,1
Баштапкы формадагы пластмассалар	миң т		6,5		2,3		0,9		0,9		1,3
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			5,3		4,4		7,2		3,0		2,2
Резина дөңгөлөктөрү	миң даана		25,3		0,6		32,8		23,7		0,4
Трикотаж же согулган кездемелер	т		—		—		447,1		0,8		51,2
Чоюн жана болот	миң т		1,5		1,3		0,8		4,0		0,1
Пружиналар жана пружина үчүн тундукелер	миң т		—		0,1		0,2		0,1		0,1
Унаалар жана транспорттук жабдуулар			—		—		—		—		—
Механикалык күрөктөр, экскаваторлор, өзү жүрүүчү сузун жүктөгүчтөр	миң даана		28,3		9,8		22,9		14,4		19,4
Автоунаалар			3,2		0,4		73,0		4,1		6,4
Ар кандай даяр буюмдар			14,5		1,4		2,8		2,9		5,6
Блоктук имараттар			1,9		1,6		7,7		1,2		2,0
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар			0,3		0,4		0,2		0,1		0,2

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде
*Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

I.33-таблица. БАЭден товарлардын импорту

	өлчөө бирлиги	2015		2016		2017		2018		2019	
		физикалык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физикалык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физикалык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физикалык көлөм	наркы, млн АКШ доллары	физикалык көлөм	наркы, млн АКШ доллары
Бардыгы болуп			5,9		3,8		8,6		7,5		13,5
Функционалдык бөлүштүрүү*											
Керектөө товарлары			4,1		2,8		7,0		5,8		11,5
Чийки заттар			—		—		—		0,1		0,1
Аралык товарлары			0,6		0,3		0,7		1,0		1,4
Инвестициялык товарлар			1,1		0,6		0,9		0,5		0,4
Энергия продукциялары			0,1		0,1		—		0,1		0,1
ЭССКнын бөлүктөрү жана ири позициялар боюнча											
Тамак-аш азыктары жана тирүү мал			0,9		0,6		0,4		0,4		0,4
<i>Мөмө-жемиштер жана жаңгактар, жаны жыйналган жана кургатылган</i>	миң т		—		—		—		—		0,1
<i>Кофе, чай, какао жана алар аралаштырып жасалган таттуу азыктар</i>	миң т		0,9		0,1		0,4		0,1		0,1
Суусуңдуктар жана тамеки			0,3		0,4		0,5		0,2		1,0
<i>Тамеки затынан турган сигареттер</i>	млн даана		0,1		41,9		0,1		27,9		0,6
<i>Даяр тамеки</i>	т		54,9		66,5		0,3		30,9		0,4
Отундан тышкары, азык-түлүктөн башка чийки заттар			—		—		—		—		0,1
Минерал отуну, майлоочу майлар жана у.с. материалдар			0,1		0,1		—		0,1		0,1
Мал жана өсүмдүк майлары, мом			0,1		0,1		—		0,1		0,1
Башка категорияларда камтылбаган химиялык заттар жана у.с. продукциялар			1,0		0,7		1,4		1,1		1,5
<i>Эфир майлары, жүзүгүч каражаттар</i>	миң т		0,3		0,6		0,3		0,9		0,4
Материалдын түрү боюнча классификацияланган өнөр жай товарлары			1,1		0,2		0,3		0,3		0,4
<i>Резина дөңгөлөктөрү</i>	миң даана		—		—		—		7,7		0,3
<i>Айнек идиш-аяктар</i>	миң даана		69,1		—		80,5		68,9		0,1
Унаалар жана транспорттук жабдуулар			0,3		1,3		5,9		4,7		9,7
<i>Электр линиялык телефон же телеграф аппараты</i>	миң даана		2,4		0,8		164,7		97,5		8,6
Ар кандай даяр буюмдар			2,0		0,3		0,2		0,5		0,2
ЭССКнын башка категорияларында камтылбаган товарлар жана операциялар			—		—		—		—		0,1

Эскертүү: УСКнын СИФ баасындагы маалыматтарынын негизинде

* Улуттук банкта иштелип чыккан классификация боюнча

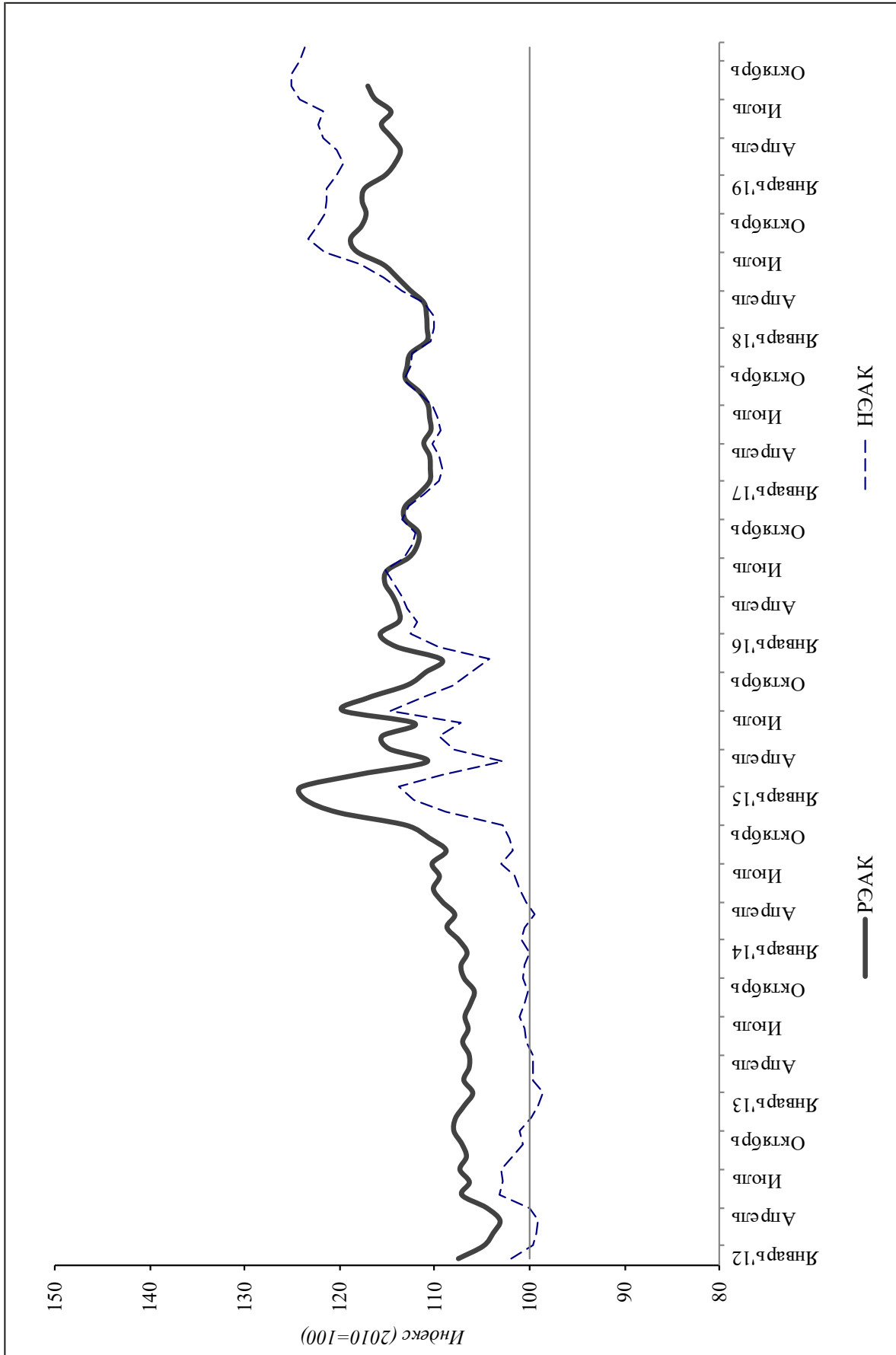
I.34-таблица. Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индекстери: жалпы, ЕАЭБ өлкөлөрү жана ЕАЭБден тышкары өлкөлөр
(базалык мезгил - 2010)

	РЭАК	НЭАК	РЭАК (ЕАЭБ өлкөлөрү)	НЭАК (ЕАЭБ өлкөлөрү)	РЭАК (ЕАЭБден тышкары өлкөлөр)	НЭАК (ЕАЭБден тышкары өлкөлөр)	Сомдун алмашуу курсу (1 сом үчүн АКШ долл.)
Январь'10	99,2	102,7	99,4	102,5	98,9	102,9	0,0226
Февраль	100,8	102,8	101,2	102,7	100,2	102,8	0,0224
Март	100,0	101,3	99,4	100,5	100,8	102,5	0,0223
Апрель	97,3	99,9	96,2	98,7	98,8	101,6	0,0221
Май	97,8	100,7	97,3	100,1	98,7	101,5	0,0218
Июнь	98,3	101,2	98,1	101,1	98,7	101,3	0,0217
Июль	96,9	99,1	96,8	99,1	97,1	99,1	0,0214
Август	97,9	98,8	97,7	98,5	98,3	99,1	0,0215
Сентябрь	100,2	98,9	100,5	99,3	99,7	98,3	0,0214
Октябрь	101,3	98,0	101,9	98,8	100,4	97,0	0,0214
Ноябрь	103,8	98,3	104,8	99,5	102,4	96,7	0,0214
Декабрь	105,5	98,3	105,9	99,2	105,0	97,2	0,0213
Январь'11	104,6	96,4	103,5	96,5	105,9	96,3	0,0211
Февраль	103,6	95,1	101,7	94,4	106,0	96,0	0,0211
Март	103,8	93,7	101,0	92,3	107,6	95,7	0,0211
Апрель	103,5	93,5	100,5	91,9	107,5	95,7	0,0212
Май	103,9	94,9	100,6	93,1	108,3	97,1	0,0216
Июнь	107,9	98,2	105,1	97,2	111,7	99,6	0,0221
Июль	107,9	98,7	104,8	97,6	111,9	100,3	0,0222
Август	108,7	101,0	106,7	100,8	111,4	101,2	0,0224
Сентябрь	108,1	102,1	107,6	103,4	108,9	100,5	0,0222
Октябрь	109,0	104,1	110,1	107,1	107,7	100,2	0,0221
Ноябрь	107,1	102,0	107,8	105,0	106,2	98,3	0,0217
Декабрь	107,9	102,3	109,0	105,7	106,5	97,9	0,0214
Январь'12	107,6	101,8	108,7	105,2	106,0	97,6	0,0214
Февраль	104,9	99,7	104,8	101,8	105,1	97,0	0,0214
Март	103,9	99,2	102,9	100,5	105,3	97,5	0,0214
Апрель	103,2	99,1	102,0	100,4	104,7	97,4	0,0214
Май	104,6	100,0	104,1	102,4	105,3	97,1	0,0213
Июнь	107,2	103,2	108,3	107,8	105,8	97,4	0,0212
Июль	106,4	102,8	106,7	107,2	106,0	97,4	0,0212
Август	107,4	103,1	107,5	107,2	107,3	98,1	0,0214
Сентябрь	106,7	101,8	106,3	105,5	107,2	97,3	0,0213
Октябрь	107,2	100,7	106,4	104,3	108,2	96,4	0,0212
Ноябрь	108,0	101,0	107,5	105,0	108,8	96,2	0,0212
Декабрь	107,9	99,9	106,5	103,0	109,7	96,0	0,0211
Январь'13	106,9	99,1	104,8	101,7	109,7	96,0	0,0210
Февраль	106,0	98,6	103,7	100,8	109,1	95,9	0,0209
Март	107,0	99,7	104,8	102,3	109,9	96,5	0,0209
Апрель	106,4	99,6	104,6	102,7	108,8	95,8	0,0208
Май	106,4	99,5	104,3	102,7	109,3	95,7	0,0207
Июнь	107,1	100,3	105,9	104,6	108,7	95,3	0,0206
Июль	106,5	100,5	105,4	105,1	108,0	95,0	0,0205
Август	106,9	101,1	106,2	106,2	107,7	95,3	0,0205
Сентябрь	106,3	100,5	105,4	105,1	107,5	95,2	0,0204
Октябрь	105,9	100,2	104,5	104,4	107,7	95,4	0,0206
Ноябрь	106,9	100,8	105,6	105,4	108,6	95,5	0,0205
Декабрь	107,3	100,5	106,1	105,4	108,8	94,9	0,0203
Январь'14	106,6	100,1	105,7	105,0	107,9	94,5	0,0201
Февраль	107,5	100,8	109,1	108,6	105,7	92,3	0,0195
Март	108,8	100,5	113,5	111,7	103,4	88,5	0,0184
Апрель	107,9	99,4	110,5	108,6	105,1	89,5	0,0184
Май	109,2	100,3	109,5	107,6	109,0	92,4	0,0189
Июнь	110,2	101,0	109,5	107,6	111,1	93,8	0,0192
Июль	109,5	101,6	108,9	108,4	110,4	94,3	0,0193
Август	110,3	102,9	110,8	110,9	109,8	94,3	0,0192
Сентябрь	108,8	101,7	110,3	110,6	107,2	92,2	0,0186
Октябрь	110,6	102,0	113,9	113,0	107,0	90,6	0,0182
Ноябрь	113,0	102,7	119,7	117,6	105,7	87,8	0,0174

I.34-таблица (уландысы)

	<i>РЭАК</i>	<i>НЭАК</i>	<i>РЭАК (ЕАЭБ өлкөлөрү)</i>	<i>НЭАК (ЕАЭБ өлкөлөрү)</i>	<i>РЭАК (ЕАЭБден тышкары өлкөлөр)</i>	<i>НЭАК (ЕАЭБден тышкары өлкөлөр)</i>	<i>Сомдун алмашуу курсу (1 сом үчүн АКШ долл.)</i>
Декабрь	120,2	108,8	132,2	130,5	107,7	88,3	0,0172
Январь'15	123,6	112,2	139,4	139,5	107,7	87,3	0,0168
Февраль	124,1	113,8	140,5	142,3	107,6	88,0	0,0165
Март	117,9	109,2	129,5	132,4	105,8	87,4	0,0161
Апрель	110,8	102,9	117,6	120,1	103,5	86,1	0,0158
Май	114,8	107,9	120,4	124,4	108,7	91,5	0,0169
Июнь	115,6	109,6	123,6	128,8	106,9	90,9	0,0167
Июль	112,1	107,3	120,8	127,0	102,7	87,9	0,0161
Август	119,7	114,6	135,6	142,5	103,1	88,3	0,0159
Сентябрь	117,1	111,4	137,0	143,4	97,1	82,6	0,0148
Октябрь	112,9	108,2	130,6	138,9	95,2	80,7	0,0145
Ноябрь	111,0	106,2	130,1	139,3	92,5	77,8	0,0139
Декабрь	109,3	104,3	130,7	139,9	89,0	74,5	0,0132
Январь'16	114,0	109,6	141,0	152,5	89,4	75,2	0,0132
Февраль	115,8	112,5	145,1	158,4	89,3	76,0	0,0134
Март	113,8	111,8	138,6	153,4	90,8	78,0	0,0138
Апрель	113,9	113,0	136,1	152,3	93,2	80,8	0,0144
Май	114,5	113,5	135,4	151,9	94,9	82,0	0,0146
Июнь	115,3	114,4	136,5	153,7	95,7	82,6	0,0147
Июль	115,0	115,1	135,6	154,2	96,1	83,7	0,0148
Август	112,8	113,3	133,5	152,4	93,9	82,1	0,0146
Сентябрь	111,9	112,3	131,8	150,5	93,8	82,0	0,0145
Октябрь	111,8	112,1	129,4	147,7	95,6	83,4	0,0146
Ноябрь	113,2	113,3	130,7	149,3	97,1	84,5	0,0145
Декабрь	113,2	112,7	127,9	145,5	99,5	86,1	0,0144
Январь'17	111,7	111,1	124,4	141,0	100,0	86,6	0,0144
Февраль	110,6	109,6	121,8	137,9	100,1	86,3	0,0144
Март	110,5	109,1	121,0	136,6	100,8	86,5	0,0145
Апрель	110,6	109,5	119,6	135,5	102,2	88,0	0,0147
Май	111,2	110,3	120,8	137,2	102,2	88,2	0,0148
Июнь	110,4	109,4	120,6	137,1	101,1	86,9	0,0146
Июль	110,6	109,7	122,8	140,0	99,5	85,7	0,0145
Август	110,8	110,3	124,6	142,1	98,4	85,4	0,0145
Сентябрь	111,6	111,9	123,1	141,1	101,3	88,7	0,0146
Октябрь	113,1	113,2	123,3	141,3	104,0	90,9	0,0146
Ноябрь	112,9	112,6	123,0	140,4	103,9	90,5	0,0144
Декабрь	112,6	112,3	122,6	139,8	103,5	90,4	0,0144
Январь'18	110,9	110,4	120,8	137,4	102,1	89,3	0,0145
Февраль	110,8	110,0	121,6	137,7	101,5	88,8	0,0146
Март	110,9	110,1	121,5	138,5	101,9	88,8	0,0147
Апрель	111,2	111,2	124,0	142,6	100,5	88,2	0,0146
Май	112,7	113,4	126,3	146,4	101,4	89,7	0,0146
Июнь	114,0	115,4	127,4	148,4	103,0	91,5	0,0146
Июль	115,5	117,8	128,1	150,7	105,1	94,2	0,0147
Август	118,2	121,6	131,8	155,8	107,4	97,5	0,0146
Сентябрь	118,9	123,3	134,1	158,9	106,8	98,4	0,0145
Октябрь	117,7	122,5	132,1	156,7	106,2	98,3	0,0144
Ноябрь	117,2	121,5	131,3	155,6	105,9	97,2	0,0143
Декабрь	117,7	121,4	132,8	157,4	105,6	96,2	0,0143
Январь'19	117,4	121,4	134,1	159,6	104,3	95,2	0,0143
Февраль	115,2	120,3	131,3	157,3	102,8	95,1	0,0143
Март	114,2	119,6	129,3	155,9	102,4	95,0	0,0143
Апрель	113,7	120,3	127,9	155,4	102,5	96,0	0,0143
Май	114,6	121,8	127,8	155,8	104,2	98,0	0,0143
Июнь	115,6	122,2	127,8	154,8	105,8	99,0	0,0143
Июль	114,6	121,7	126,4	153,4	105,0	98,9	0,0144
Август	116,3	124,2	129,1	156,7	105,9	100,6	0,0143
Сентябрь	117,1	125,1	129,4	156,5	106,9	102,1	0,0143
Октябрь	116,7	125,1	129,0	155,6	106,6	102,5	0,0143
Ноябрь	116,4	124,2	128,8	154,7	106,2	101,7	0,0143
Декабрь	116,4	123,6	127,7	152,9	107,0	101,9	0,0143

1.1-график. Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индекстери

I.35-таблица. Кыргыз Республикасына тике чет өлкө инвестицияларынын таза агылып кирүүсүнүн географиялык түзүмү*
(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	1 141,7	615,9	192,8	144,2	210,7
ЕАЭБден тышкары өлкөлөр	629,2	336,3	125,7	184,3	214,5
Азербайджан	—	—	0,1	0,1	0,7
Улуу Британия	9,7	0,2	-24,6	-21,6	41,7
Виргин аралдары, Улуу Британия	-3,3	0,1	-1,9	5,9	7,1
Германия	5,0	-0,4	32,8	7,2	-0,2
Канада	130,1	103,1	121,5	92,2	110,3
Кипр	26,3	12,5	2,7	1,0	23,6
Кытай	360,9	174,9	36,0	67,2	-94,7
Катар	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0
Нидерланд	13,2	9,4	15,2	48,2	48,9
Башка эл аралык уюмдар	0,0	0,0	-7,2	-5,7	7,5
АКШ	9,0	2,2	0,3	-10,0	4,0
Түркия	72,2	25,6	10,1	-20,2	-41,1
Украина	—	-0,1	0,5	—	-0,4
Швейцария	4,6	2,7	4,8	13,8	102,4
Япония	0,0	0,0	8,1	0,3	5,8
Башка өлкөлөр	1,5	6,2	-72,8	-1,1	-0,9
ЕАЭБ өлкөлөрү	512,5	279,6	67,1	-40,1	-3,8
Беларусь	17,6	-17,6	—	—	0,2
Казакстан	5,3	16,0	-7,3	-33,2	-8,5
Россия	489,7	281,1	74,4	-6,9	4,5

* Улуттук банктын баа берүүлөрүн эске алуу менен УСКнын маалыматтары. "Экономикалык иштин түрлөрү боюнча мамлекеттик классификаторго" (3-версиясы) ылайык

I.36-таблица. Кыргыз Республикасына экономикалык иштин түрлөрү боюнча тике чет өлкө инвестициялары*
(млн АКШ долларында)

	2015	2016	2017	2018	2019
Бардыгы болуп	1 141,7	615,9	-107,2	144,2	210,7
Айыл чарба, токой чарбасы жана балык уулоочулук	—	0,1	-0,6	2,2	-2,2
Пайдалуу кендерди казып алуу	13,2	26,2	27,7	28,8	53,9
Иштетүү өндүрүшү (иштетүү өнөр жайы)	478,6	169,0	-68,6	152,2	105,5
Электр энергиясы, газ, буу жана тазаланган аба менен камсыздоо	127,1	120,6	65,3	-5,0	3,9
Курулуш	59,2	22,3	-19,0	10,1	-37,7
Дүң жана чекене соода; автоунаа жана мотоциклдерди оңдоо	31,9	-17,5	13,3	7,6	20,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	-2,1	—	-11,9	3,2	-15,7
Мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	—	2,0	-0,9	-12,1	—
Маалымат жана байланыш	4,5	0,9	11,6	42,1	119,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	287,3	172,8	37,5	11,8	28,0
Кыймылсыз мүлк операциялары	2,8	-0,2	-3,9	-28,4	0,5
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	139,8	119,8	-162,3	-65,0	-66,9
Администрациялык жана көмөкчү иш	—	—	0,1	-2,0	2,1
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык тейлөө	-0,8	—	-0,2	-1,1	0,1
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	—	—	4,7	-0,2	0,1

* Улуттук банктын баа берүүлөрүн эске алуу менен УСКнын маалыматтары. "Экономикалык иштин түрлөрү боюнча мамлекеттик классификаторго" (3-версиясы) ылайык

I.37-таблица. Эл аралык камдар (бир мезгилдин акырына карата)¹

	2015	2016	2017	2018	2019
Дүң камдар, млн АКШ долларында	1 778,3	1 969,1	2 176,5	2 155,5	2 424,1
Камдык активдер*, млн АКШ долларында	1 467,9	1 773,3	1 970,7	1 919,2	2 176,4
Дүң камдар, товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр импортунун айларында	4,5	4,6	4,4	4,6	5,2
Камдык активдер, товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр импортунун айларында	3,7	4,2	4,0	4,1	4,7

¹ ЭВФтеги камдык позицияны кошо алганда

* ЭВФтин методологиясына ылайык эл аралык резервдик активдерде конвертацияланган валютада гана болгон активдер камтылат (АКШ доллары, евро, фунт стерлинг, япон йенасы, швейцария франкы, австралия доллары жана канада доллары).

I.38-таблица. Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестицияларынын балансы

(млн АКШ долларында)

	31.12.2018 карата калдык	Жүргүзүлгөн операциялардан улам өзгөрүүлөр	Баалардын өзгөрүүсү	Курстардын өзгөрүүсү	Башка өзгөрүүлөр	31.12.19 карата калдык
A	1	2	3	4	5	6
А. Активдер	4 284,1	114,1	357,1	22,1	142,2	4 919,7
Чет өлкөгө тике инвестициялар ¹	630,3	2,1	258,6	18,9	0,2	910,1
Портфельдик инвестициялар	194,8	-24,8	—	—	—	170,0
Акционердик капиталга	—	—	—	—	—	—
Карыздык баалуу кагаздар	194,8	-24,8	—	—	—	170,0
Финансы деривативдери	5,1	4,4	—	0,3	—	9,7
Башка инвестициялар	1 534,7	116,0	-0,1	2,1	0,8	1 653,5
Накталай акча жана депозиттер	946,5	34,0	-0,1	3,0	—	983,4
Кредиттер	39,7	0,9	—	0,2	0,1	40,9
АКЖО	—	—	—	—	—	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	—	—	—	—	—	—
Банктар	7,4	0,9	—	0,2	—	8,4
Башка секторлор	32,4	—	—	—	0,1	32,5
Соода кредиттери	548,4	81,1	—	-1,0	0,7	629,2
Башка активдер	—	—	—	—	—	—
Камдык активдер	1 919,2	16,5	98,6	0,8	141,2	2 176,4
Монетардык алтын	460,3	—	99,7	—	141,2	701,2
АКУ	136,5	11,2	—	-0,5	—	147,1
ЭВФтеги камдык позиция	—	—	—	—	—	—
Чет өлкө валютасы	1 322,4	5,3	-1,0	1,3	—	1 328,0
Накталай акча жана депозиттер	856,2	7,8	—	-1,0	—	863,0
Чет өлкө баалуу кагаздары	466,2	-2,5	-1,0	2,3	—	465,0
Б. Милдеттенмелер	11 692,9	496,7	—	1,9	50,1	12 241,6
Кыргыз Республикасына тике инвестициялар ¹	5 300,5	210,7	—	2,1	77,1	5 590,4
Портфельдик инвестициялар	4,3	0,2	—	-0,2	0,2	4,4
Акционердик капиталга	—	—	—	—	—	—
Карыздык баалуу кагаздар	4,3	0,2	—	-0,2	0,2	4,4
Финансы деривативдери	5,1	4,4	—	0,2	—	9,7
Башка инвестициялар	6 383,0	281,4	—	-0,2	-27,1	6 637,1
Накталай акча жана депозиттер	162,2	16,4	—	16,2	—	194,8
Кредиттер	5 209,1	203,5	—	-16,0	-43,5	5 353,1
АКЖО	2,3	-2,3	—	—	—	—
Мамлекеттик башкаруу сектору	3 823,4	42,9	—	-15,6	—	3 850,7
Банктар	211,6	29,7	—	—	-0,2	241,1
Башка секторлор	1 171,8	133,1	—	-0,3	-43,3	1 261,3
Соода кредиттери	894,2	61,5	—	0,2	16,4	972,3
Башка милдеттенмелер ²	117,5	—	—	-0,7	—	116,8
В. Эл аралык таза инвестициялык позиция (А-Б)	-7 408,8	-382,6	357,1	20,2	92,1	-7 321,9

¹ Улуттук банктын баа берүүлөрүн эске алуу менен.² Мында өлкөлөрдүн төлөм теңдемин колдоого алуу үчүн ЭВФке мүчө болгон өлкөлөр арасында АКУну бөлүштүрүү камтылат.

II тиркеме. Кыргыз Республикасынын төлөм теңдемин түзүү ыкмасы

1. Киришүү

Төлөм теңдеминде Кыргыз Республикасынын белгилүү бир мезгил ичинде башка өлкөлөр менен жүргүзүлгөн тышкы экономикалык операциялары чагылдырылат. Мындай товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр, кирешелер менен операциялар, ошондой эле активдер жана милдеттенмелер менен операциялар резиденттер жана резидент эместер ортосунда ишке ашырылат.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми (мындан ары – төлөм теңдеми) ЭВФ тарабынан иштелип чыккан “Төлөм теңдеми боюнча колдонмонун” 5-чыгарылышына ылайык даярдалат.

Төлөм теңдеми Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) тарабынан түзүлөт жана ал Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин (мындан ары – Улуттук статистика комитети), Улуттук банктын, коммерциялык банктардын, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Мамлекеттик бажы кызматынын, Тышкы иштер министрлигинин, ошондой эле башка министрликтердин, уюмдардын жана ишканалардын маалыматтарына негизденет.

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө” мыйзамы жана Өкмөт менен Улуттук банктын ченемдик актылары маалыматты топтоонун жана алардын купуя сакталышынын мыйзамдуу негизин камсыз кылат.

Төлөм теңдеми чейрек сайын, миллион АКШ долларында, отчеттук мезгил аяктагандан кийин бир чейрек өткөндөн кийин түзүлөт. Төлөм теңдеминдеги маалыматтар бул басылмадан тышкары ай сайын чыгарылуучу Улуттук банктын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетенинде” жана Жылдык отчетунда жарыяланат. Мындан тышкары, төлөм теңдеминде камтылган маалыматтар Улуттук статистика комитетинин “Кыргыз Республикасынын тышкы соода жүргүзүүсү”, “Кыргыз Республикасынын ар жылдык статистикалык маалыматтары” жылдык басылмаларында жарыяланып турат. Төлөм теңдеми жана эл аралык инвестициялык позиция боюнча маалыматтар “Төлөм теңдеминин статистикасы боюнча жылдык маалымат” жана “Эл аралык финансы статистикасы” басылмаларында жарыяланышы үчүн ЭВФке сунушталат.

2. Төлөм теңдемин түзүүнүн негизги эрежелери

Төлөм теңдемин түзүүдө пайдаланылуучу резиденттик аныктамага ылайык, резидент катары бир жыл же андан ашык убакыт бою республиканын экономикалык чөйрөсүндө иш алып барган же ишкердикти жүргүзүүгө ниеттенген жеке адамдар, ошондой эле Кыргызстанда олуттуу көлөмдө товар өндүргөн жана/же кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштаган же болбосо республиканын аймагында жайгашкан жер тилкелерге, курулмаларга жана өндүрүштүк бирдиктерге ээ юридикалык жактар саналат.

Төлөм теңдемин түзүү эрежелерине ылайык, ар бир операция эки жазуу менен чагылдырылат, алардын биринчиси бир статьянын кредитине, ал эми экинчиси – башка статьянын дебетине таандык. Финансылык операциялар чегерүү ыкмасында чагылдырылат, б.а. чегерилген, бирок ошол учурда төлөнө элек сумма чагылдырылат.

II таблица. 1. Төлөм тендемин түзүүнүн негизги эрежелери

Операция	Кредит, плюс (+)	Дебет, минус (-)
Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр экспорту	Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр импорту
Кирешелер	Алууга карата кирешелер	Төлөөгө карата кирешелер
Трансферттер	Каражаттарды алуу	Каражаттарды өткөрүп берүү
Финансылык инструменттер менен операциялар	Чет өлкө активдерин (талаптарды) азайтуу	Чет өлкө активдерин (талаптарды) көбөйтүү
	Чет өлкө милдеттенмелерин көбөйтүү	Чет өлкө милдеттенмелерин азайтуу

Кош жазуу принцибине ылайык, бардык кредиттик жазуулар суммасы бардык дебеттик жазуулар суммасына барабар болууга, демек теория боюнча жалпы сальдо дайыма нөлгө барабар болууга тийиш экендигин белгилеп кетүү зарыл. Бирок, иш жүзүндө баланстын жыйынтык сальдосу эч качан нөлгө жеткен эмес. Мунун себеби катары, төлөм тендемин түзүү үчүн пайдаланылган маалымат ар башка булактардан келип түшөөрү саналат. Мисалы, товарлар экспорту боюнча маалымат бажы статистикасынын негизинде түзүлөт, ошол эле учурда экспорт боюнча валюта түрүндө алынган пайда боюнча маалымат банктык отчеттордон алынат. Ошентип, бири-биринен көз карандысыз булактардан алынган маалыматтарды пайдалануунун натыйжасында калыптанган нөлдүк эмес маанидеги сальдо “таза каталар жана калтырып кетүүлөр” деп аталган кошумча статья менен теңдештирилет, ал чоңдугу боюнча сальдого барабар, бирок терс мааниге ээ.

3. Төлөм тендеминин түзүмү жана маалымат базасы

Кыргыз Республикасынын төлөм тендемин түзүү үчүн олуттуу көлөмдөгү маалымат пайдаланылат, мында бир статья үчүн бир эле учурда бир нече маалымат булактары пайдаланылышы мүмкүн. II.2-таблицасында Кыргыз Республикасынын төлөм тендемин түзүүдө кандай маалымат колдонулаары жана кандай булактардан маалымат алынаары чагылдырылган.

Төлөм тендеминин операциялары күндөлүк операциялар эсеби, ошондой эле капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби болуп эки негизги эсептер тобуна биригет. Күндөлүк операциялар эсебинде товарлар, кызмат көрсөтүүлөр, кирешелер жана күндөлүк трансферттер менен операциялар чагылдырылат. Ал эми капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби капиталдык эсептен жана финансылык эсептен турат жана анда күндөлүк операциялар эсебинде чагылдырылуучу товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр агымы кандайча каржылоого алына тургандыгы келтирилет.

Соода балансы. Соода балансы товарлардын FOB баасындагы экспорт менен импорт наркынын ортосундагы айырманы билдирет. Товарлардын FOB баасындагы экспортунун жана товарлардын СИФ баасындагы импортунун наркы тууралуу маалымат Улуттук статистика комитетинен алынат жана алар бажы органдарынан, ишканалардан алынган маалыматтарга, анын ичинде аларды алып кирүү жана алып чыгуу бажы органдары тарабынан эсепке алынбаган газды, электр энергиясын, бункерде сакталган отун экспорту жана импорту боюнча маалыматтарга, ошондой эле Улуттук статистика комитетинин республиканын коңшу өлкөлөр менен чектеш аймактарда жайгашкан мал базарларды изилдөө маалыматтарына негизденет. Улуттук статистика комитети товарлар экспорту жөнүндө маалыматтарга Кыргыз Республикасынын аэропортторунда чет өлкөлүк авиакомпаниялар тарабынан сатылып алынган товарлар боюнча маалыматты, ал эми импорт боюнча маалыматтарга – чет мамлекеттердин портторунда Кыргыз Республикасынын резиденттери-авиа-темир жол компаниялары тарабынан сатылып алынган товарлар боюнча маалыматты кошумчалайт.

СИФ баасындагы импорт наркын FOB баасында эсептөө, Улуттук статистика комитетинин өздүк изилдөө ишинин негизинде товарлар импортуна байланыштуу транспорттук жана камсыздандыруу чыгашаларын бөлүп алуу менен жүргүзүлөт.

2006-жылдан тартып 2015-жылга чейинки мезгил аралыгында Улуттук статистика комитети товарлар экспортунун статьясын бажы статистикасында эске алынбай калган айыл чарба

продукциясынын негизги түрлөрүн экспорттоо көлөмүнө жеткире эсептөөлөрдү жүргүзгөн. Бир жолку жеткире эсептөө отчеттук жыл ичинде алынган маалыматтарга карата колдонулган жана ал баланстык ыкмага негизденген: “ресурстар” минус “пайдалануу”, мында “ресурстар” – бул өндүрүш плюс импорт, ал эми “пайдалануу” – өздүк керектөө плюс өндүрүштүк керектөө плюс экспорт плюс жоготуулар. Кыргыз Республикасы ЕАЭБга мүчө катары киргендигине жана бирдиктүү бажы чөйрөсү түзүлгөндүгүнө байланыштуу, 2015-жылдын 3-чейрегинен тартып азыркы учурга чейин Улуттук статистика комитети товарлар экспорту жана импортунун жалпы көлөмүнө Улуттук статистика комитети тарабынан жүргүзүлгөн ЕАЭБ өлкөлөрү менен өз ара соода жүргүзгөн жеке адамдардын ишине тандалма иликтөөлөрдү жүргүзүү жыйынтыгын бириктирет.

Өз кезегинде Улуттук банк, төлөм теңдемин түзүү талаптарына ылайык, Улуттук статистика комитетинин тышкы соода боюнча расмий маалыматтарын өз кошумча баа берүү маалыматтары: 2015-жылга чейин колдонулган “алып сатарлык соода жүргүзүү” реэкспорту боюнча маалыматтар жана 2011-жылдан тартып азыркы учурга чейин – мунай заттар реэкспорту боюнча маалыматтар менен толуктайт.

Кызмат көрсөтүүлөр. Эл аралык кызмат көрсөтүүлөр экспорту жана импорту Улуттук статистика комитети тарабынан топтолгон маалыматтардын (8-ВЭС “Кызмат көрсөтүүлөр экспорту жана импорту жөнүндө отчет” формасы жана баа берүү маалыматтары) жана Улуттук банк тарабынан камсыздалуучу банктык статистика маалыматтарынын негизинде эсептелет.

Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр, эң башкысы, Улуттук статистика комитетинин маалыматтарынын негизинде аныкталат. Улуттук банк банктык статистика маалыматтарынын негизинде автоунаада жүргүнчүлөрдү ташуу, башка темир жол кызмат көрсөтүүлөрү, башка транспорт түрлөрүндө ташуу жана жүк ташуучу транспорт кызматтарын сунуштаган агенттиктер боюнча маалыматтарды топтоону жүзөгө ашырган.

“Кыдыруулар” статьясына баа берүү Улуттук статистика комитети тарабынан республикага келген (республикадан кеткен) жарандардын санына негизденген ыкмага ылайык ишке ашырылат. Бул маалыматтарга кошумча Улуттук статистика комитети тарабынан топтолгон банктык статистиканын жана мекемелердин маалыматтарынын негизинде түзүлгөн билим берүү жана саламаттыкты сактоо чөйрөсүндө кызмат көрсөтүүлөр эске алынат.

Курулуш, компьютер жана маалымат, мамлекеттик, финансылык жана башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөр боюнча маалыматтар Улуттук банк тарабынан коммерциялык банктардын отчетторунун, ишканалардын, Тышкы иштер министрлигинин жана Улуттук банктын ички булактарынан алынган маалыматтардын базасында түзүлөт.

Башка кызмат көрсөтүүлөрдө алар Улуттук статистика комитетинин жана банктык статистика маалыматтарынан алынган, жогоруда белгиленген статьяларда камтылбаган ар кандай эл аралык кызмат көрсөтүү түрлөрү камтылат.

Кирешелер. Бул статьяда өндүрүш факторлорун, атап айтканда: эмгек жана капиталды пайдалануу же сунуштоо үчүн төлөмдөр жана келип түшүүлөр камтылат жана алар эки эсепке: эмгекке төлөөлөр жана инвестициялардан кирешелер болуп бөлүнөт. Эмгекке төлөөлөрдө резидент эместердин Кыргыз Республикасынын резиденттеринен алган эмгек акысы же тескерисинче, резиденттердин резидент эместерден алган эмгек акысы камтылат. Тике, портфельдик жана башка инвестициялардан түшкөн кирешелерде резиденттердин чет өлкөлүк финансылык активдерине жана милдеттенмелерине кошуп эсептелинген келип түшүүлөр жана төлөмдөр камтылат. Тике жана портфельдик инвестициялардан түшкөн кирешелер боюнча маалыматтар ишканалардан жана банктык эмес финансы-кредит уюмдарынан алынган отчеттордун негизинде Улуттук статистика комитетинен, ошондой эле банктык статистикадан алынат. Башка инвестициялардан кирешелер боюнча маалыматтар Улуттук банктын ички булактарынан (ЭВФ кредиттери жана Улуттук банк тарабынан тейлөөгө алынган кредиттер боюнча пайыздар), Финансы министрлигинен (мамлекеттик кредиттер боюнча пайыздар) жана ишканалардан (мамлекеттик эмес кредиттер боюнча пайыздар) алынат. Эмгекке төлөөлөр боюнча маалыматтар Улуттук статистика комитети жана Улуттук банк тарабынан чет өлкөлүк жумушчуларды ишке тарткан ишканалардан алынат.

Трансферттер. Трансферттер күндөлүк эсепте чагылдырылуучу - күндөлүк жана капиталдык эсепте чагылдырылуучу - капиталдык трансферттер болуп бөлүнөт. **Капиталдык трансферттерге** өзүндө төмөнкүлөрдү камтыган трансферттер кирет: негизги капиталга менчик укукту өткөрүп берүү; кредитордун карызды жокко чыгаруусу; негизги капиталды сатып алууга же сатууга байланыштуу акчалай активдерди өткөрүп берүү; анда мигранттар өзүнүн резиденттигин өзгөртүп, башка жакка которулганда, алардын мүлкү жана финансылык активдер агымын компенсациялаган жазуу болуп саналган, калктын миграциясына байланыштуу трансферттер. Трансферттердин калган бардык түрлөрү **күндөлүк трансферттерге** кирет. Биздин өлкөгө мүнөздүү күндөлүк трансферттер катары гуманитардык жардам саналат, ал төлөм тендемине дебет боюнча товарлар импорту, ал эми кредит боюнча – трансферт катары компенсациялоочу өткөрүү катары чагылдырылат. Күндөлүк расмий трансферттерге товарлар жана техникалык жардам түрүндө гранттар, ошондой эле эл аралык уюмдардын фондуна чегерүүлөр кирет. Гуманитардык жардам боюнча маалымат Улуттук статистика комитетинен товарлар импорту жөнүндө маалымат менен бирге сунушталат. Техникалык жардамга баа берүүдө ЭВФтин маалыматтары колдонулат. Эл аралык уюмдардын фондуларына чегерүүлөр боюнча маалыматтар Улуттук банк тарабынан түзүлөт. Жеке күндөлүк трансферттер, эң башкысы, калктын чет өлкөлөргө жана чет өлкөлөрдөн акча которуулары катары берилет. Мындай маалыматтарды Улуттук банк банктык статистика маалыматтарынын жана Улуттук статистика комитети тарабынан сунушталган почта аркылуу которуулар боюнча маалыматтардын негизинде түзөт. Капиталдык расмий трансферттердин көлөмүн аныктоо үчүн Улуттук банк товарлар түрүндөгү гранттардын жалпы көлөмүнөн капиталдык товарларды бөлүп көрсөтөт. Мындай маалымат Улуттук статистика комитетинен алынат. Мигранттардын трансферттерин Улуттук банк, Улуттук статистика комитетинен алынган мигранттардын саны жөнүндө маалыматтардын негизинде баа берүү жана мигранттар тарабынан алынып келинген/алынып чыккан активдердин орточо баасына баа берүү аркылуу аныктайт.

2000-жылдан тартып Улуттук банк “чет өлкөдө иштеп жаткандардын акча которуулары” статьясы боюнча кошумча баа берүүнү жүргүзүп келет. Кошумча баа берүү суммасы расмий катталган акча которуулар жана кошумча эсептөө коэффициенти катары аныкталат. Дүйнө коомчулугу тарабынан иштеп жаткандардын акча которууларга иликтөө иши жүргүзүлүп жатат жана ар бир иликтөө ишинде нақ формада капиталдын агылып кирүүсүнө баа берилүүдө. Өз баа берүүсүндө Улуттук банк иликтөө маалыматтарына таянышы жана жыл сайын коэффициенти өзгөртүшү мүмкүн.

Финансылык эсеп. Финансылык эсепте, анын натыйжасында резиденттердин чет өлкөлүк активдери жана милдеттенмелери көбөйгөн же азайган операциялар камтылат. Резидент чет өлкөлүк активдерди резидент эместен гана эмес, резиденттен да сатып алуу мүмкүнчүлүгүнө ээ болгондугуна байланыштуу, финансылык эсепте резиденттер ортосунда чет өлкөлүк активдер менен операциялар да чагылдырылышы мүмкүн. Финансылык эсептин алкагында активдин ар бир түрү боюнча операциялар ачык-айкындуу чагылдырылат. Ошентип, жазууларда белгилүү бир мезгил аралыгында ошол түрдөгү активдер же милдеттенмелер менен бардык алгылыктуу жана терс операциялардын таза суммардык өзгөрүүсү чагылдырылат. Активдер суммасынын таза азайуусу жана милдеттенмелер суммасынын таза көбөйүүсү кредит боюнча, ал эми активдер суммасынын көбөйүүсү жана милдеттенмелер суммасынын таза кыскаруусу дебет боюнча катталат. Финансылык эсеп компоненттери функционалдык белгиси боюнча классификацияланат жана тике инвестициялар, портфельдик инвестициялар, башка инвестициялар жана камдык активдер болуп бөлүнөт.

Тике инвестицияларда бир өлкөнүн жеке адамдары жана юридикалык жактары (тике инвестор) башка өлкөнүн (тике инвестицияларга ээ ишкана) чарба бирдигин тескөөдө катышуу максатында жүзөгө ашырган инвестициялары чагылдырылат. Тике инвестициялар катары тике инвестордун ишкананын капиталында катышуу формасында капитал салуулар гана эмес, тике инвестор менен ишкана – тике инвестициялоо объекти ортосунда инвестициялардын бардык формалары классификацияланат. Тике инвестордун ишканага сунуштаган кредиттерин же тике

инвестиция катары каралган, жерди узак мөөнөткө ижарага берүүнү мисал катары келтирүүгө болот. Тике инвестициялар чет өлкөгө же болбосо ички экономикага инвестициялар болуп бөлүнөт. Тике инвестициялар боюнча маалыматты Улуттук банк Улуттук статистика комитетинен, ошондой эле айрым ири биргелешкен ишканалардан алат. 2015-жыл үчүн төлөм тендеми (2011-жылдан тартып кайра кароого алынган) жарыялангандан тартып Улуттук статистика комитетинин өлкөгө, ошондой эле чет өлкөлөргө тике чет өлкө инвестициялары боюнча маалыматтарына Улуттук банк тарабынан кошумча баа берилген.

Портфельдик инвестицияларда баалуу кагаздар жана карыздык кагаздар менен операциялар, киреше алуу үчүн гана ишке ашырылуучу операциялар чагылдырылат. Тике инвестицияларды портфельдик инвестициялардан чектөөнүн шарттуу критерийи катары инвестордун ишкананын жөнөкөй акцияларынын 10 же андан жогору пайызына ээлик кылуусу саналат. Портфельдик инвестициялар, өз кезегинде, активдер жана милдеттенмелер менен операциялар, ошондой эле финансылык инструмент түрү (капиталда катышууну камсыз кылган баалуу кагаздар жана карыздык баалуу кагаздар) боюнча классификацияланат. Портфельдик инвестициялар боюнча маалыматтарды Улуттук банк ички булактардан, Улуттук статистика комитетинен, коммерциялык банктардан, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө боюнча мамлекеттик кызматынан жана ири биргелешкен ишканалардан алат.

Финансылык деривативдер – бул, финансылык инструменттер, алар айрым башка финансылык инструменттерге же мүнөздөмөлөргө (чет өлкө валютасы, мамлекеттик облигациялар, акцияларга баа индекстери, пайыздык чендер ж.б.), же болбосо кийин сатылып алынышы же сатылышы мүмкүн болгон кандайдыр бир биржа товарларына (алтын, кант, кофе ж.б.) “байланыштыруу” шартында жүзөгө ашырылат. Финансылык деривативдер ээлерине келечекте белгиленген мөөнөттө белгилүү бир активдерди, мисалы, нак акча, баштапкы финансылык инструмент түрүндө ж.б. алууга укугун алдын ала сүйлөшүүнү камсыз кылат. Туунду финансылык инструменттерге опциондор (валюталык, пайыздык, товардык ж.б.), жүгүртүүдөгү финансылык фьючерстер, варранттар, ошондой эле валюталык же пайыздык своптор жөнүндө келишим сыяктуу инструменттер кирет. Туунду инструменттер менен бүтүмдөр өзүнчө операциялар тобу катары бөлүнөт (эң башкысы, финансылык); алар туунду контракттардын негизин түзгөн жана алардын мүнөздөмөлөрүнө “байланыштырылган” баалуу кагаздар же товарлар менен операцияларды каттоодон өзүнчө эсепке алынат. Кыргыз Республикасынын төлөм тендеминде финансылык деривативдер коммерциялык банктардын туунду инструменттери түрүндө берилет.

Башка инвестициялар активдер, милдеттенмелер менен операцияларга классификацияланат жана өзүндө кредиттерди, кредиттик жана дебеттик карызды, депозиттерди, нак чет өлкө валютасын жана улуттук валютаны, ошондой эле жогоруда аталган категорияларга кирбеген башка активдерди жана милдеттенмелерди камтыйт. Коммерциялык банктардын чет өлкө активдери/милдеттенмелери боюнча маалыматтары Улуттук банк коммерциялык банктардын отчетторунан алат. Ал эми Өкмөт тарабынан же болбосо Өкмөттүн гарантиясы алдында алынган чет өлкө кредиттери, ошондой эле аларды тейлөө боюнча маалымат Финансы министрлигинен, ишканалардан жана ички булактардан алынат. Улуттук банк тарабынан тейлөөгө алынган кредиттер боюнча маалымат ички булактардан алынат. Мамлекеттик эмес кредиттер боюнча маалымат Улуттук статистика комитети тарабынан кредит алган ишканалардын отчетторунун негизинде сунушталат. Ишкана-резиденттердин (соода кредиттери) кредиттик жана дебитордук карызы боюнча маалыматтар жана ишканалардын чет өлкөдөгү эсептери боюнча маалыматтар Улуттук банкка ошол ишканалардан маалыматты топтогон Улуттук статистика комитети тарабынан сунушталат. Эң биринчиден, Кыргызстандын эл аралык финансылык институттардын фондуларына салымы катары башка активдер боюнча маалымат Улуттук банкка Финансы министрлиги жана Улуттук банктын ички булактарынан алынат. Төлөм тендеми чегерүү ыкмасында түзүлгөндүктөн, кредит боюнча негизги суммада жана ордун жабуу пайыздарында белгилүү бир мезгил аралыгы үчүн эсептелинген, бирок мөөнөтү өтүп кетиши мүмкүн болгон, б.а. өз убагында төлөнбөгөн сумма чагылдырылат. Эсептелинген жана айкын төлөнгөн суммалар ортосундагы айырма, мөөнөтү өткөрүлгөн сумманы өзгөртүү катары “башка

инвестициялар” статьясында чагылдырылат. Мөөнөтү өткөрүлгөн суммаларды жаңы кредит катары кайра тариздөөдө төлөм теңдемине мөөнөтү өткөрүлгөн суммалардын азайышы жана карызды жаңы кредит алуу формасында реструктуризациялоо катары чагылдырылат.

Камдык активдер Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын чет өлкө активдеринен турат, алар төлөм теңдеминин тартыштыгын каржылоо үчүн пайдаланылышы мүмкүн. Төлөм теңдемине монетардык алтын менен операциялар (Улуттук банк менен чет өлкөлүк акча-кредиттик жөнгө салуу органдары жана/же эл аралык уюмдар ортосунда операциялар гана), АКУ (атайын карыз алышуу укугу), эркин конвертациялануучу валютадагы активдер, ликвиддүү чет өлкө баалуу кагаздары жана башка ликвиддүү чет өлкө активдери менен операцияларга байланыштуу камдык активдердин өзгөрүүсү чагылдырылат. Төлөм теңдемине чагылдырылуучу камдык активдер жана ЭВФтин кредиттери, ошондой эле Улуттук банктын башка активдери жана милдеттенмелери боюнча маалымат Улуттук банктын ички булактарынан алынган маалыматка негизденген. 2015-жыл үчүн жылдык төлөм теңдемин жарыялоодон тартып (2001-жылдан тартып кайра кароого алуу) ЭВФтин методологиясына ылайык Улуттук банктын эл аралык камдары боюнча маалымат кароого алынып, ага ылайык эл аралык камдык активдерге конвертациялануучу валютадагы активдер гана камтылган. Башка валютадагы активдер “башка инвестициялар” статьясы боюнча башка активдер катары чагылдырылат.

“Кыргыз Республикасынын 2018-жыл үчүн төлөм теңдеми” жарыялангандан тартып, ЭВФ методологиясына ылайык, куйма түрүндөгү алтынды сатып алуу операцияларын Кыргыз Республикасынын резиденттериндеги камдык активдер курамына кошуу үчүн камдык активдерден алынып салынган.

4. Төлөм теңдемин сунуштоо формасы

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми нейтралдуу жана аналитикалык формалар боюнча түзүлөт. **Нейтралдуу форма** (I тиркеме, I.1-таблица) төлөм теңдеминин бардык статьялары кредит жана дебет боюнча өз-өзүнчө эки тилке түрүндө чагылдырылат, мында кредит боюнча өткөрүү суммасы таза “каталарды жана калтырып кетүүлөрдү” эске алуу менен дебет боюнча өткөрүү суммасына теңдештирилет же болбосо сальдо түрүндө катталат. Нейтралдуу формада төлөм теңдеминин жалпы сальдосу дайыма нөлгө барабар болот. Ал эми **аналитикалык формада** (14-таблица) бардык статьялар сальдо түрүндө берилет. Төлөм теңдеминин жалпы сальдосу белгилүү бир статьялар суммасы катары түзүлөт, алар белгилүү бир өлкөнүн өзгөчөлүгүнө жараша аныкталат. Бул статьяларда көз карандысыз ишке ашырылган (б.а. өз максаттарына гана жооп берген) жана андан төлөм теңдеминин жыйынтыкталган сальдосунун өлчөмү көз каранды болгон операциялар чагылдырылат. Мындай статьялар “чектен тышкаркы” статья деп аталат. Калган “чектен чейинки” статьяларда эске алынган бардык операциялар төлөм теңдеминин сальдосун каржылоо максатында жүзөгө ашырылат. Бул операциялар “аргасыз” ишке ашырылган, “көз каранды” операция болуп саналат жана алар Улуттук банк менен Өкмөттүн жөнгө салуу иштерине байланыштуу болот. Ошентип, төлөм теңдеминин сальдосунда субъективдүү ой жүгүртүү элементтери камтылып турса да, ал төлөм теңдеминин чондугун өлчөөгө, аны каржылоо зарылчылыгын аныктоого мүмкүндүк берет.

II.2-таблица. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын төлөм теңдемин түзүү үчүн пайдаланган маалымат булактары

Төлөм теңдемнин статьялары	Маалымат булактары	Маалыматтардын мазмуну
Күндөлүк операциялар эсеби		
Товарлар		
Товарлардын экспорту (ФОБ)		
экспорт	УСК	
порттордон алынуучу товарлар	УСК	
монетардык эмес алтын	УСК	
Товарлардын импорту (ФОБ)		
импорт (СИФ)	УСК	
нарк боюнча ондоолор	УСК	ишканаларды иликтөөнүн негизинде СИФ наркы боюнча импорттогу транспорттук жана камсыздандыруу кызмат көрсөтүүлөрүнүн үлүшү боюнча УСКнын баа берүүсү
порттордон алынуучу товарлар	УСК	ишканалардын отчетторунун негизинде бункердик отундун импорту боюнча маалыматтар
Кызмат көрсөтүүлөр		
Транспорттук кызмат көрсөтүүлөр	УСК, КБ	
Кыдыруулар	УСК, КБ	республикага (республикадан) келген (кеткен) жарандардын санынын негизинде түзүлгөн ыкмага ылайык баа берүү
Телекоммуникациялык кызмат көрсөтүүлөрү	УСК	
Курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	КБ	
Камсыздандыруу кызмат көрсөтүүлөрү	КБ	
Финансылык кызмат көрсөтүүлөр	КБ	
Компьютердик жана маалымат кызмат көрсөтүүлөрү	КБ	
Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөр	ТИМ, КБ, Улуттук банк	Кыргыз Республикасынын чет өлкөлөрдөгү өкүлчүлүктөрүн күтүүгө кеткен чыгашалар боюнча маалыматтар; чет өлкөлөрдүн Кыргыз Республикасындагы өкүлчүлүктөрүнүн чыгашалары жөнүндө маалыматтар
Ишкердик кызмат көрсөтүүлөр	КБ	
анын ичинен Техникалык жардам	ЭВФ, ФМ	
Жана башка кызмат көрсөтүүлөр	УСК, КБ	баа берүү маалыматтары
Кирешелер		
Эмгек акылар	УСК, КБ, ишканалар	
Инвестициялардан кирешелер		
Тике инвестициялар боюнча кирешелер	УСК, КБ	1-ИНВЕСТ отчеттуулук формасы боюнча биргелешкен жана чет өлкө ишканаларынан алынган тике инвестициялардан кирешелер тууралуу маалыматтар
Портфельдик инвестициялар боюнча кирешелер	Улуттук банк, КБ	
Башка инвестициялар боюнча кирешелер		
Кредиттер боюнча пайыздар		
АКЖО	Улуттук банк	
Мамлекеттик башкаруу сектору	ФМ, Улуттук банк, УСК	
Банктар	КБ	
Башка секторлор	УСК	
Башка инвестициялар боюнча ж.б. кирешелер	Улуттук банк, КБ	Улуттук банктын эл аралык камдарды тескөөгө байланыштуу кирешелери жана чыгашалары боюнча маалыматтар; коммерциялык банктардын жана ишканалардын чет өлкөлөрдөгү активдеринен кирешелер

II.2-таблица. (уландысы)

Төлөм теңдеменин статьялары	Маалымат булактары	Маалыматтардын мазмуну
Күндөлүк трансферттер		
Гуманитардык жардам	УСК, ишканалар	баа берүү маалыматтары
Техникалык жардам	ЭВФ	
Башка гранттар	Улуттук банк	
Эл аралык уюмдарга төлөмдөр	Улуттук банк	
Иштеп жүргөндөрдүн акча которуулары	КБ, УСК, Улуттук банктын эсептөөлөрү	
Капитал менен операциялар жана финансылык операциялар эсеби		
Капиталдык трансферттер		
Товар түрүндөгү гранттар	УСК	товар түрүндөгү гранттардын жалпы көлөмүндөгү капиталдык товарлардын үлүшүнө баа берүү
Миграцияга байланыштуу трансферттер	УСК	көчүп кетип-келип жаткандардын саны боюнча расмий маалыматтардын негизинде, көчүп кетип жаткандардын трансферттерине Улуттук банктын баа берүүсү
Карызды кечүү	ишканалар, ФМ	
Тике инвестициялар		
Чет өлкөгө	УСК	1-ИНВЕСТ отчеттуулук формасы боюнча биргелешкен жана чет өлкө ишканаларынан алынган тике инвестициялар боюнча маалыматтар
Кыргыз Республикасына	УСК, КБ	
Портфельдик инвестициялар		
Карыздык баалуу кагаздар	Улуттук банк, УСК, КБ, Мамфинкөзөмөл	
Финансы деривативдери		
Башка инвестициялар		
Активдер		
Нак акчалар жана депозиттер		
Банктар	КБ	
Башка секторлор	УСК	
Соода кредиттери	УСК	
Башка активдер		
АКЖО	Улуттук банк	
Мамлекеттик башкаруу сектору	ФМ	
Милдеттенмелер		
Нак акчалар жана депозиттер		
Банктар	КБ	
Соода кредиттери	УСК	
Кредиттер		
АКЖО	Улуттук банк	ЭВФтин кредиттери жөнүндө маалыматтар мамлекеттик сектор тарабынан же анын гарантиясы астында алынган/ төлөнгөн кредиттер жөнүндө маалыматтар
Мамлекеттик башкаруу сектору	ФМ, Улуттук банк	
Банктар	КБ	коммерциялык банктар тарабынан алынган кредиттер боюнча банк статистикасынан алынган маалыматтар
Башка секторлор	УСК	өкмөттүн кепилдигисиз алынган/төлөнгөн кредиттер жөнүндө маалыматтар
Мөөнөтү өткөрүлүп жиберилген карыз	ФМ, КБ, УСК	
Камдык активдер	Улуттук банк	

III тиркеме. Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсун эсептөө ыкмасы

Номиналдуу алмашуу курсунун салмактанып алынган орточо маанисин билдирген жана кароого алынып жаткан өлкөнүн бааларынын соода боюнча өнөктөш өлкөлөрдөгү бааларга карата өзгөрүү тенденциясын эске албаган алмашуу курсу **номиналдуу эффективдүү алмашуу курсу** деп аталат (НЭАК-NEER, nominal effective exchange rate).

Номиналдуу эффективдүү алмашуу курсу белгилүү бир өлкөдөгү алмашуу курсу соода боюнча өнөктөш өлкөдөгү курска салыштырмалуу базалык мезгилге карата канчалык өзгөрүүгө дуушар болгондугун аныктоого мүмкүндүк берет. Бирок, номиналдуу эффективдүү алмашуу курсунун өзгөрүүсү валютанын сатып алуу жөндөмдүүлүгүн же кандайдыр бир мезгил аралыгында ошол өлкөдө өндүрүлгөн жана экспорттук потенциалга ээ болгон товарлардын атаандашууга жөндөмдүүлүгү канчалык деңгээлде өзгөрүүгө дуушар болгондугун көрсөтпөйт. Кандайдыр бир мезгил ичинде белгилүү бир валютанын сатып алуу жөндөмдүүлүгү канчалык өзгөрүүгө дуушар болгондугун аныктоо үчүн реалдуу эффективдүү алмашуу курсу эсептелинет (РЭАК-REER, real effective exchange rate).

Соода боюнча өнөктөш өлкөлөрдөгү баалардын салыштырмалуу өзгөрүүсүнө дал келген чондукка жараша корректировкаланган номиналдуу эффективдүү алмашуу курсу **реалдуу эффективдүү алмашуу курсу** деп аталат.

Реалдуу эффективдүү алмашуу курсу өлкөлөрдүн валюталарынын салмактанып алынган реалдуу алмашуу курсунун анын негизги соода боюнча өнөктөш өлкөлөрүнүн валюталарына карата катышын эсептөөдөн улам аныкталат. Мисалы, эгерде, белгилүү бир өлкөнүн валютасынын курсу коңшу өлкөнүн валютасына карата инфляциянын жогору деңгээлинен улам жогорулап жана ошол эле учурда башка өнөктөш өлкөнүн валютасына карата инфляция деңгээлинин басаңдашынан улам төмөндөсө, реалдуу эффективдүү алмашуу курсу улуттук валютанын курсун ошол өзгөрүүлөрдүн орточо өлчөмү катары билдирет.

Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индексин эсептөөнүн кеңири колдонулган формуласы катары белгилүү бир мезгил аралыгында тиешелүү эки тараптуу алмашуу курсунун базалык мезгилге карата өзгөрүүлөрүнүн салмактанып алынган орточо өлчөмүн эсептеп чыгаруу формуласы саналат.

Эффективдүү алмашуу курсунун индексин эсептөө үчүн өлкөнүн тышкы соодасындагы салыштырмалуу салмагы аныкталат. Мына ошол салмактар белгилүү бир өлкө үчүн бул же тигил валютанын салыштырмалуу маанилүүлүгүн чагылдырат. Эки тараптуу соода үлүшүн салмактоо менен эффективдүү алмашуу курсу эсептелинет (ошондой эле, экспорт менен импорттун үлүшүн же алардын суммардык орточо көрсөткүчүн пайдаланууга болот). Сомдун реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индексин эсептөөдө экспорт менен импорттун орточо көрсөткүчү пайдаланылат. Салмак төмөнкүдөй формула боюнча эсептелинет:

$$W_i = \frac{M_i + X_i}{\sum_{i=1}^n X_i + \sum_{i=1}^n M_i} \quad (1)$$

мында, W_i - өлкөнүн жалпы тышкы товар жүгүртүүсүндөгү i өлкөсүнүн салмагы, $\sum_{i=1}^n W_i = 1$,
 M_i - Кыргыз Республикасынын i өлкөсүнөн импорту,
 X_i - Кыргыз Республикасынан i өлкөсүнө экспорту,

$\sum_{i=1}^n X_i$ - Кыргыз Республикасынын соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөргө экспортунун жалпы көлөмү,

$\sum_{i=1}^n M_i$ - Кыргыз Республикасынын соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөрдөн импортунун

жалпы көлөмү.

n - кароого алынган өлкөлөрдүн саны.

Соода боюнча өнөктөш катары Кыргыз Республикасынын тышкы соодасынын жалпы көлөмүндө көбүрөөк салыштырмалуу салмакты ээлеген өлкөлөр каралууда, аларды тандап алуу тышкы соода жүгүртүүнүн 90 пайызын камтууга тийиш. Мындан алар боюнча соода салыштырмалуу артыкчылык принцибинде жүзөгө ашырылбаган айрым импорттук жана экспорттук товарлар алынып салынат (аларга алтын, жаратылыш газы, электр энергиясы, товардык гранттар, б.а. мамлекет мындай товарларды келишимде каралган баа боюнча сатат). Улуттук банк өлкөлөрдүн куржунун беш жыл сайын кайра карап турат.

2016-жылы индекстерди эсептөө үчүн базалык мезгил катары 2010-жыл кабыл алынган.

Номиналдуу эки тараптуу алмашуу курсунун индекси төмөнкүчө эсептелинет (мисалы, АКШ доллары үчүн).

$$NBER_{US_t} = 100 \times \left(\frac{ER_{US_t}}{ER_{US_0}} \right) \quad (2)$$

мында, ER_{US_t} - сомдун t мезгил аралыгында (1 сом үчүн АКШ долларынын бирдиги) номиналдык алмашуу курсунун орточо геометриялык мааниси. t эсептешүү мезгил аралыгындагы сомдун алмашуу курсунун орточо мааниси t мезгил аралыгындагы бардык календардык күндөрдүн ичинде аракеттенүүчү сомдун номиналдуу алмашуу курсунун орточо геометриялык мааниси катары аныкталат.

ER_{US_0} - 0 базалык мезгил ичиндеги номиналдык алмашуу курсунун тиешелүү орточо геометриялык мааниси.

Реалдуу эки тараптуу алмашуу курсунун индекси төмөнкү формула боюнча эсептелет (мисалы, АКШ доллары үчүн):

$$RBER_{US_t} = 100 \times \left(\frac{ER_{US_t}}{ER_{US_0}} \right) \times \left(\frac{CPI_{KYR_t}}{CPI_{US_t}} \right) \quad (3)$$

мында, ER_{US_t} - сомдун t мезгил аралыгындагы номиналдык алмашуу курсунун (1 сом үчүн АКШ доллары бирдигинде) орточо геометриялык мааниси.

ER_{US_0} - 0 базалык мезгил ичиндеги номиналдык алмашуу курсунун тиешелүү орточо геометриялык мааниси.

CPI_{KYR_t} жана CPI_{US_t} - t мезгил аралыгында 0 базалык мезгилине карата Кыргыз Республикасында жана АКШда баа индексинин өзгөрүүсү.

Номиналдуу эффективдүү алмашуу курсу – бул, соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөрдүн кароого алынып жаткан куржунуна кирген номиналдык эки тараптуу алмашуу курсунун индекстеринин орточо салмактанып алынган геометриялык мааниси. t мезгил аралыгы ичинде ал төмөнкүчө эсептелинет:

$$NEER_t = (NBER_{1_t})^{W_{1_t}} \times (NBER_{2_t})^{W_{2_t}} \dots (NBER_{n_t})^{W_{n_t}} \quad (4)$$

мында, $NBER_{i_t}$ - t мезгилинде i өлкөсүнүн формула (2) боюнча эсептелинген номиналдык эки тараптуу индекси.

W_{i_t} - тиешелүү салмак.

Өлкөлөрдүн кароого алынып жаткан куржунуна камтылган негизги өнөктөш өлкөлөрдүн эки тараптуу реалдуу алмашуу курсунун геометриялык индекстеринин орточо салмактанып алынган мааниси сомдун реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индекси болуп саналат. t мезгил ичинде ал төмөнкүчө эсептелинет:

$$REER_t = (RBER_{1,t})^{W_{1,t}} \times (RBER_{2,t})^{W_{2,t}} \dots (RBER_{n,t})^{W_{n,t}} \quad (5)$$

мында, $RBER_{i,t}$ - t мезгил аралыгындагы i өлкөсүнүн (3) формула боюнча эсептелинген реалдуу эки тараптуу индекси.

$W_{i,t}$ - өлкөнүн (1) формула боюнча эсептелинген тиешелүү салмагы.

Номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун динамикасы үч фактордон көз каранды. Номиналдуу алмашуу курсу биринчи фактор болуп саналат. Сомдун башка валюталарга карата бекемделиши (нарксызданышы) номиналдуу жана реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индексинин жогорулоосуна (төмөндөөсүнө) алып келет. Экинчи фактор – кароого алынып жаткан өлкөдөгү жана соода боюнча өнөктөш өлкөлөрдөгү баа деңгээлинин өзгөрүүсү. Кыргыз Республикасындагы баанын өсүш арымынын соода боюнча өнөктөш өлкөлөрдөгү баалардын өсүш арымдарына салыштырмалуу артып туруусу, реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун жогорулашына, же тескерисинче, төмөндөшүнө алып келет. Баа индекси реалдуу эффективдүү алмашуу курсун эсептөөдө гана колдонулат. Үчүнчү таасир берүүчү фактор катары соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөрүнүн Кыргыз Республикасынын тышкы товар жүгүртүү көлөмүндөгү салыштырма салмактары саналат. Кыргызстандын тышкы товар жүгүртүүсүндө өлкөлөрдүн үлүшү канчалык көп болсо, сомдун алмашуу курсунун ошол өлкөнүн валютасына жана ошол өлкөдөгү баанын өзгөрүүсү сомдун эффективдүү алмашуу курсунун индексине ошончолук таасирин тийгизет.

Ошентип, реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун индексинин төмөндөшү, эрежеге ылайык, ошол өлкөлөрдүн рыногунда жергиликтүү товарларга баанын атаандашуу жөндөмдүүлүгү жогорулагандыгын, же тескерисинче, төмөндөгөндүгүн тастыктайт.

Реалдуу эффективдүү алмашуу курсунун Кыргызстанда өндүрүлгөн товарларга баанын атаандашуу жөндөмдүүлүгүнө таасири 1-таблицада көрсөтүлгөн.

$$\varepsilon = \frac{E \times P}{P^*} \quad (6)$$

мында, ε - сомдун реалдуу эффективдүү алмашуу курсу,

E - сомдун номиналдуу алмашуу курсу (1 сом үчүн чет өлкө валютасынын бирдиги),

P - Кыргызстандагы баа деңгээли,

P^* - чет өлкөдөгү баа деңгээли.

III.1-таблица. РЭАКтын аракеттенүүсү боюнча негизги тыянактар

<i>Көрсөткүч</i>	<i>Көрсөткүчтүн өзгөрүүсү</i>	<i>РЭАКтын аракеттенүүсү</i>	<i>Кыргызстандын товарларынын атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн өзгөрүүсү</i>	<i>Эскертүү (башка бирдей шарттарда)</i>
Е, алмашуу курсу	↑ номиналдык бекемдөө	↑ реалдуу бекемдөө	↓ атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн начарлашы	Чет өлкө товарлары салыштырмалуу арзандайт, Кыргызстан товарлары салыштырмалуу кымбаттайт
Е, алмашуу курсу	↓ номиналдык нарксыздануу	↓ реалдуу нарксыздануу	↑ атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн жакшыруусу	Чет өлкө товарлары салыштырмалуу кымбаттайт, Кыргызстандын товарлары салыштырмалуу арзандайт
Р , Кыргыз Республикасында баа деңгээли (сом түрүндө туюндурулган)	↑	↑ реалдуу бекемдөө	↓ атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн начарлашы	Чет өлкө товарлары салыштырмалуу арзандайт, Кыргызстан товарлары салыштырмалуу кымбаттайт
Р , Кыргыз Республикасында баа деңгээли (сом түрүндө туюндурулган)	↓	↓ реалдуу нарксызданышы	↑ атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн жакшыруусу	Чет өлкө товарлары салыштырмалуу кымбаттайт, Кыргызстандын товарлары салыштырмалуу арзандайт
*Р , чет өлкөлөрдө баа деңгээли (өз валютасында туюндурулган)	↑	↓ реалдуу нарксызданышы	↑ атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн жакшыруусу	Чет өлкө товарлары салыштырмалуу кымбаттайт, Кыргызстандын товарлары салыштырмалуу арзандайт
*Р , чет өлкөлөрдөгү баалардын деңгээли (өзүнүн валютасында туюндурулган)	↓	↑ реалдуу бекемдөө	↓ атаандашуу жөндөмдүүлүгүнүн начарлашы	Чет өлкө товарлары салыштырмалуу арзандайт, Кыргызстан товарлары салыштырмалуу кымбаттайт

МАЗМУНУ

IV тиркеме. Коммерциялык банктарда төлөмдөрдүн багытын эсепке алуу системасы

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан 1997-жылдын февраль айында коммерциялык банктарда төлөмдөрдүн багытын эсепке алуу системасы колдонууга киргизилген[□]. Бул система, төлөм тендемнин банк тутуму аркылуу жүргүзүлүүчү операцияларын чагылдыруу үчүн кызмат кылат жана тышкы экономикалык операциялардын кеңири жана өз убагындагы статистикасын алууну камсыз кылат. Система өзүнө коммерциялык банктардын алар тарабынан жүзөгө ашырылуучу чет өлкө банктарындагы корреспонденттик эсептери, чет өлкө банктарынын кыргыз банктарындагы эсептери аркылуу нак чет өлкө валютасы менен операцияларды жана резидент эместердин чет өлкө валютасындагы жана улуттук валютадагы операцияларын камтыйт. Кыргызстанда төлөмдөрдүн багытын эсепке алуу системасынын айырмалануучу өзгөчөлүгү болуп, коммерциялык банктардын чет өлкөлүк өнөктөштөр менен корреспонденттик эсептер аркылуу жүзөгө ашырылган эл аралык операциялары толук камтылгандыгы саналат, бул андан төмөн болгон учурда операциялар эске алынбаган, минималдуу баштапкы (чектүү) сумманын жоктугунан улам шартталган. Алынган маалымат маанилүү булак болуп саналат жана төлөм тендемдин түзүү жана Кыргыз Республикасынын эл аралык инвестициялык позициясын аныктоо үчүн пайдаланылат.

Отчеттук маалыматтар төлөм тендемнин стандарттык компоненттеринин негизинде аныкталган операциялардын тизмесине ылайык классификацияланат жана чагылдырылат. Азыркы учурда Кыргыз Республикасынын төлөм тендемнин статистикасын түзүү максатында, Улуттук банктын төлөмдөрүнүн багыты боюнча маалыматты топтоо жана эсепке алуу талаптары Банктардагы төлөмдөрдүн багытын эсепке алуу боюнча нускоо[□] (мындан ары - Нускоо) аркылуу жөнгө салынат.

Коммерциялык банктар тарабынан Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына берилүүчү ар айлык отчеттор электрондук жана кагаз түрүндө, отчеттук айдан кийинки айдын 15-не чейин берилет. Отчеттогу ар бир эсеп боюнча маалыматтар бир мезгилдин башталышына жана акырына карата эсептеги калдыктардын суммасын көрсөтүү менен башталат жана аяктайт, демек, ал жерде эсептердеги каражаттардын отчеттук мезгил ичиндеги жылышы катталат. Отчеттук мезгилдин башталышына жана акырына карата сальдо эсептин мүнөзүнө жараша: ностро-эсептери жана нак чет өлкө валютасы үчүн бир мезгилдин башталышына жана акырына карата сальдо кредит боюнча, ал эми лоро-эсептери жана резидент эместердин чет өлкө валютасындагы жана улуттук валюта түрүндөгү эсептери үчүн, тескерисинче, дебет боюнча көрсөтүлөт. Бардык отчеттор иштелип чыккандан кийин маалыматтардын жалпы базасына топтоштурулат да, төлөм тендемнин стандарттык компоненттери боюнча классификацияланат.

Ушул система боюнча коммерциялык банктар толтурушкан электрондук формадагы ар бир операция банк-корреспондент, операциялардын валютасы, операциялардын күнү, операциялардын түрү, банктын кардарлары болгон өнөктөш өлкөлөр (контрагенттер), экономиканын белгилүү бир секторуна таандык экендиги, анын эсеби боюнча операциялар жүргүзүлгөн кардар өлкө боюнча классификацияланат. Операциялардын түрү, өлкөнүн аталышы, валютанын аталышы жана экономика сектору коддорго салынган формада көрсөтүлөт. ПБ-1 формасы боюнча отчеттун электрондук формасы 14-тилкеде берилген жана түшүндүрмөсү төмөндө келтирилген.

Тилке номери	Тилкенин аталышы	Тилкенин мазмуну
1	Өнөктөштүн аталышы	Бул жерде чет өлкөдөгү банк-корреспонденттин аталышы көрсөтүлөт. Накталай валюта менен операцияларды эсепке алууда бул тилкеде: “нак чет өлкө валютасы” деп көрсөтүү зарыл. Кыргыз Республикасындагы резидент эместердин операцияларын эсепке алууда “резидент эмес кардарлардын эсептери” көрсөтүлөт.
2	Өнөктөш жайгашкан өлкөнүн коду	Бул жерде банк-корреспондент жайгашкан өлкөнүн коду көрсөтүлөт. Мында Улуттук Статистика комитетинин өлкөлөрдүн кодификаторунда келтирилген өлкөлөрдүн коддору колдонулат. Нак чет өлкө валюталары менен ишке ашырылган операцияларды же болбосо Кыргыз Республикасындагы резидент эместердин улуттук валютадагы жана чет өлкө валютасындагы операцияларын эске алууда, Кыргыз Республикасынын кодун көрсөтүү зарыл.
3	Эсеп	Бул жерде анын классификациясына ылайык эсептин коду көрсөтүлөт (“1-ностро”, “2-лоро”, “3-нак чет өлкө валютасы”, “4-резидент эмес кардарлардын эсептери”).
4	Валютанын аталышы	Бул жерде операция жүргүзүлүп жаткан валютанын коду көрсөтүлөт. Мында Улуттук банк Башкармасынын 2000-жылдын 5-июлундагы N26/9 токтому менен бекитилген ЭК валюталардын мамлекеттер аралык классификаторунда (ИСО 4217003-97) келтирилген валюталардын тамга түрүндөгү коддору колдонулат.
5	Операция ишке ашырылган күн	Бул жерде банктын бухгалтердик отчетунда операциянын чагылдырылган күнү көрсөтүлөт.
6	Операциянын коду	Бул жерде операциялардын коддорунун тизмесине ылайык, операциянын коду көрсөтүлөт.
7	Төлөөчү өлкө-алуучунун коду	Нак эмес операцияларды эсепке алууда: чыккан төлөмдөр боюнча бенефициар (алуучу) өлкөнүн коду, ал эми кирген төлөмдөр боюнча – жөнөтүүчү өлкөнүн коду көрсөтүлөт. Ушул сыяктуу эле, нак чет өлкө валюталары менен ишке ашырылган операциялар эске алынат. Мисалы, ар түрдүү системалар (WesternUnion, Contact, MoneyGram, Anelik ж.б.) боюнча акча которуу үчүн накталай акча салууда - алуучу өлкөнүн коду, ал эми ар түрдүү системалар (WesternUnion, Contact, MoneyGram, Anelik ж.б.) боюнча накталай акча алууда – жөнөтүүчү өлкөнүн коду. Мында, Улуттук статистика комитетинин өлкөлөр кодификаторунда келтирилген өлкөлөрдүн коддору колдонулат.
8	Сектордун коду	Бул жерде анын эсеби боюнча банкта операция ишке ашырыла турган, Кыргыз Республикасындагы банктын кардары тиешелүү болгон, экономика секторунун коду көрсөтүлөт. Мында, Төлөм тендеми боюнча колдонмого ылайык иштелип чыккан классификатордо көрсөтүлгөн экономика секторлорунун коддору колдонулат.
9	Кардар өлкөнүн коду	Бул жерде анын эсеби боюнча банкта операция ишке ашырыла турган, резиденти Кыргыз Республикасындагы банктын кардары болуп эсептелген өлкөнүн коду көрсөтүлөт. Мында Улуттук Статистика комитетинин өлкөлөр кодификаторунда келтирилген өлкөлөрдүн коддору колдонулат.
10 11	Кредит Дебет	Эсептердеги каражаттардын жылышы кредит жана дебет саптарында чагылдырылат. Маалыматтарды төмөнкү мүнөздө чагылдыруу зарыл: ностро-эсептери жана накталай чет өлкө валютасы менен ишке ашырылган операциялар үчүн – каражаттардын келип түшүүсү – кредит боюнча, дебет боюнча – аларды эсептен алып салуу, лоро-эсептери жана кардар-резидент эместердин улуттук валютадагы жана чет өлкө валютасындагы эсептери боюнча операциялар үчүн, тескерисинче: кредит боюнча – эсептен алып салуу, дебет боюнча – каражаттардын эсепке келип түшүүсү. Сумма үтүрдөн кийин эки белги менен валюталардын номиналында, бирдигинде көрсөтүлөт.
12	Сумма сом түрүндө	Бул жерде банктын бухгалтердик отчетунда операцияларды чагылдыруу күнүндөгү абал боюнча Улуттук банктын курсу боюнча сомго эквиваленттүү сумма көрсөтүлөт. Сумма үтүрдөн кийин эки белги менен көрсөтүлөт.
13	Сумма АКШ долларында	Бул жерде банктын бухгалтердик отчетунда операцияларды чагылдыруу күнүндөгү абал боюнча Улуттук банктын курсу боюнча АКШ долларына эквиваленттүү сумма көрсөтүлөт. Сумма үтүрдөн кийин эки белги менен көрсөтүлөт.
14	Операция	Бул жерде акча каражатынын ар бир которулушунун багыты жөнүндө толук маалымат көрсөтүлөт. Бул тилкедеги маалымат төлөм тендемнин стандарттык классификациясы боюнча операциянын аталышын кайталабастан, белгилүү бир операциянын мазмунун чагылдырат. Бул операциялардын кодировкасынын тууралыгын контролдоо үчүн зарыл. Ошентип, “финансылык кызмат көрсөтүүлөр”, “башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөр”, “товардын экспорту” ж.б. түшүндүрмөлөр отчеттун толуктугуна коюлган талаптарды канааттандырбайт. Мисалы, товарды берүү үчүн төлөө эсебине акча каражаттарын которууда кайсы товар үчүн төлөнүп жатканын көрсөтүү зарыл.

ПБ-1 формасы боюнча отчетко кошумча, отчеттук айдын башындагы жана акырындагы каражаттардын калдыктары боюнча маалымат жазуу түрүндө берилет. Бул маалыматтар ПБ-1 отчетунун электрондук формасында чагылдырылган, ал мезгил аралыгынын башына жана акырына карата каражаттардын калдыктары боюнча маалыматтарга дал келүүгө тийиш. Кошумча отчет төмөнкү формалар боюнча берилет:

- ПБ-1К формасы боюнча – чет өлкө банктарынын корреспонденттик эсептериндеги жана чет өлкө банктарынын кыргыз банктарындагы эсептериндеги каражаттардын калдыктары боюнча маалымат;
- ПБ-1Н формасы боюнча – нак чет өлкө валютасындагы каражаттардын калдыктары боюнча маалымат;
- ПБ-1СИ формасы боюнча – кардар-резидент эместердин улуттук валютадагы жана чет өлкө валютасындагы эсептериндеги каражаттардын калдыктары боюнча маалымат.

V тиркеме. Кыргыз Республикасынын тышкы карызын мүнөздөөчү коэффициенттерди эсептөө ыкмасы

Тышкы карыз (EDT) – резидент эместердин алдында чет өлкө валютасы, товар же кызмат көрсөтүү түрүндө төлөнүүгө тийиш болгон карыздык милдеттенмелердин жыйындысы.

Алынган каражаттар (DISB) – кредитордун отчеттук мезгил ичиндеги кредиттик гарантиясынын көлөмүнөн суммаларды пайдалануу.

Амортизацияланган төлөмдөр (AMT) – отчеттук мезгил ичинде карыздын негизги суммасын төлөө эсебине товар же кызмат көрсөтүү түрүндө төлөмдөрдү кошо алуу менен чет өлкө валютасындагы төлөмдөр.

Пайыздык төлөмдөр (INT) – отчеттук мезгил ичинде товар же кызмат көрсөтүү түрүндө төлөмдөрдү кошо алуу менен чет өлкө валютасындагы пайыздар боюнча төлөмдөрдүн айкын суммасы.

Тышкы карызды тейлөө (TDS) – карыз алуучу тарабынан төлөнүшү зарыл болгон амортизациялык жана пайыздык төлөмдөр.

Алып салуу (WRTOFF) – төлөнбөгөн карызды жокко чыгаруу.

Дүң тышкы карыз келечектеги айрым бир учурда дебитор тарабынан карыздын негизги суммасын жана/же пайыздарды төлөөнү талап кылган орду жабылбаган айкын күндөлүк жана шартсыз милдеттенмелердин кайсы болбосун учурга карата калдыгын жана ошол эле өлкөнүн резиденттеринин резидент эместер алдында милдеттенмелерин билдирет.

Жалпы тышкы карыз мамлекеттик тышкы карыздын, жеке тышкы карыздын жана ЭВФтин кредити боюнча карыздын жыйындысы катары аныкталат.

$$EDT = EDT_G + EDT_P \quad (1)$$

мында, EDT_g – Мамлекеттик тышкы карыз – Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн тышкы карыздык милдеттенмеси, ЭВФтин алдындагы карыз, плюс аларды төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен гарантияланган жеке карыз алуучулардын тышкы карыздык милдеттенмелери. Бул Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин маалыматынын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ички булактарынын негизинде эсептелинет.

EDT_p – Жеке тышкы карыз – аны төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен гарантияланбаган жеке карыз алуучулардын тышкы карыздык милдеттенмелери. Бул кредиттик каражаттарды Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн гарантиялоосуз тарткан жеке ишканалардын маалыматтарынын негизинде эсептелинет.

Жалпы тышкы карыздын көлөмү отчеттук мезгилдин акырына карата төмөндөгү формула боюнча аныкталат:

$$EDT_t = EDT_{(t-1)} + DISB_t - AMT_t - WRTOFF_t \quad (2)$$

мында, $EDT_{(t-1)}$ – жалпы тышкы карыздын өткөн мезгилдин акырына карата көлөмү;

$DISB_t$ – t отчеттук мезгил ичинде айкын алынган каражаттар;

AMT_t – t отчеттук мезгил ичинде айкын төлөнгөн амортизациялык төлөмдөр;

$WRTOFF_t$ – t отчеттук мезгил ичинде эсептен чыгарылган негизги суммалар.

Тышкы карыз боюнча маалыматтар өлкөнүн тышкы экономикалык абалын талдап-иликтөө үчүн зарыл болгон көрсөткүчтөрдү эсептөө үчүн колдонулат.

$(EDT / GDP) \times 100\%$ – жалпы тышкы карыздын ички дүң өнүмгө болгон катышы;

$(EDT / XGS) \times 100\%$ – жалпы тышкы карыздын товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн экспортуна болгон катышы;

$TDS_{prg} = AMT_{prg} + INT_{prg}$ – жалпы тышкы карызды тейлөө эсебине график боюнча төлөмдөр;

$TDS_{act} = AMT_{act} + INT_{act}$ – жалпы тышкы карызды тейлөө эсебине жүргүзүлгөн айкын төлөмдөр;

$K_{prg} = \frac{TDS_{prg}}{XGS}$ – график боюнча жалпы тышкы карызды тейлөөнүн коэффициенти,

мында XGS - товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн экспорту;

$K_{act} = \frac{TDS_{act}}{XGS}$ – тышкы карызды иш жүзүндө тейлөө коэффициенти.

Бул көрсөткүчтөр өлкөнүн карыз оорчулугуна же карызды тейлөө жөндөмдүүлүгүнө баа берүүгө мүмкүндүк берет. Карыз оорчулугу же карызды тейлөө жөндөмдүүлүгү өлкөгө валюталык түшүүлөрдүн жана өндүрүш көлөмүнүн үлүшү менен өлчөнөт.

VI тиркеме. Эл аралык инвестициялык позицияны түзүү ыкмасы

Эл аралык инвестициялардын балансы статистикалык отчетту чагылдырат жана анда өлкөнүн белгилүү бир күнгө карата тышкы активдеринин жана милдеттенмелеринин топтолгон запасы (мисалы, жылдын акырына), ошондой эле финансы операцияларынын, нарктык өзгөрүүлөрдүн, кайрадан баа берүүлөрдүн жана башка корректировкалоочу жол-жоболордун натыйжасында келип чыккан алардын өзгөрүүлөрү камтылат.

Эл аралык инвестициялардын балансы Кыргыз Республикасынын тышкы активдери жана милдеттенмелери сыяктуу эки негизги классификациялык топтон турат. Ушул топтордун компоненттери төлөм тендеминин финансы эсебинин статьяларына ылайык келет жана тиешелүү функционалдык категорияларды чагылдырат. “Активдер” жана “Милдеттенмелер” бөлүгүндөгү маалыматтар Кыргыз Республикасынын тышкы активдеринин (талаптарынын) жана милдеттенмелеринин өлчөмүн, алардын түзүмүн жана изилдөөгө алынып жаткан мезгил аралыгындагы өзгөрүүлөрүнүн себептерин мүнөздөйт.

Өлкөнүн таза эл аралык инвестициялык позициясы анын тышкы активдери менен милдеттенмелеринин ортосундагы айырмасын билдирет.

Эл аралык инвестициялык позиция таблица түрүндө, төмөнкүдөй формада келтирилген:

Көрсөткүчтөр	Бир мезгилдин башталышына карата калдык	Операциялардын натыйжасында өзгөрүүлөр	Баалардын өзгөрүүсү	Курстардын өзгөрүүсү	Башка өзгөрүүлөр	Бир мезгилдин акырына карата калдык
А	1	2	3	4	5	6
А. Активдер						
В. Милдеттенмелер						
С. Таза эл аралык инвестициялык позиция						

Таблицанын саптары боюнча Кыргыз Республикасынын тышкы активдери жана милдеттенмелери сыяктуу негизги классификациялык топтор көрсөтүлгөн. Ушул топтун компоненттери төлөм тендеминин финансы эсебинин статьяларына ылайык келет жана функционалдык категорияларды чагылдырат.

Активдер тике инвестицияларга, портфельдик инвестицияларга, финансы деривативдерине, башка инвестицияларга жана камдык активдерге бөлүнөт. Мына ушундай эле бөлүү милдеттенмелер үчүн да колдонулат (камдык активдерден тышкары).

Каралып жаткан таблицанын тилкелери боюнча отчеттук мезгил ичиндеги эл аралык инвестициялардын балансынын компоненттеринин өзгөрүүсүнө алып келген факторлор чагылдырылат.

1 жана 6-тилкелерде Кыргыз Республикасынын бир мезгилдин баш жагына жана акырына карата тышкы активдеринин жана милдеттенмелеринин абалы чагылдырылат.

2-тилкеде эл аралык инвестициялык позициянын финансы компоненттери менен реалдуу операциялардын натыйжасында келип чыккан өзгөрүүлөр келтирилет.

3 жана 4-тилкелерде баа деңгээлинин жана валюталык курстардын өзгөрүүсүнүн таасири алдында тышкы активдердин жана милдеттенмелердин нарктык баасынын өзгөрүүсү эске алынат.

5-тилкеде төмөндөгүлөр менен шартталган башка өзгөрүүлөр чагылдырылат, мисалы:

- классификацияны кайрадан кароо менен (мисалы, портфельдик инвестициядан инвестициялана турган объектинин капиталындагы инвестордун үлүшүнүн көбөйүүсүнүн натыйжасында тике инвестицияга өтүү);
- кредитор тарабынан карызды бир тараптуу жокко чыгаруу;
- жана башка өзгөрүүлөр менен.

Эл аралык инвестициялык позициянын маалыматтары өлкөнүн тышкы экономикалык абалын талдап-иликтөө үчүн маанилүү, анткени, ал Кыргыз Республикасынын тышкы активдеринин (милдеттенмелеринин) өлчөмүн, алардын түзүмүн жана изилденип жаткан мезгил аралыгындагы өзгөрүүлөрдүн себептерин мүнөздөйт.

Өлкөнүн таза эл аралык инвестициялык позициясы биздин өлкөнүн дүйнөнүн башка өлкөлөрү менен тышкы экономикалык байланышынын өнүгүшүнүн абалын жана тенденциясын аныктоо үчүн колдонулат.

Таза эл аралык инвестициялык позициянын өлкөнүн ресурстары менен анын башка мамлекеттердин алдындагы карызынын ортосундагы катышты мүнөздөгөн оң же терс белгиси өлкөнүн “таза кредитор” же “таза карызгер” катары статусун чагылдырат, бул мамлекеттин экономикалык саясатын иштеп чыгууда маанилүү ролду ойнойт (экономикалык туруктуулук программасын иштеп чыгуу жана жүзөгө ашыруу, анын каржылоого муктаждыгын аныктоо).

Таза эл аралык инвестициялык позицияны эсептөө маанилүү макроэкономикалык көрсөткүчкө – улуттук байлыкка баа берүүгө мүмкүндүк берет, ал эми анын өлчөмү өлкөнүн таза эл аралык инвестициялык позициясынын жана финансылык эмес активдеринин өлчөмүн кошуу жолу менен аныкталат.

VII тиркеме. Экономиканын ачыктыгын жана тышкы сооданын концентрациялануусун эсептөө ыкмасы

Улуттук банктын ыкмасы боюнча экономиканын ачыктыгы республиканын тышкы товар жүгүртүүсүнүн орточо маанисинин ички дүң өнүмүнө карата катышы катары эсептелинет. Улуттук банк тарабынан колдонулуучу экономиканын ачыктыгын эсептөөнүн формуласы төмөнкүдөй түзүлгөн:

$$Opns = \frac{(Ex + Im)}{GDP}$$

мында, Ex - FOB баасы боюнча товарлардын экспорту,

Im - FOB баасы боюнча товарлардын импорту,

GDP - ички дүң өнүм.

Концентрациялануу коэффициенти өлкөлөр боюнча (продукциялардын түрлөрүнүн) экспорттук-импорттук операциялардын көлөмүн алардын чогуу алгандагы көлөмүнө карата катышынын квадраттык суммасынын квадраттык тамыры катары эсептелинет. Тышкы сооданын географиялык же товардык концентрациялануусу төмөнкү формула боюнча эсептелинет:

$$K = \frac{\sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2}}{X}$$

мында,

K - концентрациялануу коэффициенти,

x_i - i товарынын экспортунун (импортунун) же i өлкөгө (өлкөдөн) экспортунун (импортунун) көлөмү,

X - Кыргызстандын экспортунун же импортунун жалпы көлөмү.

Концентрациялануу коэффициентинин көбөйүүсү өлкөлөрдүн санынын (продукциялардын түрлөрүнүн) азаюусун же болбосо жалпы көлөмдө айрым өлкөлөрдүн (продукциялардын түрлөрүнүн) үлүшүнүн көбөйүүсүн билдирет.